

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

BILTEN 1
2023

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

BILTEN 1
2023

IZDAVAČ

Centralna banka Bosne i Hercegovine
Maršala Tita 25, 71000 Sarajevo

Tel (387 33) 278 100
www.cbbh.ba
e-mail: contact@cbbh.ba

Za sve informacije kontaktirati:
Ured vodećeg ekonomiste

Uredništvo:
dr. Belma Čolaković glavni i odgovorni urednik
dr. Željko Marić
mr. Amir Hadžiomerađić
dr. Dejan Kovačević
Vesna Papić

Rok za statističke podatke koji su uključeni u
ovaj broj bio je 10.02.2023. godine.

Sadržaj:

SPISAK GRAFIKONA	4
SPISAK TABELA	6
TEKSTNI OKVIR	7
SKRAĆENICE	8
IZVRŠNI SAŽETAK	10
GLAVNI EKONOMSKI INDIKATORI	11
1. MEĐUNARODNO EKONOMSKO OKRUŽENJE	13
2. REALNI SEKTOR	18
2.1 Bruto domaći proizvod	18
2.2 Industrijska proizvodnja	20
2.3 Cijene	21
2.4 Plate i zaposlenost	22
3. FINANSIJSKI SEKTOR	24
3.1 Devizne rezerve i monetarna kretanja	24
3.2 Obavezna rezerva	26
3.3 Aktivnosti komercijalnih banaka	27
3.3.1 Krediti	27
3.3.2 Depoziti	30
3.3.3 Strana aktiva i strana pasiva komercijalnih banaka	31
3.3.4 Kamatne stope	32
3.4 Berze	33
4. VANJSKI SEKTOR	36
4.1 Platni bilans	36
4.1.1 Tekući i kapitalni račun	36
4.1.2 Finansijski račun	37
4.2 Vanjska trgovina	37
4.3 Nominalni i realni efektivni kurs KM	38
5. VLADINE FINANSIJE	40
5.1 Vladine finansije	40
5.2 Poreski prihodi	41
6. STATISTIČKE TABELE	44
7. Dodatak	86

SPISAK GRAFIKONA

Grafikon 1.1:	Godišnje promjene realnog BDP-a u Evropi i odabranim zemljama regiona	13
Grafikon 1.2:	Godišnje promjene cijena odabranih roba na međunarodnom tržištu	14
Grafikon 1.3:	Doprinosi cijena hrane i energenata godišnjim stopama promjene potrošačkih cijena, na kraju marta	14
Grafikon 1.4:	Doprinosi komponenti promjeni indeksa potrošačkih cijena u eurozoni, na kraju prvog kvartala	14
Grafikon 1.5:	Ključne kamatne stope vodećih centralnih banaka	15
Grafikon 1.6:	Promjena na depozitima stanovništva u bankama zone eura za period 6/2022-3/2023.	16
Grafikon 1.7:	Plan izdvajanja za javnu potrošnju u BiH i zemljama regiona u 2023. godini	16
Grafikon 2.1:	Doprinos godišnjoj promjeni aktivnosti za odabrane djelatnosti	18
Grafikon 2.2:	Doprinos godišnjoj stopi promjene komponenti BDP-a prema rashodnom pristupu	18
Grafikon 2.3:	Doprinos godišnjoj promjeni realnog BDP-a po komponentama	19
Grafikon 2.4:	Doprinos godišnjoj promjeni CPI-ja, prema odjeljcima	20
Grafikon 2.5:	Doprinos godišnjim stopama rasta obima industrijske proizvodnje prema industrijskim područjima, izvorni indeksi	20
Grafikon 2.6:	Doprinos godišnjim stopama rasta obima industrijske proizvodnje prema industrijskim grupama, izvorni indeksi	20
Grafikon 2.7:	Doprinosi godišnjim stopama promjene potrošačkih cijena na kraju kvartala	21
Grafikon 2.8:	Godišnje promjene potrošačkih cijena u odjeljku hrane, na kraju kvartala	21
Grafikon 2.9:	Godišnje promjene u proizvođačkim i potrošačkim cijenama, na kraju kvartala	21
Grafikon 2.10:	Broj nezaposlenih osoba i godišnje promjene na tržištu rada	22
Grafikon 2.11:	Kvartalni doprinosi promjeni broja zaposlenih osoba prema djelatnosti	22
Grafikon 2.12:	Kretanje prosječnih plata na kvartalnom nivou	22
Grafikon 3.1:	Devizne rezerve CBBiH	24
Grafikon 3.2:	Kvartalne promjene u komponentama rezervnog novca	25
Grafikon 3.3:	Komponente monetarnih agregata, stanja	25
Grafikon 3.4:	Monetarna multiplikacija	25
Grafikon 3.5:	Kvartalne promjene M2 i protivstavke novčane mase	26
Grafikon 3.6:	Stanje računa rezervi kod CBBH i implicitna stopa OR	26
Grafikon 3.7:	Kreditna aktivnost banaka	27
Grafikon 3.8:	Kvartalna stopa rasta kredita po namjeni	27
Grafikon 3.9:	Valutna struktura kredita stanovništvu	27
Grafikon 3.10:	Valutna struktura kredita nefinansijskim privatnim preduzećima	29
Grafikon 3.11:	Kvartalni rast ukupnih depozita banaka	30
Grafikon 3.12:	Kvartalna stopa rasta depozita stanovništva po ročnostima	31

Grafikon 3.13:	Valutna struktura depozita nefinansijskih preduzećima	31
Grafikon 3.14:	Strana pasiva banaka	31
Grafikon 3.15:	Prosječna ponderisana kamatna stopa na novougovorene depozite stanovništvu	32
Grafikon 3.16:	Prosječna ponderisana kamatna stopa na novoodobrene kredite nefinansijskim poduzećima	33
Grafikon 3.17:	Promet na berzama	33
Grafikon 3.18:	Stopa prinosa do dospijeca na tržištu šestomjesečnih trezorskih zapisa Republike Srpske	34
Grafikon 4.1:	Tekući račun	36
Grafikon 4.2:	Račun usluga u platnom bilansu	36
Grafikon 4.3:	Kompenzacije zaposlenima u inostranstvu, doznake i penzije iz inostranstva	37
Grafikon 4.4:	Finansijski račun	37
Grafikon 4.5:	Godišnje promjene vrijednosti izvoza po grupama proizvoda	38
Grafikon 4.6:	Godišnje promjene vrijednosti uvoza po grupama proizvoda	38
Grafikon 4.7:	Godišnje promjene u deviznom kursu KM	38
Grafikon 5.1:	Primarni fiskalni bilans u % BDP-a	40
Grafikon 5.2:	Ukupan bruto dug i godišnje stope rasta	41
Grafikon 5.3:	Ukupan bruto dug sektora vlade	41
Grafikon 5.4:	Zaduženost generalne vlade kod komercijalnih banaka, godišnje promjene	41
Grafikon 5.5:	Nivo i stopa rasta neto indirektnih poreza	41
Grafikon 5.6:	Promjena kretanja vodećih grupa indirektnih poreza	42
Grafikon 5.7:	Uticaj inflacije na rast prihoda od PDV-a	42

SPISAK TABELA

T01: Kvartalni ekonomski indikatori.....	45
T02: Bruto domaći proizvod Bosne i Hercegovine (tekuće cijene)	46
T03: Struktura indeksa industrijske proizvodnje BiH.....	47
T04: Struktura indeksa potrošačkih cijena za BiH (CPI).....	48
T05: Prosječne bruto i neto plate i penzije	49
T06: Monetarni pregled	50
T07: Bilans stanja CBBiH	52
T08: Konsolidovani bilans komercijalnih banaka BiH.....	53
T09: Kamatne stope na kredite stanovništvu	55
T10: Kamatne stope na kredite nefinansijskim preduzećima.....	56
T11: Kamatne stope na depozite stanovništva	57
T12: Kamatne stope na depozite nefinansijskih preduzeća.....	58
T13: Ukupni depoziti i krediti komercijalnih banaka	59
T14: Sektorska struktura depozita kod komercijalnih banaka	60
T15: Sektorska struktura kredita kod komercijalnih banaka.....	61
T16: Valutna struktura depozita i kredita komercijalnih banaka.....	62
T17: Kupovina i prodaja konvertibilne marke.....	63
T18: Prosječne obavezne rezerve	64
T19: Obavezne rezerve po obračunskim periodima	65
T20: Promet vrijednosnih papira na berzama BiH.....	66
T21: Transakcije u platnom prometu	67
T22: Platni bilans BiH	68
T23: Međunarodna investicijska pozicija (MIP)	69
T24: Devizne rezerve CBBiH.....	70
T25: BiH - Izvoz prema zemlji destinacije.....	71
T26: BiH - Uvoz prema zemljama porijekla.....	72
T27: Struktura izvoza i uvoza robe	73
T28: Pregled prosječnih srednjih kurseva konvertibilne marke	75
T29: Vladine finansije BiH - jedinice sektora vlade	76

T30: Vladine finansije BiH - struktura konsolidovanih prihoda i rashoda	77
T31: Vladine finansije FBiH - jedinice sektora vlade	78
T32: Vladine finansije FBiH - struktura konsolidovanih prihoda i rashoda	79
T33: Vladine finansije RS - jedinice sektora vlade	80
T34: Vladine finansije RS - struktura konsolidovanih prihoda i rashoda	81
T35: Tokovi direktnih stranih investicija u BiH klasifikovani prema zemlji stranog ulagača	82
T36: Tokovi direktnih stranih investicija u BiH prema NACE Rev 2 klasifikaciji djelatnosti	83
T37: Stanje direktnih stranih investicija u BiH po komponentama	84
T38: Nominalni i realni efektivni kurs konvertibilne marke	85

Napomena: Kratka metodološka objašnjenja nalaze se ispod svake tabele, dok su opširnija dostupna na www.cbbh.ba

Konvencija korištena u tabelama je sljedeća:

Ø Prosjek

* Oznaka za napomenu

- Nema pojave

... Ne raspolaže se podacima

Tekstni okvir:

Tekstni okvir 1: Kretanje depozita u zoni eura	15
Tekstni okvir 2: Proljetne projekcije CBBiH u pogledu ekonomske aktivnosti	19
Tekstni okvir 3: Stope naknada na obaveznu rezervu u odabranim zemljama regiona	27
Tekstni okvir 4: Uzroci problema u poslovanju nekih američkih i evropskih banaka u martu 2023. godine i način njihovog rješavanja	29

SKRAĆENICE

AL	Albanija
APP	Program kupovine vrijednosnih papira
BDP/GDP	Bruto domaći proizvod
BDV	Bruto dodana vrijednost
BHAS	Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine
BIRS	Berzanski indeks Republike Srpske
BTFP	Novokreirani program finansiranja (Bank Term Funding Program)
BNB	Narodna banka Bugarske
BLSE	Banjalučka berza
BOA	Banka Albanije
BQK	Centralna banka Kosova
b. p.	Bazni poen
CAC 40	Francuski referentni indeks dionica
CBBiH/CBBH	Centralna banka Bosne i Hercegovine
CBCG	Centralna banka Crne Gore
CDS	Kupovina osiguranja od bankrota banke (credit default swap)
CHF	Švicarski franak
CNY	Kineski juan
CPI	Indeks cijena potrošača
CS	Credit Suisse
EA	Eurozona (Euroarea)
ECB	Evropska centralna banka
EU	Evropska unija
EUR	Euro
EUROSTAT	Statistički ured Evropske unije
FBiH / FBH	Federacija Bosne i Hercegovine
FDIC	Federalna agencija za osiguranje depozita
FED	Federalni sistem rezervi SAD-a
FINMA	Švicarski regulator finansijskog tržišta
FPI	Indeks cijena hrane (Organizacija za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih nacija)
HRK	Hrvatska kuna
KM	Konvertibilna marka
MK	Republika Sjeverna Makedonija
M1	Novčana masa u užem smislu
M2	Novčana masa u širem smislu
DAX	Njemački glavni berzanski indeks
DB	Deutsche Bank AG Frankfurt
NBS	Narodna banka Srbije
NASDAQ	Američki indeks tehnoloških akcija

NDA	Neto domaća aktiva
NBRM	Narodna banka Republike Sjeverne Makedonije
NEER	Nominalni efektivni kurs
OPEC	Organizacija zemalja izvoznica nafte
FAO	Organizacija za hranu i poljoprivredu
ORS	Indeks obveznica Republike Srpske
OR/RR	Obavezna rezerva
PEPP	Hitni program kupovine zbog pandemije
PDV	Porez na dodanu vrijednost
p. p.	Procentni poen
QT	Pogram mjera kvantitativnog pooštavanja
REER	Realni efektivni kurs
RS	Republika Srpska
RSD	Srpski dinar
S&P 500	Berzanski indeks S&P 500
SASE	Sarajevska berza
SASX 10	Indeks Sarajevske berze 10
SASX 30	Indeks Sarajevske berze 30
SVB	Banka Sicilijske doline
SNB	Swiss National Bank
TRL	Turska lira
USD	Američki dolar

IZVRŠNI SAŽETAK

Inflatorni pritisci nastavili su slabjeti u mjesecima prvog kvartala 2023. godine. I prosječne potrošačke, i cijene industrijskih proizvođača usporile su rast u odnosu na prethodni kvartal. CBBiH je, u proljetnom krugu srednjoročnih makroekonomskih projekcija u 2023. godini, u odnosu na jesenji krug projekcija iz 2022. godine, revidirao na-više projekciju inflacije za 2023. godinu, do nivoa od 7,7%. U odnosu na prethodni krug srednjoročnih makroekonomskih projekcija, u mjesecima prvog kvartala bio je primjetan nastavak snažnog rasta cijena hrane na domaćem tržištu, te jačanje domaćih inflatornih pritisaka. Prosječna nominalna neto plata nastavila je snažno rasti u mjesecima prvog kvartala. Posljedično, ali i zbog slabljenja inflatornih pritisaka, u prvom kvartalu zabilježen je rast realne prosječne neto plate, prvi put nakon prvog kvartala 2022. godine.

Trendovi na tržištu rada su i dalje bili pozitivni, što, djelimično, može objasniti i rast prosječne nominalne neto plate. U prvom kvartalu zabilježen je pad obima industrijske proizvodnje na godišnjem nivou u svim pripadajućim statističkim područjima, i svim glavnim industrijskim grupama, osim grupe Kapitalni proizvodi. Zvanični statistički podaci ukazuju na to da je, u posljednjem kvartalu 2022. godine, u skladu s očekivanjima CBBiH, nastavljen trend usporavanja realnog rasta ekonomske aktivnosti. Iako je stopa rasta realnog bruto društvenog proizvoda za 2023. godinu, u proljetnom krugu srednjoročnih makroekonomskih projekcija u 2023. godini, u odnosu na jesenji krug projekcija iz 2022. godine, blago revidirana naviše, do nivoa od 1,6%, usporavanje rasta realnog bruto društvenog proizvoda je izvjesno tokom prvog polugodišta 2023. godine.

I u prvom kvartalu zabilježeno je smanjenje deviznih rezervi. Rast vanjskotrgovinskog deficita, te značajnije smanjenje neto vanjskog javnog zaduživanja, rezultirali su neto odlivima rezervne aktive u četvrtom kvartalu. I strana aktiva domaćih banaka je porasta u odnosu na prethodne kvartale. I dalje nema naznaka da promjene u domaćim kamatnim stopama, ili pojačana potražnja za kreditima podstiču rast inflacije. Depoziti domaćih sektora u bankama su i tokom prvog kvartala rasli brže od kreditne aktivnosti banaka. U prvom kvartalu nastavljani su trendovi rasta obavezne rezerve, ali i smanjenja ukupnog salda depozita banaka kod CBBiH. Promet na domaćim berzama je, i u prvom kvartalu 2023. godine, bio dominantno pod uticajem primarnih emisija javnog duga.

Deficit na tekućem računu je produbljen u četvrtom kvartalu 2022. godine. Uslijed usporavanja ekonomskog rasta, zabilježen je i rast omjera deficit na tekućem računu prema bruto društvenom proizvodu. Uprkos značajnom suficitu na računu usluga, kao i rastu priliva po osnovu doznaka, znatno brži rast uvoza od izvoza na računu roba rezultirao je značajnim produbljivanjem deficita na tekućem računu. Vanjskotrgovinski deficit na računu roba je, na godišnjem nivou, produbljen i u prvom kvartalu 2023. godine.

I u prvom kvartalu 2023. godine entitetske vlade su izdvojile značajna sredstva za osjetljive kategorije stanovništva, kao i za povećanje penzija i plata u javnom sektoru. Rast tekuće potrošnje je, velikim dijelom, neutralizirao efekat visoke inflacije na rast budžetskih prihoda. Negativan saldo neto stranog zaduživanja sektora vlade je značajno uticao na smanjenje nivoa deviznih rezervi u prvom kvartalu. Prema informacijama iz Globalnog okvira fiskalnog bilansa i politika u BiH za period 2023 - 2025. godine, u 2023. godini je planirano da zaduživanje kod inokreditora bude više od glavnice po uzetim inokreditima, a koji dospijevaju u 2023. godini.

Glavni i odgovorni urednik

dr. Belma Čolaković

GLAVNI EKONOMSKI INDIKATORI

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Nominalni BDP BiH, (u milionima KM) tekuće cijene ¹⁾	26.223	26.779	27.359	28.929	30.265	31.803	33.942	35.785	34.727	39.107	45.605
Stopa realnog rasta BDP-a (u %) ¹⁾	-0,8	2,4	1,2	3,1	3,2	3,2	3,8	2,9	-3,0	7,4	3,9
Stopa rasta potrošačkih cijena u BiH ²⁾	u procentima										
Prosječna godišnja stopa rasta CPI	2,1	-0,1	-0,9	-1,0	-1,1	1,2	1,4	0,6	-1,0	2,0	14,0
Godišnja stopa rasta CPI za decembar	1,8	-1,2	-0,4	-1,3	-0,3	1,3	1,6	-0,1	-1,6	6,3	14,7
Budžet sektora opće vlade ³⁾	u procentima BDP-a										
Prihodi	43,8	42,7	43,8	43,0	42,7	43,1	43,1	42,5	42,1	41,5	39,9
Rashodi ⁴⁾	45,8	44,8	45,8	42,3	41,5	40,5	40,8	40,6	47,4	41,8	40,3
Saldo	-2,0	-2,2	-2,0	0,7	1,2	2,6	2,3	1,9	-5,3	-0,3	-0,4
Novac i kredit	u procentima BDP-a										
Novac u širem smislu (M2)	56,9	60,1	63,1	64,5	66,7	69,5	71,3	73,6	81,3	80,6	72,9
Kreditni nevladinim sektorima	56,1	56,5	56,2	54,4	53,7	54,9	54,3	55,0	55,2	50,9	45,9
Platni bilans											
Bruto devizne rezerve											
U milionima KM	6.509	7.068	7.826	8.606	9.531	10.557	11.623	12.597	13.868	16.348	16.066
U milionima USD	4.274	4.797	5.309	4.883	5.391	6.083	7.012	7.210	8.079	9.885	8.637
U mjesecima uvoza robe i usluga	5,3	5,8	6,1	6,7	7,2	7,1	7,3	7,8	10,0	9,3	6,9
Saldo tekućeg računa											
U milionima KM	-2.266	-1.425	-1.983	-1.458	-1.424	-1.520	-1.094	-927	-1.125	-923	-2.045
U milionima USD	-1.488	-967	-1.345	-827	-805	-876	-660	-531	-655	-558	-1.099
U procentima BDP-a	-8,6	-5,3	-7,2	-5,0	-4,7	-4,8	-3,2	-2,6	-3,2	-2,4	-4,5
Saldo robne razmjene ⁵⁾											
U milionima KM	-7.779	-7.099	-7.874	-7.176	-7.089	-7.417	-7.521	-7.963	-6.268	-7.170	-10.095
U milionima USD	-5.108	-4.817	-5.342	-4.071	-4.010	-4.274	-4.538	-4.558	-3.651	-4.335	-5.427
U procentima BDP-a	-29,7	-26,5	-28,8	-24,8	-23,4	-23,3	-22,2	-22,3	-18,0	-18,3	-22,1
Vanjski dug sektora vlade											
U milionima KM	7.212	7.563	8.442	8.693	8.872	8.147	8.198	8.140	8.726	9.435	9.257
U milionima USD	4.861	5.330	5.249	4.856	4.782	4.996	4.801	4.657	5.479	5.417	5.048
U procentima BDP-a	27,5	28,2	30,9	30,0	29,3	25,6	24,2	22,7	25,1	24,1	20,3
Servisiranje vanjskog duga ⁶⁾											
U milionima KM	413	685	761	581	723	983	955	794	741	773	802
U milionima USD	271	465	516	330	409	567	576	454	432	467	431
U procentima izvoza robe i usluga	4,9	7,6	8,2	5,7	6,7	7,7	6,7	5,5	6,2	4,7	3,7

Napomena:

1) Izvor: Agencija za statistiku BiH: Bruto domaći proizvod BiH IV kvartal 2022. godine, proizvodni pristup, prvi rezultati, mart 2023. godine.

2) Izvor: Agencija za statistiku BiH

3) Izvor: Centralna banka BiH

4) Rashodi uključuju i neto nabavu stalnih sredstava.

5) Saldo izvoza i uvoza robe na platnobilansnoj osnovi uključuje prilagođenja obuhvata i vrijednosti koja se rade u svrhu izvještavanja o platnom bilansu, u skladu s metodologijom MMF-a (Priručnik za platni bilans, šesto izdanje).

6) Izvor: Ministarstvo finansija i trezora BiH

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

**Međunarodno
ekonomsko okruženje**

1. MEĐUNARODNO EKONOMSKO OKRUŽENJE

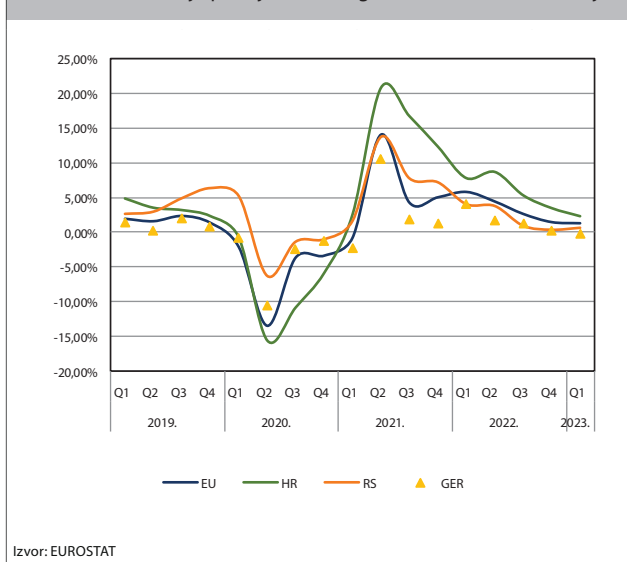
U prvom kvartalu 2023. godine nastavljen je trend usporavanja ekonomske aktivnosti u EU i eurozoni. Pored prisutnih dezinfatornih kretanja cijena energenata inflatorni pritisci na ostale kategorije indeksa potrošačkih cijena ostali su snažni. Mjere restriktivne monetarne politike vodećih centralnih banaka rezultirale su daljnjim rastom ključnih kamatnih stopa u dva navrata u toku prvog kvartala. Iako je ECB značajno povećao referentne kamatne stope, stopa prinosa do dospelja na tržištu desetogodišnjih obveznica, u prosjeku, je samo blago povećana. Nakon velikog pada krajem prošle godine na većini svjetskih tržišta akcija berzanski indeksi su porasli.

U prvom kvartalu 2023. godine nastavljen je trend usporavanja ekonomske aktivnosti u EU i eurozoni, koji je započeo u posljednjem kvartalu 2022. godine. Nedostatak povjerenja potrošača uslijed globalne neizvjesnosti vezane za kretanje ključnih makroekonomskih pokazatelja, smanjenje ukupne potrošnje zbog pada realnog raspoloživog dohotka i visoke stope rasta cijena hrane i energenata na međunarodnim tržištima predstavljale su veliko opterećenje za ekonomsku aktivnost. Uslijed diverzifikacije izvora ponude, ograničenja maksimalne cijene za kupovinu ruske nafte, neuobičajeno blage zime, kao i visokog nivoa popunjenosti skladišta plina u Evropi, krajem 2022. godine došlo je do stabilizacije berzanskih cijena energenata na međunarodnom tržištu. Prema prvim projekcijama ECB-a,¹ do kraja 2023. godine najavljen je daljnji pad realnog BDP-a za 2,6 p. p. u odnosu na stopu rasta za 2022. godinu i smanjenje investicijske aktivnosti. Usporavanje ekonomskog rasta vezuje se za rizike visokih stopa potrošačkih cijena, turbulencije na finansijskim tržištima i mjere restriktivne politike vodećih centralnih banaka.

Na godišnjem nivou, u prvom kvartalu 2023. godine, sezonski prilagođen BDP u EU i eurozoni je porastao za 1,3%, dok kvartalne stope rasta ukazuju na zanemarive promjene ekonomske aktivnosti od 0,3% i 0,1% respektivno.²

Zabrinjava činjenica da je jedna od vodećih evropskih ekonomija, Njemačka, zabilježila godišnji pad ekonomske aktivnosti u prvom kvartalu 2023. u poređenju s istim kvartalom prethodne godine (grafikon 1.1).

Grafikon 1.1: Godišnje promjene realnog BDP-a u odabranim zemljama

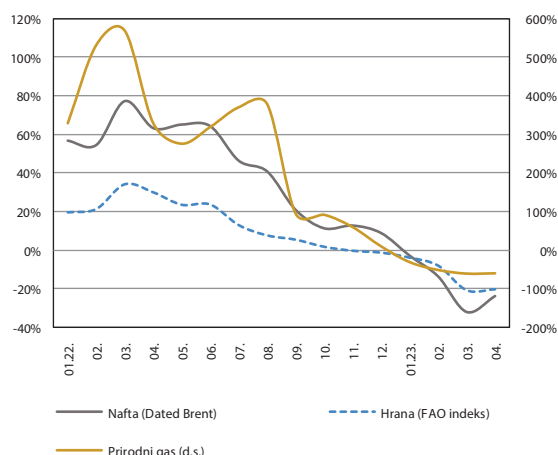
Sinhronizirana primjena monetarne politike na globalnom nivou, uz pozitivna kretanja na strani ponude, vodila je postepenoj dezinflaciji u prvom kvartalu 2023. godine. Cijene energije nastavile su padati zbog daljnjeg pada cijena sirovina, efekta aprecijacije eura, ali i baznog učinka. Posmatrano na godišnjem nivou, krajem marta 2023. godine, cijene plina, nafte i hrane zabilježile su značajno smanjenje u poređenju s istim mjesecom prethodne godine od 61,2%, 23,8% i 20,3% respektivno (grafikon 1.2).³ Cijene nafte na međunarodnom tržištu su od oktobra 2022. godine, uz manje oscilacije, u konstantnom padu. Posebno izražen pad bio je prisutan od početka aprila kada su cijene nafte bile u padu pet sedmica u nizu, što je najduži niz još od septembra prethodne godine. Sporiji oporavak industrijske proizvodnje u Kini, najvećem uvozniku nafte, i zabrinutost oko potražnje za naftom u najvećim svjetskim ekonomijama, neutralizirali su očekivano smanjenje proizvodnje nafte članica OPEC-a i dodatne kupovine nafte od strane SAD-a za potrebe popunjavanja strateških rezervi. Dodatni impuls smanjenju cijene nafte daje i zabrinutost ulagača vezana za usporavanje američke ekonomije i eventualnog ulaska u recesiju zbog mogućeg dostizanja gornje granice duga i eventualnog bankrota. S druge strane, grupa OPEC je najavila da bi pojedine njene članice mogle dodatno smanjiti proizvodnju nafte za 1,16 miliona barela dnevno, čime bi trebao biti zaustavljen trend pada cijena nafte na međunarodnom tržištu. Međunarodna agencija za energiju je u svom majskom izvještaju povećala svoju prognozu za globalnom potražnjom za naftom za 200.000 barela dnevno i najavila pooštavanje tržišnih uslova u drugoj polovini godine, što je dovelo do promptnog rasta cijena nafte na međunarodnom tržištu od sredine maja.

¹ https://www.ecb.europa.eu/pub/projections/html/ecb.projections202303_ecbstaff-77c0227058.en.html#toc1

² Eurostat (Preliminary flash estimate for the first quarter of 2023) sezonski prilagođeni podaci.

³ Za izračun indeksa cijena hrane korišten FAO indeks cijena hrane (FFPI) kao mjera mjesečne promjene međunarodnih cijena korpe prehrambenih proizvoda.

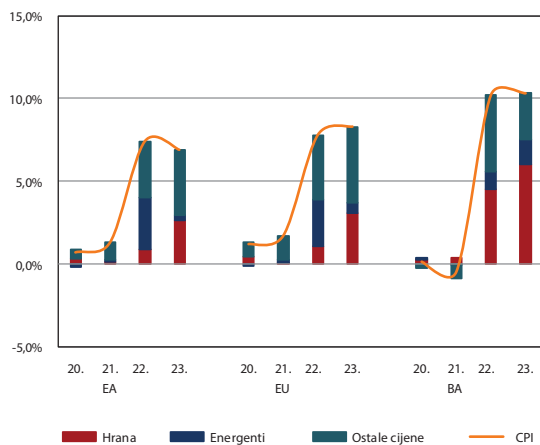
Grafikon 1.2: Godišnje promjene cijena odabranih roba na međunarodnom tržištu

Izvor: www.treadingeconomics.com, www.indexmundi.com, www.fao.org

U prva tri mjeseca 2023. godine, posmatrano na godišnjem nivou, cijene bilježe kontinuirane stope pada u EU i eurozoni. U eurozoni je krajem prvog kvartala 2023. godine evidentirano smanjenje godišnje stope rasta cijena za 0,5 b. p. Najveći doprinos rastu cijena krajem prvog kvartala u EU i eurozoni imale su cijene hrane (3,07 i 2,63% respektivno). Dok su cijene energenata na nivou EU i eurozone krajem marta 2023. godine niže za 27,0 odnosno 34,4 p. p. respektivno, u poređenju s krajem prethodnog kvartala, cijene hrane u istom periodu zabilježile su rast za 1,4, odnosno 1,6 p. p. respektivno. Za razliku od cijena energenata koje su rasle tokom 2022. godine u EU i eurozoni, cijene hrane mjerene harmoniziranim indeksom potrošačkih cijena dostigle su najvišu godišnju stopu rasta krajem marta 2023. godine od 19,6% (grafikon 1.3). I dalje trećina zemalja EU bilježi godišnju stopu rasta cijena od 10% i više, što upućuje na činjenicu da su efekti inflacije asimetrični po zemljama.

Grafikon 1.3: Doprinosi cijena hrane i energenata godišnjim stopama promjene potrošačkih cijena, na kraju marta

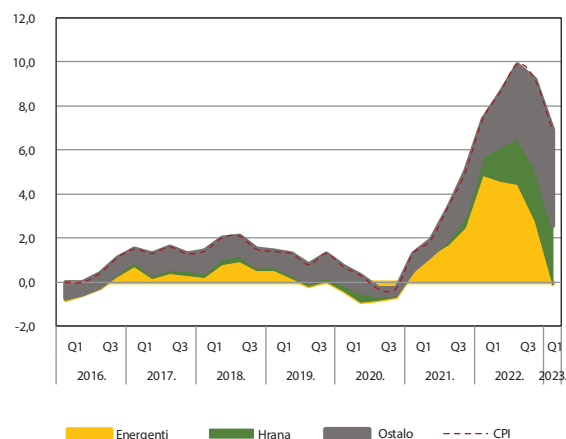

Izvor: Eurostat, BHAS

Cjenovni indeksi koji se koriste za izračun temeljne inflacije i dalje su visoki, a ograničene i skromne stope

rasta koje se predviđaju za 2023. godinu vežu se za očekivane, pozitivne efekte jačanja inostrane tražnje uslijed otvaranja kineskog tržišta. Istovremeno se očekuje ubrzana dezinflacija izvoznih cijena konkurenata, eurozone kao i stabilizacija pritiska domaćih i inostranih proizvođačkih troškova, te postepeni oporavak izvoza. Trendovi u eurozoni upućuju i na kontinuiran pad indeksa proizvođačkih cijena u 2023. godini. Ipak, geopolitička neizvjesnost, nepovoljan uticaj pooštrenih uslova finansiranja i kretanja na finansijskim tržištima, uz rigidna tržišta rada jednako će afektirati daljnji razvoj globalne trgovine i neto doprinos trgovine ekonomskoj aktivnosti (više u poglavlju 4.3). Za 2023. godinu predviđaju se niže stope rasta trgovine u odnosu na 2022. godinu. Kratkoročni rast izvoza krajem 2022. godine, nakon popuštanja efekta šokova cijena energije doprinio je pozitivnom doprinosu trgovine rastu BDP-a i neutralizaciji nepovoljnog učinka gubitka konkurentnosti uslijed aprecijacije eura. Daljnja stabilizacija cijena energenata tokom 2023. godine u konačnici bi trebala afektirati neto izvoz kroz niže uvozne cijene energije. Istovremeno, jačanje inostrane potražnje za sirovinama može prouzrokovati daljnji pritisak na rast cijena sirovina (grafikon 1.4).

Grafikon 1.4: Doprinosi komponenti promjeni indeksa potrošačkih cijena u Eurozoni, na kraju prvog kvartala

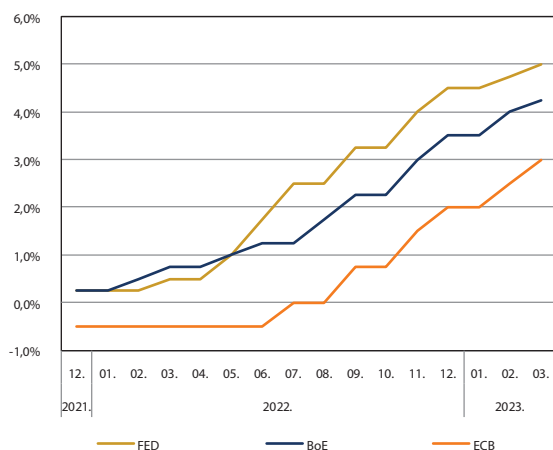

Izvor: Eurostat

Pokušaj da se inflacija stavi pod kontrolu mjerama monetarne politike rezultirao je intenziviranjem restriktivne monetarne politike vodećih centralnih banaka krajem 2022. godine. Početkom 2023. godine nastavljena je dinamika pooštavanja uslova finansiranja, a daljnji rast ključnih kamatnih stopa vodećih centralnih banaka zabilježen je dva puta u toku prvog kvartala 2023. godine. Izvanredne mjere restriktivne monetarne politike ECB-a, koje su na snazi od polovine 2022. godine, rezultirale su ukupnim rastom kamatnih stopa za 375 baznih poena. FED je mnogo ranije počeo s mjerama restriktivne monetarne politike, te je trenutni nivo referentne kamatne stope od 5,25% najviši zabilježen u posljednjih deset godina i iznad je nivoa ECB-a. U poređenju s krajem 2022. godine, do kraja marta 2023. godine, ECB je povećao ključne kamatne stope za 100 b.

p., dok su odluke FED-a rezultirale konačnim povećanjem za 50 b. p. u istom posmatranom periodu (grafikon 1.5). FED i ECB donijeli su odluku o novom povećanju stope za 25 b. p. u maju 2023. godine, a konačni efekti ovih mjera na realnu ekonomsku aktivnost očekuju se tokom 2023. godine.

Grafikon 1.5: Ključne kamatne stope vodećih centralnih banaka

Izvor: ECB, BoE, FED

ECB je odlučan u namjeri da nastavi s daljnjim restriktivnim mjerama s ciljem kontrole nad inflatornim pritiscima u cjenovnim indeksima koji se koriste za izračun temeljne inflacije, te s ciljem uticaja na finansijske i monetarne uslove u eurozoni. Imajući u vidu da je procjena jačine efekta transmisije monetarne politike i vremenskog odmak u kojem će ona afektirati realnu ekonomiju neizvjesna, odgovarajuću visinu kamatne stope i trajanje restrikcija nije moguće predvidjeti. Istovremeno je volatilnost na međunarodnim finansijskim tržištima ponovo u fokusu kreatora politika, uz prisutne nepovoljne prognoze vezane za brzinu globalnog ekonomskog oporavka i kontrolu inflacije. U skladu s tim, osim podizanja ključnih kamatnih stopa, ECB i FED aktivno koriste i druge mehanizme restruktivne monetarne politike kroz smanjenje aktive vodećih centralnih banaka kroz primjenu programa mjera kvantitativnog pooštavanja (QT, eng. *quantitative tightening*). U prvom kvartalu 2023. godine, ECB je nastavio aktivnosti na smanjenju portfolija programa kupovine vrijednosnih papira (APP, eng. *Asset purchase programmes*), a od jula 2023. godine nisu planirane nove aktivnosti reinvestiranja glavnice dospjelih vrijednosnih papira. Dinamika smanjenja programa kupovine vrijednosnih papira do kraja juna 2023. godine podrazumijeva mjesečnu redukciju portfolija u prosjeku za 15 milijardi eura. Na sličan način se planira smanjivati aktiva po osnovu programa hitne kupovine u slučaju pandemije (PEPP, eng. *Pandemic emergency purchase programme*), a dospjela glavnica planira se reinvestirati do kraja 2024. godine.⁴ FED također namjerava provesti

daljnje mjere s ciljem usporavanja inflacije i približavanja srednjoročnom operativnom cilju politike. U tom smislu, s ciljem učvršćivanja stava monetarne politike i dalje provodi mjere na smanjenju portfolija vrijednosnih papira kroz ograničenja na reinvestiranje otplaćene glavnice.

Tekstni okvir 1: Kretanje depozita u zoni eura

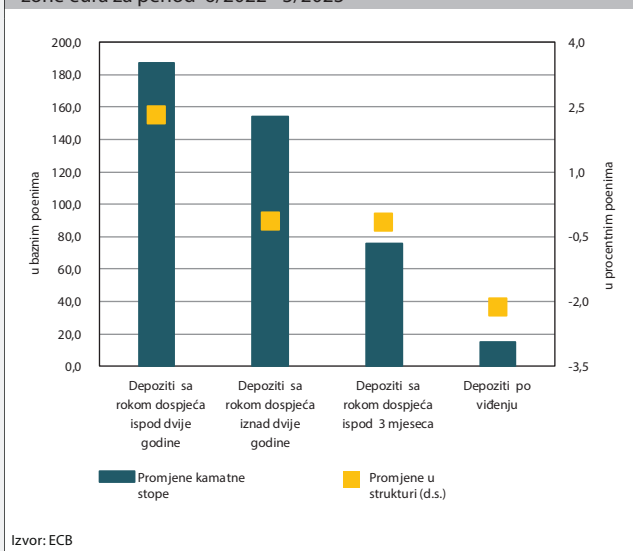
Posmatrano prema kretanju ukupnih depozita, bankarski sektor zone eura ispoljio je veliki stepen otpornosti na probleme u poslovanju američkih i pojedinih evropskih banaka. Godišnji pad ukupnih depozita banaka u zoni eura na kraju marta 2023. godine iznosio je 2,4%, a stopa rasta depozita nefinansijskih poduzeća i stanovništva naglo je usporila krajem marta 2023. godine. Od početka restriktivne politike ECB-a, prosječna kamatna stopa na depozite nefinansijskih poduzeća porasla je za 246 baznih poena, a njena vrijednost u martu 2023. godine bila je 2,57%. U poređenju s januarom 2023. godine, kada su ukupni depoziti stanovništva bili najviši, ukupni depoziti stanovništva zone eura su u odnosu na stanje na kraju marta smanjeni za 0,3%, a godišnja stopa rasta bila je 2,2% (3/2022–3/2023.).

Ključne promjene u evropskom bankarskom sektoru odvijale su se u ročnoj strukturi ukupnih depozita stanovništva, a ne toliko u njihovom nivou, mada su neke banke prošle kroz proces značajnog odliva depozita stanovništva. Uzrok promjena u ročnoj strukturi depozita stanovništva je, pored inflatornih pritisaka i gubitaka po osnovu smanjenja kupovne moći novca, bila izuzetno restriktivna monetarna politika ECB-a, kojom je od jula 2022. do marta 2023. godine referentna kamatna stopa povećana za 350 b. p. U ovakvim ekonomskim uslovima povećan je senzibilitet stanovništva zone eura na visinu kamatnih stopa u pojedinim ročnim segmentima depozita, pa je u periodu od 9 mjeseci (6/2022–3/2023.) došlo do određenih promjena u strukturi depozita stanovništva (grafikon 1.6). Na očekivano neznatno povećanje kamatnih stopa na depozite po viđenju (15 b. p.) stanovništvo je reagiralo smanjenjem ovih depozita koji su u strukturi ukupnih depozita stanovništva manji za 2,1 p. p. S druge strane, pošto su u devetomjesečnom periodu najviše povećane kamatne stope na depozite stanovništva ročnosti ispod dvije godine (za 187 b. p.), udio ovih depozita u strukturi ukupnih depozita stanovništva povećan je za 2,3 p. p., čime se postepeno povećava oročenje depozita na kraći rok. Iako je i kamatna stopa na depozite ročnosti iznad dvije godine povećana (za 154 b. p.), to nije bio dovoljan motiv da se u inflatornom okruženju velike neizvjesnosti bankama stave na raspolaganje dodatni depoziti ove ročnosti i oni su čak blago smanjili učešće u strukturi ukupnih depozita (-0,12 b. p.). Slično se desilo i s depozitima ročnosti ispod 3 mjeseca (depoziti opozivi prije dospeljeća), čije je učešće i pored povećanja kamatne stope (za 76 b. p.) smanjeno za 0,16 p. p. u poređenju s njihovim učešćem u strukturi depozita na kraju juna prošle godine.

⁴ <https://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2023/html/ecb.mp230504~cddf11a697.en.html>

Rast kamatnih stopa na depozite evropskih banaka zaostaje za rastom referentnih kamatnih stopa ECB-a, ali to u kombinaciji s visokom inflacijom i negativnim realnim pasivnim kamatnim stopama u prosjeku, nije bio razlog da deponenti masovno izvrše promjenu svoje poslovne strategije i alociraju slobodna novčana sredstva u alternativne investicije, koje imaju veći očekivani prinos od bankarskih depozita⁵. Stanovništvo zone eura je u uslovima rasta pasivnih bankarskih kamatnih stopa najveći afinitet ispoljilo prema depozitima ročnosti ispod dvije godine, koji su za 9 mjeseci porasli za gotovo 60%, jer je vjerovatno ocijenjeno da ovaj ročni segment daje prikladan prinos.

Grafikon 1.6: Promjena na depozitima stanovništva u bankama zone eura za period 6/2022 - 3/2023

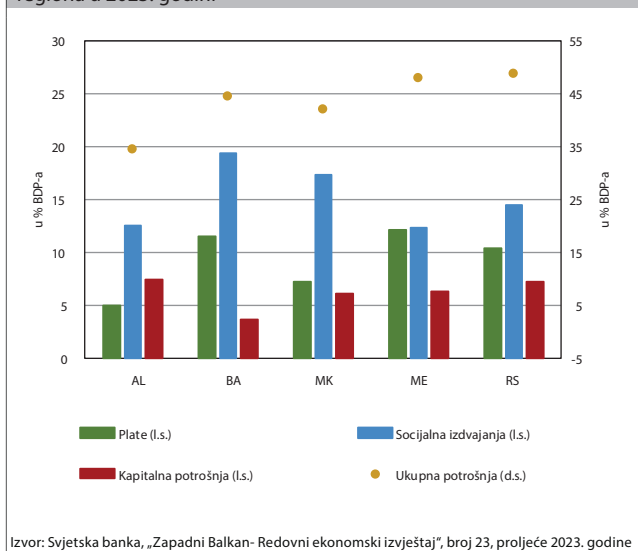

Nakon velikog pada većine vodećih svjetskih berzanskih indeksa na tržištu akcija tokom 2022. godine, u prvom kvartalu ove godine većina glavnih svjetskih tržišta akcija počela se oporavljati. Vodeći američki indeks tehnoloških akcija, NASDAQ 100, je na kvartalnom nivou porastao za 20%, a *Standard & Poor 500* za 7%. *Dow Jones Industrial Average* je nakon prošlogodišnjeg pada od skoro 10% blago porastao u odnosu na kraj prošle godine. I ključni evropski indeksi tržišta akcija, u 1. kvartalu 2023. godine zabilježili su rast koji je približno ujednačen, s izuzetkom britanskog tržišta akcija (FTSE 100), koje je u prvom kvartalu poraslo samo za 2,4%. Rast njemačkog DAX-a, francuskog CAC 40 i indeksa tržišta akcija koji sadrži najznačajnije evropske kompanije (*Euro Stoxx 50*) je 12%, 13% i 14% respektivno. Pozitivna očekivanja s tržišta akcija prelila su se i na tržište dužničkih papira od vrijednosti i u izvještajnom periodu je poslije pada tržišta obveznica došlo do umjerenog oporavka tržišta prvoklasnih korporativnih obveznica. Od kraja prošle godine, za tri mjeseca globalni indeks prvoklasnih korporativnih obveznica zabilježio je rast od 3,5% (*S&P 500 Investment Grade Corporate Bond Index*), odnosno od 1,7% (*S&P Eurozone Investment Grade Corporate Bond*

Index). U izvještajnom periodu ECB je povećao referentnu kamatnu stopu za 100 b. p. Prosječna stopa prinosa do dospelja na desetogodišnje obveznice država Evropske unije povećana je za samo 20 b. p. (3/2023–12/2022), zbog rasta prinosa u prethodnom periodu, prouzrokovanog očekivanjima da će ECB povećati kamatne stope. Najviše je, za 236 b. p., porasla stopa prinosa do dospelja na desetogodišnje obveznice Bugarske (u 3/2023. 4,2%). U većini zemalja zone eura u kojima je došlo do rasta troškova zaduživanja države, stopa prinosa do dospelja je još uvijek niža od prosječne u zoni eura koja je u martu 2022. godine bila 3,11%. Stope prinosa do dospelja na tržištu desetogodišnjih obveznica su i dalje najviše u tri zemlje EU koje imaju svoju valutu (Poljska, Mađarska, Rumunija), a njihove vrijednosti su prvenstveno pod uticajem nacionalnih monetarnih politika.

Ukupna izdvajanja za javnu potrošnju BiH i zemalja regiona je dodatno intenzivirana uslijed snažnih inflatornih pritisaka. Javna potrošnja, naročito u segmentu plata i socijalnih izdvajanja je značajna uslijed potrebe finansiranja i ublažavanja inflatornih pritisaka. U 2023. godini se i dalje očekuje da će izdvajanja za javnu potrošnju biti značajna u procentima BDP-a (grafikon 1.8). Većina zemalja regiona ima velik udio za socijalna izdvajanja u ukupnoj javnoj potrošnji, pri čemu BiH prednjači u tom segmentu u regionu.

Grafikon 1.7: Plan izdvajanja za javnu potrošnju u BiH i zemljama regiona u 2023. godini

⁵ Dužnički papiri od vrijednosti i udjeli u fondovima tržišta novca predstavljaju alternativu depozitima.

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Realni sektor

2. REALNI SEKTOR

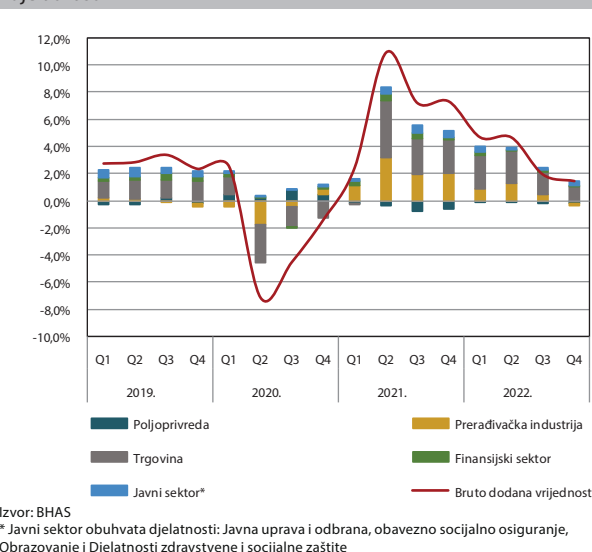
Usporavanje ekonomske aktivnosti EU, uz trend smanjenja stopa rasta bh. izvoza, domaće potrošnje i investicija nepovoljno se odrazilo na kretanje domaće ekonomske aktivnosti u četvrtom kvartalu 2022. godine. U posmatranom periodu zabilježena je najniža stopa rasta realne ekonomske aktivnosti i stopa rasta izvoza za cijelu godinu, što je posljedica cjenovnog rasta u četvrtom kvartalu, smanjenja potražnje za domaćim proizvodima i pada ukupne industrijske proizvodnje. Nakon što je u prvoj polovini 2022. godine zabilježen snažan rast industrijske proizvodnje, u četvrtom kvartalu zabilježen je pad ukupne industrijske proizvodnje, koji je najviše bio pod uticajem djelatnosti proizvodnje električne energije i plina. Sličan trend nastavljen je u prvom kvartalu 2023. godine, s tim što je dominantan uticaj na pad industrijske proizvodnje imala djelatnost prerađivačke industrije. U prva tri mjeseca 2023. godine nastavljen je rast cijena, iako slabijim intenzitetom, što je odraz popuštanja cjenovnog pritiska za dvije kategorije potrošačke korpe, usluga prijevoza i režijskih troškova.

2.1 Bruto domaći proizvod

Kretanje ekonomske aktivnosti u BiH u posljednjem kvartalu 2022. godine bilo je u skladu s kretanjima u EU i eurozoni, tako da je zabilježen rast realne ekonomske aktivnosti od 1,7% u odnosu na isti kvartal prethodne godine. U posljednjem kvartalu 2022. godine zabilježena je najniža stopa rasta realne ekonomske aktivnosti za cijelu godinu i pored visokih stopa nominalnog rasta BDP-a (16,4%), što je posljedica snažnog cjenovnog rasta u četvrtom kvartalu. Bruto dodana vrijednost (BDV) u BiH rasla je na godišnjem nivou, pri čemu je rast u četvrtom kvartalu iznosio 1,5% i niži je u odnosu na rast u prethodnom kvartalu za 0,5 p. p.

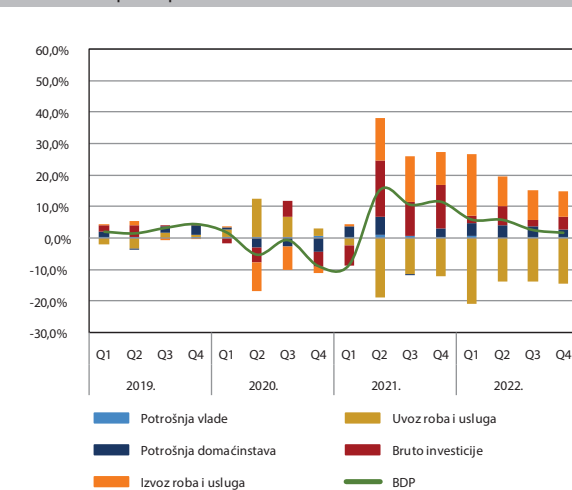
Posmatrano po područjima klasifikacije djelatnosti, na godišnjem nivou, najizraženiji rast realne aktivnosti i dalje je bilježilo hotelijerstvo i ugostiteljstvo, 10,6%, te djelatnost trgovine na veliko i malo (5,7%). Najveći pozitivan doprinos godišnjoj promjeni bruto dodane vrijednosti, BDV-a u četvrtom kvartalu dale su djelatnosti trgovina na veliko i malo i javni sektor, čime su ove dvije djelatnosti činile 90% ukupnog rasta BDV-a (grafikon 2.1). Djelatnost prerađivačke industrije, koja ima učešće od 15% u ukupnoj bruto dodanoj vrijednosti, je prvi put nakon pune dvije godine zabilježila negativnu stopu doprinosa. Skroman rast realne ekonomske aktivnosti zabilježile su i djelatnost građevine i finansijskog posredovanja. S druge strane, najveći pad ekonomske aktivnosti i negativne stope rasta na godišnjem nivou zabilježene su u djelatnosti proizvodnje i snabdijevanja električnom energijom, plinom, parom i klimatizacije (10,1%) i djelatnosti vađenja ruda i kamena (5,1%). Ovakva situacija djelimično se može pripisati padu strane potražnje za određenim kategorijama domaćih proizvoda, a posebno smanjenju izvoza baznih metala.

Grafikon 2.1: Doprinos godišnjoj promjeni aktivnosti za odabrane djelatnosti

Posmatrajući kretanje realne aktivnosti po rashodnom pristupu (grafikon 2.2), izvoz roba i usluga imao je najznačajniji doprinos rastu realnog BDP-a i u posljednjem kvartalu 2022. godine. U četvrtom kvartalu 2022. godine zabilježena je najniža stopa rasta izvoza, kao i stopa rasta potrošnje domaćinstava (3,2%) u poređenju s prethodna tri kvartala. Samo bruto investicije su zabilježile veću kvartalnu stopu rasta u posljednjem kvartalu 2022. godine. Istovremeno je zabilježen značajan rast uvoza roba i usluga na nivou zabilježenom u trećem kvartalu 2022. godine, što se odrazilo na nisku stopu rasta BDP-a i sveukupnu ekonomsku aktivnost. Upoređujući stope nominalnog rasta BDP-a prema proizvodnom i rashodnom pristupu (16,4% i 16,5% respektivno), kao i niske stope rasta realnog BDP-a primjetan je efekat snažnog rasta cijena na bazi deflatora, te negativan efekat na realnu ekonomsku aktivnost. Uzroci se mogu pripisati brojnim domaćim faktorima - u prvom redu - nastavku rasta cijena, smanjenju potražnje za domaćim proizvodima, kao i negativnoj stopi rasta industrijske proizvodnje.

Grafikon 2.2: Doprinos godišnjoj stopi promjene BDP-a prema rashodnom pristupu

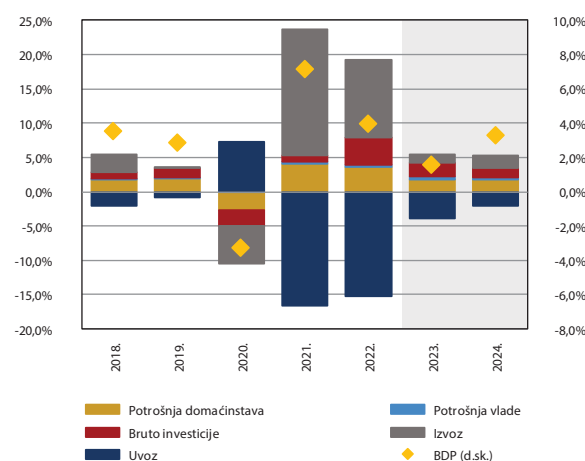
Tekstni okvir 2: Proljetne projekcije CBBiH u pogledu ekonomske aktivnosti

U proljetnom krugu srednjoročnih makroekonomskih projekcija, rast realnog bruto društvenog proizvoda za 2023. i 2024. godinu revidiran je na više, u odnosu na prethodni krug projekcija, iz novembra 2022. godine. U odnosu na prethodni krug projekcija, u 2023. i 2024. godini očekujemo i nešto jače inflatorne pritiske. U proljetnom krugu izrade makroekonomskih projekcija, korišteni su službeni kvartalni statistički podaci zaključno s posljednjim kvartalom 2022. godine, informacije i podaci visoke frekvencije do marta 2023. godine, a za projekcije egzogenih varijabli korišteni su relevantni vanjski izvori do sredine maja 2023. godine.

Preovladavajući faktori koji utiču na projekcijski period su perzistentna visoka inflacija, i usporavanje trgovinske razmjene. Proljetne projekcije za tekuću godinu ukazuju na povećana očekivanja vezana za ekonomski rast slijedom natprosječno blage zime u Evropi, što je za rezultat imalo manju potrošnju i pad cijena energenata.

Prema aktuelnoj projekciji, u 2023. godini očekuje se rast realnog BDP-a od 1,6% (grafikon 2.3), što je značajno niže od višegodišnjeg prosjeka. U odnosu na jeseni krug srednjoročnih makroekonomskih projekcija, stopa rasta je revidirana na više za 0,7 postotnih poena za 2023. godinu, i 2,2 postotna poena za 2024. godinu, kao rezultat naših prvih procjena ekonomske aktivnosti u prvom kvartalu i izmjena u eksternim pretpostavkama. U projekcijskom horizontu očekujemo stagniranje lične potrošnje kao najvažnije komponente rashodnog obračuna BDP-a. U tekućoj godini projiciran je rast lične potrošnje od 2,5%, dok je u 2024. godini projiciran gotovo istovjetan rast od 2,6%, zbog efekata inflacije, neizvjesnosti vezanih za daljnje kretanje potrošačkih cijena i cijena imovine, kao i povećanja kamatnih stopa, što se sve može odraziti na raspoloživi dohodak domaćinstava. Nakon dugog izbjivanja ključnih međunarodnih trgovinskih partnera, prvenstveno Kine, zbog poremećaja u lancima snabdijevanja, oni se postepeno vraćaju u trgovinske tokove i na taj način produbljuju trgovinski deficit zemalja u tranziciji. Shodno tome, u prvom kvartalu 2023. godine zabilježeno je značajno usporavanje nominalnog izvoza i uvoza roba, pa je projicirana stopa rasta izvoza robe i usluga u 2023. godini 2,7%. U 2023. godini projiciran je realni rast uvoza od 5,8%. Rast investicija u 2022. godini iznosio je 12,7%, što značajno utiče i na očekivanja u tekućoj godini kada se očekuje realni rast od 6,9%. Očekujemo blagi rast državne potrošnje od 1,9% u 2023. godini, prvenstveno kao posljedica rasta izdataka za plate i penzije uslijed snažnih inflatornih pritisaka. U 2024. godini očekuje se usporavanje javne potrošnje, koja je i u skladu s preporukama međunarodnih institucija na smanjenje izdataka za javnu potrošnju.

Grafikon 2.3: Doprinos godišnjoj promjeni realnog BDP-a po komponentama

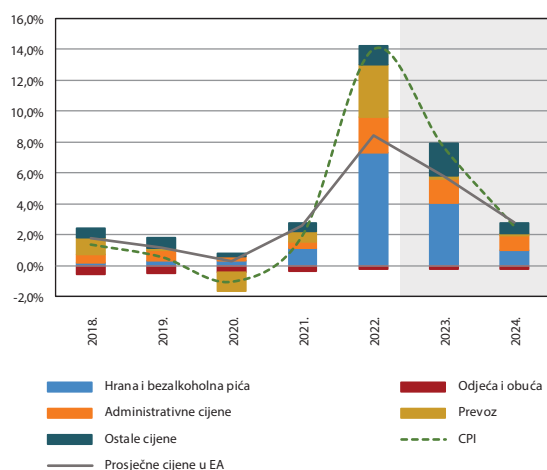

Izvor: Projekcije CBBiH

Eksterni inflatorni šok uticao je na izniman rast potrošačkih cijena u BiH tokom prethodne dvije godine. Inflatorni pritisci započeti u drugoj polovini 2021. godine su dodatno ojačani ratom u Ukrajini, što je dovelo do snažnog porasta cijena energenata, hrane i metala. Ostvarena stopa inflacije u 2022. godini iznosila je rekordnih 14,0%, što je gotovo istovjetno projiciranoj stopi rasta potrošačkih cijena od 14,4% prema jesenjem krugu projekcija CBBH. U tekućoj godini projicirana je godišnja inflacija od 7,7% uslijed nastavka snažnog rasta cijena hrane koje se očekuju da budu više za 12,0% na godišnjem nivou, a primjetno je i jačanje domaćih inflatornih faktora. Do kraja projekcijskog perioda očekuje se postepeno slabljenje inflatornih pritisaka, tako da je projicirana inflacija od 2,6% u 2024. godini.

Tokom 2022. godine inflatorni pritisak na prosječne domaće potrošačke cijene veoma se razlikovao u poređenju s eurozonom, kako u doprinosima pojedinačnih odjeljaka, tako i u jačini samog inflatornog pritiska, pri čemu je u prosjeku u 2022. godini zabilježen veći rast domaćih cijena od gotovo 6 procentnih poena u odnosu na rast cijena u eurozoni. U 2023. i 2024. godini očekuju se dosta ujednačenije stope domaće inflacije s europodručjem (grafikon 2.4), uz diferencijal od nepunih 2% u 2023. godini i gotovo istovjetna očekivanja za 2024. godinu.

Grafikon 2.4: Doprinos godišnjoj promjeni CPI-a, prema odjeljcima

Izvor: CBBiH, EUROSTAT, ECB

Od rizika za globalnu ekonomiju, izdvajaju se oni negativni koji se odnose na kretanje inflacije i geopolitičku nestabilnost vezanu za rat u Ukrajini. Snažan rast inflacije je pod sve većim uticajem deglobalizacije i klimatskih promjena, pri čemu energetska tranzicija može stvoriti dodatne inflacijske pritiske.

Što se tiče ostalih projekcija makroekonomskih pokazatelja, monetarni uslovi su se značajno promijenili u odnosu na prethodne krugove makroekonomskih projekcija. Nakon dugogodišnjih niskih i negativnih kamatnih stopa, nastupila je restriktivna monetarna politika. ECB je sedam puta podigao referentnu kamatnu stopu u nepunih godinu dana. Međutim, i pored značajnog rasta referentnih kamatnih stopa, domaće kamatne stope još uvijek sporo reagiraju, tako da se u tekućoj godini očekuje nešto dinamičniji nominalni rast kredita stanovništva, te je projicirana stopa rasta od 4,7% s povećanjem u 2024. godini na 5,8%. S druge strane, u ovoj godini projiciran je rast kredita poduzećima od 4,2%, s povećanjem ove stope na 5,3% u 2024. godini.

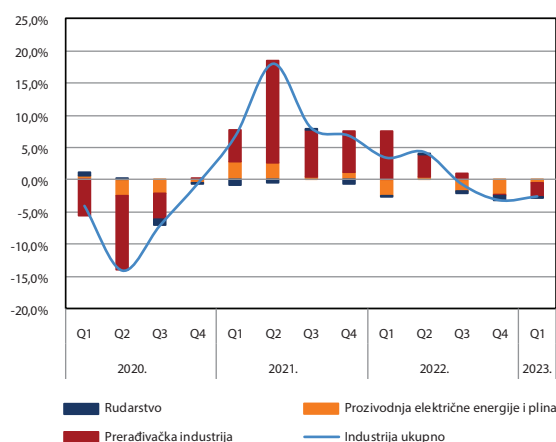
Očekujemo da će se trend pada nezaposlenosti nastaviti i u 2023. godini, te je projicirana stopa administrativne nezaposlenosti od 28,9%, s trendom pada tokom čitavog projekcijskog perioda. U 2023. godini projiciran je rast nominalnih plata od 13,8%, uslijed negativnih demografskih trendova, odliva radne snage i jačanja sindikalnog pritiska. U 2022. godini zabilježen je rekordan rast cijena nekretnosti od 16,8% uslijed rasta investicijske lične potrošnje, kao i rasta cijena građevinskog materijala.

2.2 Industrijska proizvodnja

Usporavanje ekonomske aktivnosti od sredine prethodne godine, kao i smanjen broj narudžbi iz inostranstva u prvom kvartalu tekuće godine, doveli su do pada obima industrijske proizvodnje u BiH treći kvartal u nizu (grafikon 2.5). Obim industrijske proizvodnje u prvom kvartalu 2023.

godine zabilježio je pad od 2,5% u odnosu na isti period prethodne godine. Djelatnosti proizvodnje električne energije i plina i industrija vađenja rude i kamena su u posmatranom periodu zabilježile jednak godišnji pad od 2,9%, dok je prerađivačka industrija pala za 2,8%. U okviru prerađivačke industrije, skoro sve najznačajnije grane su na godišnjem nivou zabilježile pad u prvom kvartalu tekuće godine, s tim što je najizraženiji pad zabilježen kod proizvodnje i obrade baznih metala od 25,4%, što je direktno uticalo na vrijednost izvoza ove grupe proizvoda (vidjeti poglavlje 4.3 „Vanjska trgovina“). Također, i ostale značajne grane prerađivačke industrije zabilježile su pad u prvom kvartalu 2023. godine: gotovi metalni proizvodi (1,0%), prehrambeni proizvodi (3,5%), drvo i proizvodi od drveta (8,5%) i hemikalije i hemijski proizvodi (2,1%).

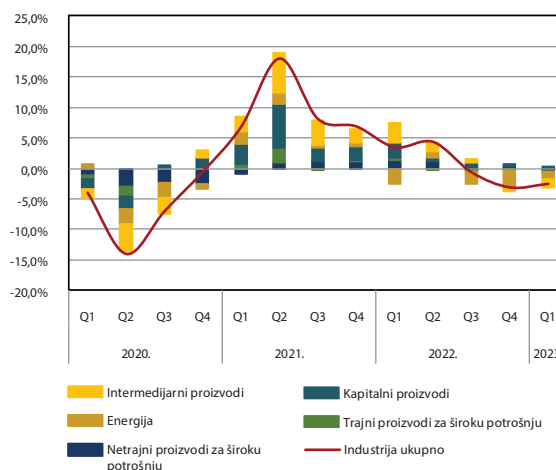
Grafikon 2.5: Doprinos godišnjim stopama rasta obima industrijske proizvodnje prema industrijskim područjima, izvorni indeksi

Izvor: BHAS

Posmatrano prema glavnim industrijskim grupama, najizraženiji doprinos godišnjem padu industrijske proizvodnje u prvom kvartalu 2023. godine zabilježili su intermedijarni proizvodi kao i energija, dok su kapitalni proizvodi jedini imali pozitivan uticaj na rast obima industrijske proizvodnje (grafikon 2.6).

Grafikon 2.6: Doprinos godišnjim stopama rasta obima industrijske proizvodnje prema industrijskim grupama, izvorni indeksi

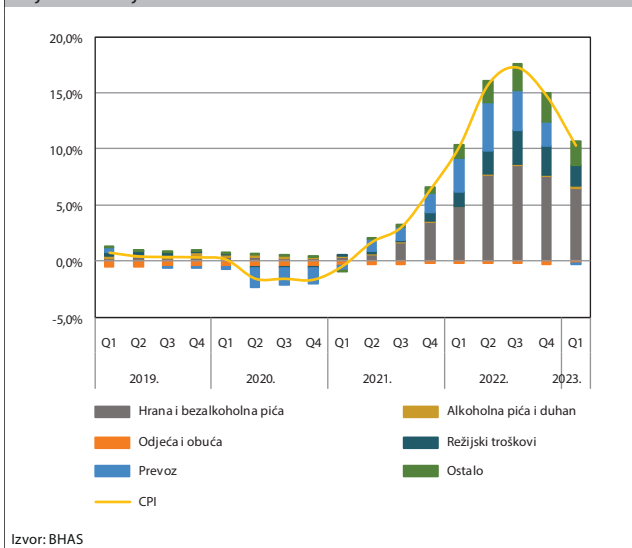
Izvor: BHAS

2.3 Cijene

Cjenovna dinamika na domaćem tržištu prati obrasce kretanja cijena u okruženju, pa je u prvom kvartalu 2023. godine zabilježen daljnji rast cijena, iako slabijim intenzitetom. U 2023. godini kvartalni rast cijena od 0,5% je najniži evidentiran od početka 2022. godine. I godišnji pokazatelji kretanja cijena ukazuju na popuštanje cjenovnog pritiska, te je godišnji rast cijena u prvom kvartalu 2023. iznosio 12,4%, što je 3,7 p. p. niže u poređenju s rastom cijena zabilježenim u posljednjem kvartalu 2022. godine.

Cijene su i dalje više na domaćem tržištu zbog specifičnosti vezanih za realni sektor ekonomije. Najznačajnije promjene ponovo su zabilježene za kategoriju hrane i bezalkoholnih pića za koju je godišnji rast cijena u prvom kvartalu 2023. godine iznosio 20,55%, dok su troškovi prijevoza zabilježili uzastopni pad u dva sukcesivna kvartala. Režijski troškovi, nakon značajnog rasta u trećem i četvrtom kvartalu 2022. godine konačno su zabilježili pad od 1,5%. Dvije kategorije, „potrošačke korpe“, „režijski troškovi i troškovi prijevoza“ zabilježile su manji godišnji doprinos rastu cijena u prvom kvartalu 2023. godine za 0,7 i 2,3 p. p., u poređenju s posljednjim kvartalom 2022. godine (grafikon 2.7). Kategorija hrane i bezalkoholnih pića, kao kategorija koja bilježi značajnu volatilnost u bh. kontekstu zabilježila je naznačajniji kvartalni i godišnji doprinos rastu cijena krajem marta 2023. godine (1,11% i 6,45%). Kretanje cijena navedenih kategorija u direktnoj je vezi s aktuelnim dešavanjima na međunarodnim tržištima roba.

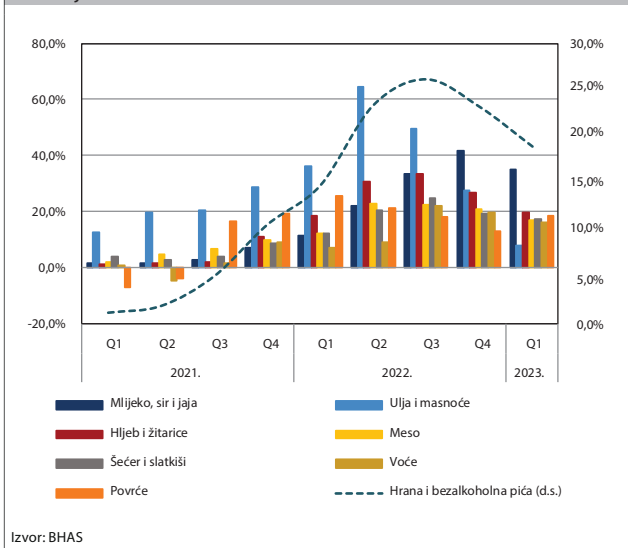
Grafikon 2.7: Doprinosi godišnjim stopama promjene potrošačkih cijena na kraju kvartala

Najveći godišnji rast cijena krajem prvog kvartala u domaćoj ekonomiji zabilježen je za sljedeće kategorije namirnica: mlijeko (57,3%), jaja (41,7%), svježe voće i povrće i šećer. Pojedine kategorije svježeg voća i povrća, poput banana, zabilježile su godišnji rast cijena krajem marta 2023. godine za 33%, dok je cijena luka porasla za 38,6%. Posmatrano u odnosu na kraj četvrtog kvartala

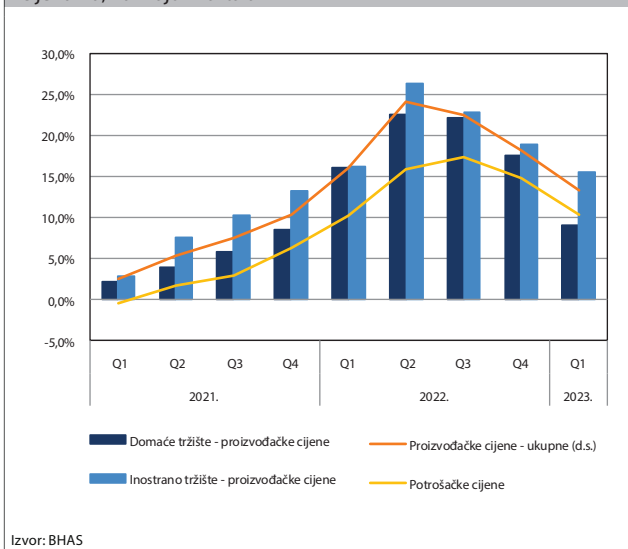
2022. godine, cijena velikog broja namirnica koje čine kategoriju svježeg povrća zabilježila je i kvartalni rast po stopi iznad 20% (grafikon 2.8).

Grafikon 2.8: Godišnje promjene potrošačkih cijena u odjeljku hrane, na kraju kvartala

U prvom kvartalu 2023. godine indeks proizvođačkih cijena industrije bilježio je kontinuiran mjesečni rast. Godišnji rast cijena krajem prvog kvartala premašio je rast potrošačkih cijena za isti period za 3 p. p. Značajan rast zabilježile su cijene industrijskih proizvoda na nedomaćem tržištu. Ipak, u prvom kvartalu 2023. godine zabilježena je najniža godišnja stopa rasta cijena u posljednjih pet kvartala. Najveći pad zabilježile su cijene industrijskih proizvoda na domaćem tržištu koje su krajem marta 2023. godine niže za 8,6 b. p. u poređenju s krajem decembra 2022. godine (grafikon 2.9). Kvartalni rast indeksa proizvođačkih cijena u prvom kvartalu 2023. godine je veći od rasta zabilježenog u prethodnom kvartalu i iznosio je 1,82%.

Grafikon 2.9: Godišnje promjene u proizvođačkim i potrošačkim cijenama, na kraju kvartala

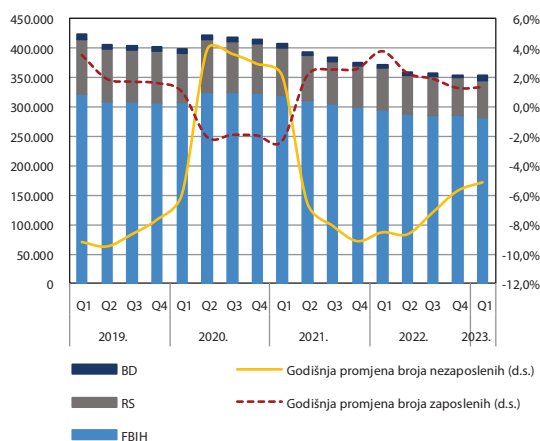

Krajem marta, posmatrano po industrijskim grupama, najveći godišnji rast u odnosu na isti mjesec prethodne godine zabilježen je za industrijsku grupu trajnih proizvoda za široku upotrebu i grupu intermedijarnih proizvoda od 14,9% i 14,7% respektivno. Analiza po industrijskim područjima ukazuje na ujednačene godišnje stope rasta od cca. 14%, u poređenju s martom 2022. godine za sve tri industrijske grupe.

2.4 Plate i zaposlenost

Podaci o broju nezaposlenih osoba u BiH, uz manje oscilacije, pokazuju trend smanjenja broja osoba registriranih u evidenciji zavoda za zapošljavanje, tako da je na kraju prvog kvartala 2023. godine u BiH bilo registrirano 352.890 nezaposlenih osoba, što predstavlja smanjenje od 5,1% u odnosu na isti kvartal prethodne godine, odnosno 0,4% manje u odnosu na kraj prethodne godine (grafikon 2.10). Paralelno, na kraju prvog kvartala zabilježeno je 1,3%, odnosno 11.010 zaposlenih osoba više nego isti mjesec prethodne godine.

Grafikon 2.10: Broj nezaposlenih osoba i godišnje promjene na tržištu rada

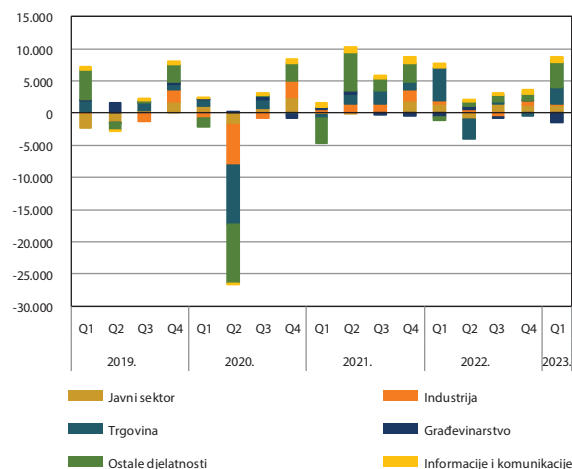

Izvor: Izvor: BHAS, Agencija za rad i zapošljavanje BiH

Najveći doprinos kvartalnom rastu broja zaposlenih na kraju prvog kvartala 2023. godine odnosi se na djelatnost trgovine na veliko i malo, popravku motornih vozila i motocikala u kojoj je na kraju prvog kvartala u odnosu na kraj decembra 2022. godine zabilježen rast zaposlenosti od 2.583 osoba (grafikon 2.11). Rast broja zaposlenih u djelatnosti trgovine je u skladu s rastom realnih indeksa prometa trgovine na malo u prvom kvartalu u odnosu na prethodni kvartal (3,8%). Pored trgovine, značajan kvartalni rast broja zaposlenih na kraju marta zabilježen je i u djelatnostima javnog sektora (1.269 osoba), administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (1.171), djelatnosti pružanja smještaja, te pripreme i usluživanja hrane (1.087), dok je djelatnost industrije zabilježila rast od 138 zaposlenih, što se može smatrati relativno velikim doprinosom s obzirom na trend pada obima industrijske proizvodnje u BiH. S druge strane, djelatnost građevinarstva zabilježila je pad od 1516 zaposlenih u

odnosu na kraj decembra, što se samo djelimično može povezati sa sezonskim karakterom ove djelatnosti.

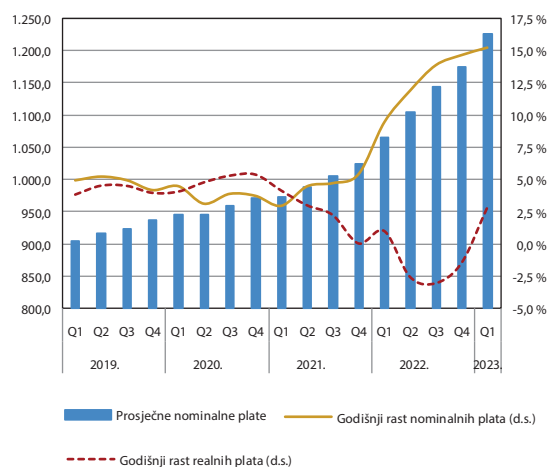
Grafikon 2.11: Kvartalni doprinos promjeni broja zaposlenih osoba prema djelatnosti

Izvor: BHAS

Godišnji rast prosječnih neto plata nije pratio i rast realnih neto plata, tako da je realna kupovna moć stanovništva krajem prvog kvartala tekuće godine zabilježila skroman rast (grafikon 2.12). Posmatrano na godišnjem nivou, prosječne realne neto plate su u prvom kvartalu 2023. godine zabilježile rast od 2,8%, dok je rast prosječnih nominalnih neto plata u istom periodu iznosio 15,2%. Iako u blagom opadanju, inflatorni pritisci na prosječne potrošačke cijene, a posebno na odjeljke hrane i energije, i dalje vrše veliki uticaj na realnu kupovnu moć stanovništva, što je rezultiralo znatno nižim stopama rasta realnih plata u odnosu na nominalne. Posmatrano na kvartalnom nivou, nominalne neto plate su u prvom kvartalu zabilježile rast od 4,5%, dok je rast realnih plata u odnosu na četvrti kvartal 2022. godine iznosio 4,0%.

Grafikon 2.12: Kretanje prosječnih plata na kvartalnom nivou

Izvor: BHAS

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Finansijski sektor

3. FINANSIJSKI SEKTOR

U prvom kvartalu 2023. godine nastavljen je trend pada neto deviznih rezervi, a stanje neto deviznih rezervi je najniže zabilježeno u šest uzastopnih kvartala. Rast novčane mase u širem smislu krajem prvog kvartala 2023. godine je u značajnoj mjeri uslovljen rastom prenosivih i ostalih depozita u stranoj valuti. Prosječna osnovica za obračun obavezne rezerve zabilježila je kvartalni rast i u prva tri mjeseca 2023. godine, a u isto vrijeme nastavljen je trend smanjenja viška iznad obavezne rezerve. Politika obavezne rezerve u segmentu koji se odnosi na stopu OR nije promijenjena tokom prvog kvartala, a od 01. 01. 2023. godine u primjeni su nove stope naknada na OR i višak iznad OR.

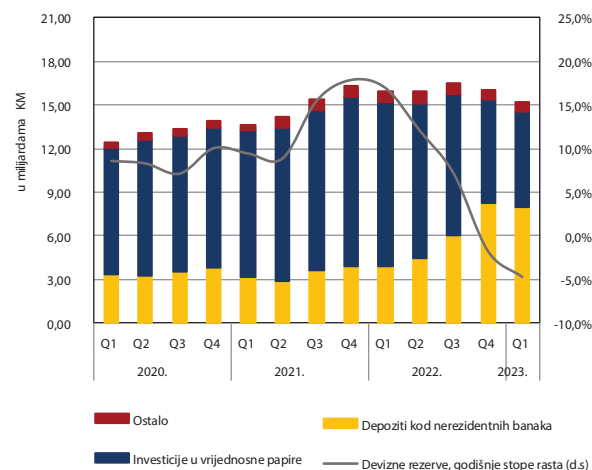
U posmatranom periodu ostvaren je nizak kreditni rast, a ukupni depoziti banaka su skoro na istom nivou kao krajem prošle godine. Kvartalne promjene u kamatnim stopama su vrlo niskog intenziteta, na kreditnim tržištima registriran je blagi rast, a na tržištu depozita i rast (stanovništvo) i pad (nefinansijka poduzeća). Promet na berzama je značajno smanjen i uslijed odsustva emisija javnog duga Federacije BiH i niskog nivoa sekundarne trgovine akcijama formiran je pretežno na primarnom tržištu javnog duga Republike Srpske. Strana pasiva komercijalnih banaka dostigla je historijski najnižu vrijednost, a strana aktiva je ponovo značajno porasla.

3.1 Devizne rezerve i monetarna kretanja

U prvom kvartalu 2023. godine nastavljen je trend pada neto deviznih rezervi koji je započeo krajem trećeg kvartala 2022. godine. Tokom prva tri mjeseca 2023. godine neto devizne rezerve zabilježile su kontinuiran pad, a na kraju marta 2023. godine iznosile su 15,20 milijardi KM, što je za 4,69% manje u odnosu na isti period prethodne godine. U mjesecima prvog kvartala 2023. godine evidentno je kontinuirano smanjenje godišnje stope rasta deviznih rezervi, a stanje neto deviznih rezervi je najniže zabilježeno od trećeg kvartala 2021. godine. U prva tri mjeseca 2023. godine zabilježen je negativan saldo kupovine i prodaje s komercijalnim bankama i internim deponentima u iznosu od - 941,4 miliona KM. Na obaveze po osnovu servisiranja vanjskog duga u prvom kvartalu 2023. godine odnosilo se 335,9 miliona KM. Istovremeno je krajem prvog kvartala 2023. godine zabilježen značajan kvartalni rast strane aktive banaka za 500,23 miliona KM, ali i daljnji rast vanjskotrgovinskog deficita, što je imalo negativan uticaj na kretanje deviznih rezervi.

Struktura deviznih rezervi krajem prvog kvartala nije zabilježila značajnije kvartalne promjene. Depoziti kod nerezidenata i krajem prvog kvartala imaju dominantno učešće u strukturi deviznih rezervi. Istovremeno je, počev od četvrtog kvartala 2021. godine, zabilježeno smanjenje učešća investicija u vrijednosne papire, a godišnji pad krajem prvog kvartala 2023. godine u poređenju s istim periodom prethodne godine iznosi 41,7%. (grafikon 3.1).

Grafikon 3.1: Devizne rezerve CBBiH

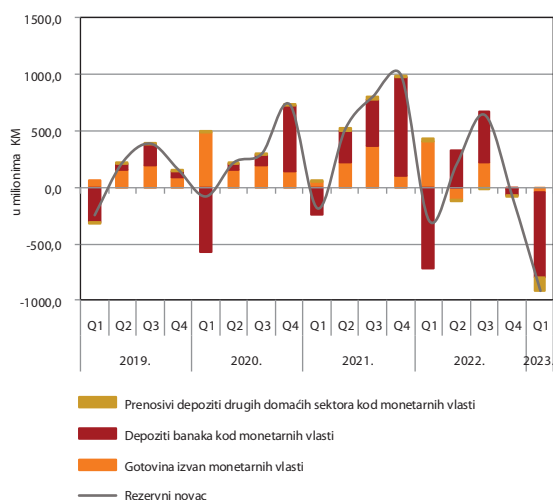

Izvor: CBBiH

Iako je u prvom kvartalu 2023. godine zabilježeno smanjenje neto deviznih rezervi, istovremeno smanjenje monetarne pasive uticalo je na koeficijent pokrića na kraju kvartala i iznosi 103,6%, te su devizne rezerve CBBiH premašile vrijednost monetarne pasive CBBiH za 533,0 miliona KM.

Saldo rezervnog novca na kraju prvog kvartala 2023. godine je manji u odnosu na četvrti kvartal prethodne godine i bilježi tromjesečni pad, a u poređenju s krajem prethodnog kvartala niži je za 6,12%. Sve komponente rezervnog novca zabilježile su smanjenje krajem prvog kvartala 2023. godine, a najveći pad zabilježen je na stavci depoziti banaka kod monetarnih vlasti (10,6%), te prenosivih depozita drugih domaćih sektora kod monetarnih vlasti (grafikon 3.2).

Grafikon 3.2: Kvartalne promjene u komponentama rezervnog novca

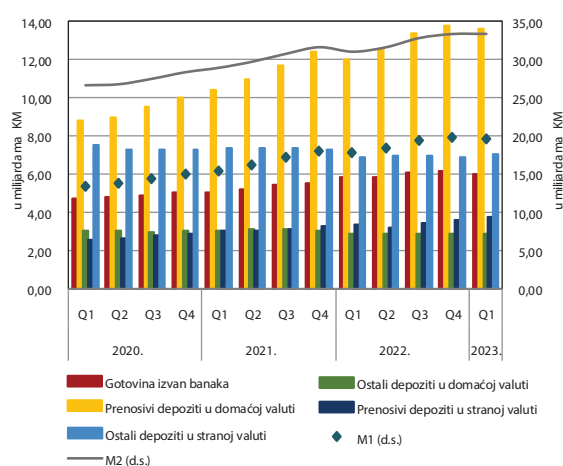
Izvor: CBBiH

Iako je u prva tri mjeseca 2023. godine zabilježen pad novčane mase u užem smislu, uslijed smanjenja prenosivih depozita u domaćoj valuti, na godišnjem nivou zabilježen je rast za 1,8 milijardi KM. U prvom kvartalu 2023. godine nastavljen je rast monetarnog agregata kvazi-novac koji je u potpunosti uslovljen rastom prenosivih i ostalih depozita u stranoj valuti koji su krajem prvog kvartala veći za 179,6 i 105,2 miliona KM respektivno. Posmatrano na godišnjem nivou, stanje prenosivih i ostalih depozita u stranoj valuti, čije je učešće u ukupnoj strukturi novca 32,4% veće je za 419,3 i 122,2 miliona KM respektivno.

Bilansni podaci banaka ukazuju da je krajem prvog kvartala 2023. godine zaustavljen daljnji pad učešća dugoročnih depozita u strukturi ukupnih depozita. Na godišnjem nivou, dugoročni depoziti porasli su za 165,1 milion KM, dok je na nivou kvartala zabilježen rast za 131,6 miliona KM.

Skroman rast (11,7 miliona KM) novčane mase u širem smislu krajem prvog kvartala 2023. godine je u značajnoj mjeri uslovljen rastom prenosivih i ostalih depozita u stranoj valuti, dok su prenosivi depoziti u domaćoj valuti, nakon značajnog rasta u četvrtom kvartalu 2022. godine, u martu 2023. godine niži za 169,1 milion KM (grafikon 3.3). Depoziti centralne vlade opadali su tokom prvog kvartala i krajem marta bili su niži za 189,9 miliona KM, u poređenju s krajem prethodnog kvartala. Značajan kvartalni pad depozita u prvom kvartalu 2023. godine zabilježen je i za kategoriju depozita nefinansijskih poduzeća za 120,4 miliona KM.

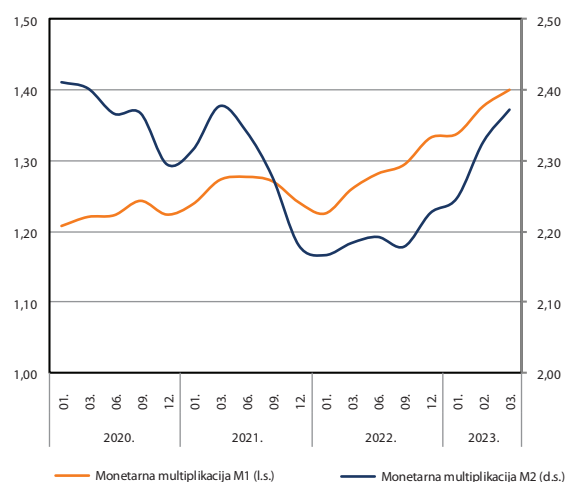
Grafikon 3.3: Komponente monetarnih agregata, stanja

Izvor: CBBiH

U prva tri mjeseca 2023. godine primjetan je ubrzan tempo rasta monetarnog multiplikatora M1 koji je krajem marta zabilježio najveću vrijednost u posljednje tri godine i kontinuiran rast od 2022. godine. U istom periodu bržu dinamiku rasta u odnosu na prethodnu godinu zabilježio je i monetarni multiplikator M2. Ovakav tempo rasta monetarnih multiplikatora krajem marta 2023. godine u direktnoj je vezi sa značajnim smanjenjem rezervnog novca na stavci depozita banaka kod monetarnih vlasti (smanjeni za 763,1 milion KM), te rastom prenosivih i ostalih depozita u stranoj valuti (284,8 miliona) (grafikon 3.4).

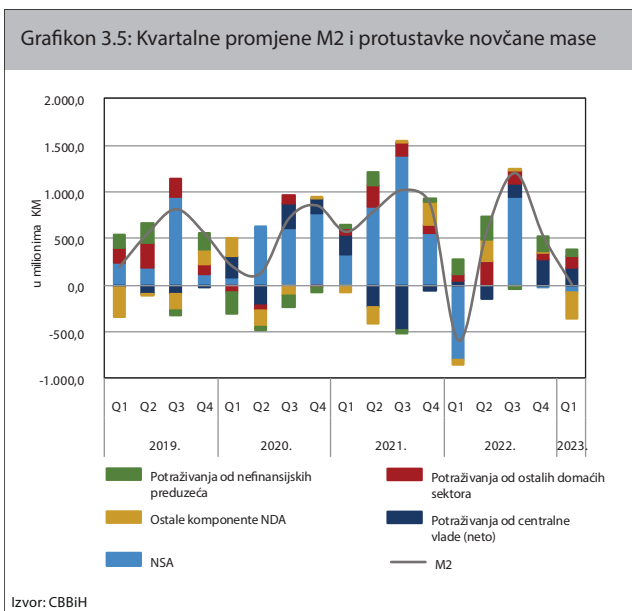
Grafikon 3.4: Monetarna multiplikacija

Izvor: CBBiH

U prva tri mjeseca 2023. godine zabilježen je kontinuiran rast domaće aktive, a krajem marta kvartalni rast je iznosio 347,3 miliona KM, dok je godišnji rast bio 1,48 milijardi KM. Ovakvom trendu doprinio je značajan rast zabilježen za kategoriju potraživanja od centralne vlade, 179,5 miliona na kvartalnom nivou i 437,0 miliona KM

godišnje. Istovremeno je zabilježen kvartalni i godišnji rast potraživanja od privatnog sektora, u prvom redu potraživanja od stanovništva, te potraživanja od nefinansijskih privatnih poduzeća (koja čine 95% ukupne strukture domaće aktive). Nakon kvartalnog rasta u drugom i trećem kvartalu 2022. godine, neto strana aktiva je u prvom kvartalu 2023. godine zabilježila pad za 72,5 miliona KM, u poređenju sa stanjem iz prethodnog kvartala (grafikon 3.5).

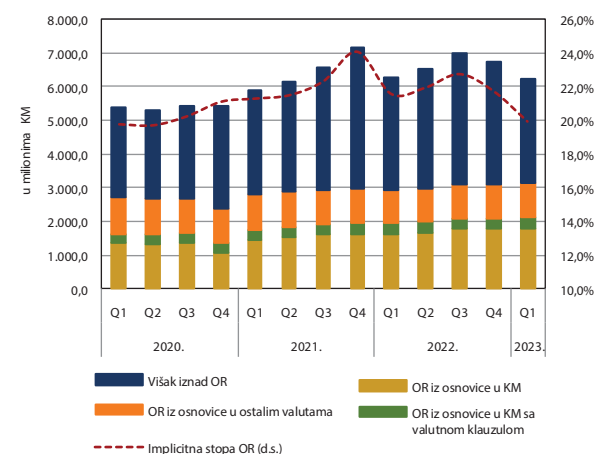
3.2 Obavezna rezerva

Prosječna osnovica za obračun obavezne rezerve zabilježila je kvartalni rast tokom cijele 2022. godine, ali i nastavak istog trenda u prva tri mjeseca 2023. godine. Krajem prvog kvartala 2023. godine osnovica za obračun obavezne rezerve iznosila je 31,3 milijarde KM i zabilježila je godišnji rast od 7,2%. U strukturi osnovice za obračun obavezne rezerve najveći, godišnji rast, zabilježen je za osnovicu u KM od 10,62%, dok je osnovica u KM s valutnom klauzulom rasla po stopi od 5,42%, a osnovica u ostalim valutama 3,32%. Prosječna osnovica u stranim valutama zabilježila je i blagi kvartalni rast u tri sukcesivna kvartala, ali je i dalje niža od prosječnog kvartalnog stanja zabilježenog tokom 2020. i 2021. godine. Istovremeno, krajem prvog kvartala 2023. godine ročna struktura osnovice za obračun obavezne rezerve ukazuje na značajno učešće kratkoročne osnovice za obračun obavezne rezerve u ukupnoj osnovici, kao i osnovice u domaćoj valuti (iznad 60% u martu 2023. godine).

Prosječna obavezna rezerva u prvom kvartalu 2023. godine iznosi 3,1 milijarde KM i veća je od prosječnog stanja za četvrti kvartal 2022. godine, te isti kvartal prethodne godine za 29,9 miliona KM, odnosno 169,7 miliona KM respektivno (grafikon 3.6). Krajem prvog kvartala 2023. godine, u poređenju s prethodnim kvartalom, primjetan je rast depozita stanovništva KM,

dok svi ostali sektori u ukupnim depozitima bilježe pad (detaljnije u potpoglavlju 3.3.2).

Grafikon 3.6: Stanje računa rezervi kod CBBiH i implicitna stopa OR

Počev od četvrtog kvartala 2022. godine i dalje je prisutan trend smanjenja stanja na računima rezervi banaka kod CBBiH, a krajem prvog kvartala 2023. prosječna stanja na računima rezervi iznosila su 6,23 milijarde KM. Budući da je ukupna osnovica za obračun OR rasla u posmatranom periodu, ovakva situacija je posljedica smanjenja viška iznad obavezne rezerve koji krajem marta bilježi kvartalni pad za 14,11%. Ukupan saldo na računima rezervi kod CBBiH u prvom kvartalu 2023. godine manji je za 480,4 miliona KM u odnosu na prethodni kvartal, dok je smanjenje viška iznad obavezne rezerve za isti period iznosilo 510,3 miliona KM. U isto vrijeme, zabilježeno je značajno kvartarno povećanje strane aktive banaka (u martu 2023. godine zabilježen je kvartalni rast strane aktive za 500,23 miliona KM, detaljnije pojašnjeno u poglavlju 3.3.3). Istovremeno, krajem marta 2023. godine zabilježen je i godišnji rast kreditne aktivnosti banaka u odnosu na isti period prethodne godine za 4,5%. Smanjenje stanja na računima banaka odrazilo se na daljnji pad implicitne stope obavezne rezerve koja je na nivou sistema bilježila mjesečni pad od oktobra 2022. godine, a u prvom kvartalu 2023. godine iznosila je 20,78%.

S ciljem usklađivanja s politikom Evropske centralne banke (ECB), Centralna banka Bosne i Hercegovine (CBBiH) donijela je Odluku o izmjeni Odluke o utvrđivanju i održavanju obaveznih rezervi i utvrđivanju naknade na iznos rezerve s primjenom do 01. 01. 2023. godine. Ovom odlukom se na sredstva obavezne rezerve po osnovu osnovice u domaćoj valuti obračunava naknada po stopi od 25 baznih poena, na sredstva obavezne rezerve po osnovu osnovice u stranim valutama i u domaćoj valuti s valutnom klauzulom obračunava naknada po stopi od 10 baznih poena. Na sredstva iznad obavezne rezerve obračunava se nulta stopa. Politika obavezne rezerve u segmentu koji se odnosi na stopu OR nije promijenjena tokom prvog kvartala 2023. godine.

U proteklom periodu u tri navrata izvršena je revizija stopa naknade koja se obračunava na sredstva OR u KM, ostalim valutama, kao i višak sredstava iznad obavezne rezerve. U posmatranom periodu, Centralna banka Bosne i Hercegovine uvela je diferenciranu stopu naknade na sredstva OR po valutama, a ona je u primjeni od juna 2021. godine (tabela 3.1).

Tabela 3.1 Hronologija izmjene stope naknada CBBH na sredstva OR

Odluka Upravnog vijeća	Godina i mjesec primjene	Stope naknade na sredstva OR i višak iznad OR			Stopa OR
		Naknada na višak sredstava iznad OR	Naknada na sredstva OR u ostalim valutama	Naknada na sredstva OR u KM	
28.02.2019.	maj-19	-0,40%			10,00%
28.02.2019.	sep-19	-0,50%			10,00%
01.04.2021.	jun-21	-0,50%	-0,60%	0,00%	10,00%
27.10.2021.	jan-22	-0,75%	-0,60%	0,00%	10,00%
29.07.2022.	sep-22	-0,25%	-0,10%	0,00%	10,00%
28.11.2022.	jan-23	0,00%	0,10%	0,25%	10,00%

Izvor: CBBH

Tekstni okvir 3: Stope naknada na obaveznu rezervu u odabranim zemljama regiona

Naknade koje CBBH trenutno primjenjuje na višak iznad OR, odnosno na osnovicu u stranoj valuti i osnovicu u KM nisu direktno vezane nivoima za kretanje depozitne stope ECB-a (vidjeti poglavlje 1.), ali je CBBH i dalje odlučna da se ravna s trendom izmjena politika ECB-a. Prilikom donošenja odluka o svim segmentima monetarne politike CBBiH razmotreni su svi relevantni faktori, uključujući odluke ECB-a o referentnim stopama, te kretanja ključnih makroekonomskih i pokazatelja finansijskog sektora. Politika naknade CBBH je jedna od najnižih u regionu (tabela 3.2), ali ukoliko posmatramo naknade s aspekta visine stope OR, ne možemo reći da značajno odstupa od one koju provode druge centralne banke. U većini posmatranih zemalja, centralne banke s većom stopom OR ne obračunavaju ili obračunavaju jako malu nakanadu za razliku od centralnih banaka koje imaju jako nisku stopu OR, a obračunavaju znatno višu nakanadu. Ono što je dodatno karakteristično je da većina CB također diferencira nakanadu na OR po valutama i obračunava veću nakanadu na domaću valutu, te je za većinu CB stopa naknade na OR u drugim valutama jednaka 0.

U skladu s posljednjim povećanjem referente stope ECB-a za 25 b. p. u maju 2023. godine, a samim tim i kretanjima na tržištu eurozone, te imajući u vidu najavljeno novo podizanje referentne stope ECB-a u toku 2023. godine, procjena visine naknada koje CBBH obračunava na držanja na računima rezervi će se vršiti sukcesivno i u skladu s kretanjima, kako na tržištu eurozone, tako i na domaćem tržištu.

Tabela 3.2 Politika naknade na OR u zemljama regiona

Država	Naknada OR		Stopa OR	
	Naknada na OR u domaćoj valuti	Naknada na OR u stranim valutama	OR u domaćoj valuti	OR u stranim valutama
Srbija	0,75%	0,00%	2,5%	16,5%
BiH	0,25%	0,10%	10,0%	10,0%
Hrvatska***	0,00%	0,00%	5,0%	5,0%
Crna Gora	ESTER-10 bp* (2,79)		5,0%	5,0%
Albanija	2,75%	0%**	6,3%	6,3%
Makedonija	0,00%	0,00%	5,0%	5,0%
Kosovo	podaci nisu raspoloživi javno		10,0%	10,0%

* Budući da je ukupna OR u eurima, naknada se obračunava na 50% ukupne OR

**0% na OR u dolarima; Deposit Facility Rate na OR u eurima ali ne veći od 0%

***Vrijednosti za Hrvatsku uzete nesporedno prije ulaska u Eurozonu, od 2011. godine nisu plaćali nakanadu na OR, stopa OR u 2022. godini iznosila 5% za period posljednje dvije sedmice 2022. godine stopa OR smanjena na 1% u cilju harmonizacije sa politikom ECB-a

Nakon ulaska Hrvatske u Eurozonu naknada na OR harmonizovana sa politikom ECB-a (3,0%)

Izvor: CBBH, NBS, CBCG, BNB, BoA, NBRM, BQK

Napomena: Stope navedene u tabeli bile su zvanične u momentu pisanja publikacije, te su moguće izmjene politika naknada nakon tog perioda.

3.3 Aktivnosti komercijalnih banaka

U prvom kvartalu godine, u uslovima i dalje visoke inflacije i blagog rasta kamatnih stopa, kreditni rast je nizak. Ukupni depoziti su skoro na istom nivou kao i u prethodnom kvartalu, a jedino je izražen rast depozita stanovništva. Kamatne stope na depozite stanovništva nisu značajno porasle, a kamatne stope na depozite nefinansijskih poduzeća su u prosjeku blago smanjene.

3.3.1 Krediti

Visoka inflacija je i u prvom kvartalu 2023. godine rezultirala značajno negativnim realnim kamatnim stopama, ali to nije uticalo na ubrzavanje kreditnog rasta, a stopa kvartalnog kreditnog rasta je čak i niža nego u prethodnom kvartalu. Negativna realna kamatna stopa⁶, smanjenje realne vrijednosti duga i stabilizacija inflatornih očekivanja, ali na visokom nivou,⁷ trebale su biti ključne dereminante rasta kredita, dok su na kreditni rast ograničavajuće djelovali smanjenje monetarne baze⁸, velika neizvjesnost, pad kupovne moći stanovništva i usporavanje privrednog rasta u zemlji i u inostranstvu.

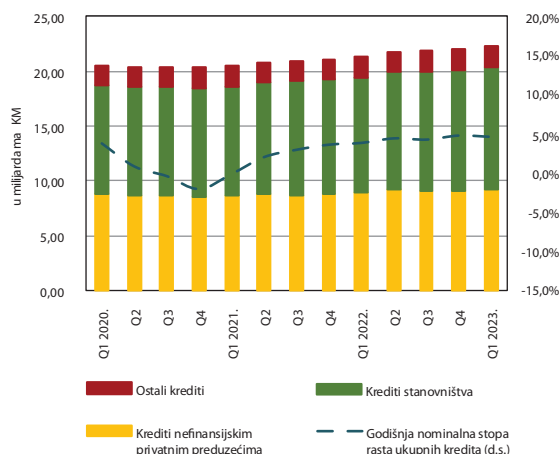
⁶ Realna kamatna stopa je negativna ako je stopa inflacije veća od nominalne kamatne stope.

⁷ Rezultati ankete o inflacijskim očekivanjima koju je u martu 2023. godine sprovedla CBBiH pokazuju stabilizaciju inflacijskih očekivanja za tekuću godinu na nivou od 8,2%. Učesnici ankete su u decembru prošle godine očekivali da će inflacija u 2023. godini biti 9%. Prema najnovijoj majskoj prognozi CBBiH, u 2023. godini se očekuje inflacija od 7,7%.

⁸ Monetarna baza je u prva tri mjeseca smanjena za 913 miliona KM u odnosu na stanje na kraju 2022. godine. Uzrok smanjenja monetarne baze je negativan saldo kupoprodaje KM u sva tri mjeseca izvještajnog perioda.

Najveći doprinos kreditnom rastu od 0,7 % (q/q-1) dali su najveći sektori, stanovništvo (0,7 p. p.) i nefinansijska privatna poduzeća (0,4 p. p.), a doprinos ostalih sektora, bilo pozitivan ili negativan, bio je marginalan. Do blagog usporavanja kreditne aktivnosti (grafikon 3.7) došlo je i na godišnjem nivou (4,5%), iako je kreditni rast u martu prošle godine bio relativno nizak, uslijed velike neizvjesnosti u pogledu poslovne sudbine banaka iz Sber grupacije, koja je proizvela veliki odliv depozita.

Grafikon 3.7: Kreditna aktivnost banaka

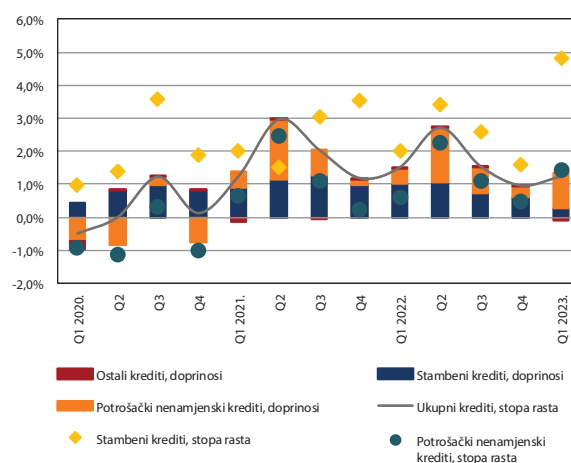

Izvor: CBBiH

Zbog i dalje visokih inflatornih pritisaka, za koje se očekuje da će biti značajno smanjeni u odnosu na prethodnu godinu, posebno u drugoj polovini godine, godišnja stopa realnog kreditnog rasta⁹ je sedmi kvartal za redom u negativnoj zoni. Skoro dvogodišnja negativna stopa realnog kreditnog rasta (u 1. kvartalu 2023. godine -5,2%) negativno se odražava na tražnje za robama i uslugama i generalno na privrednu dinamiku, s posljedicama na ekonomski rast¹⁰.

U izvještajnom periodu uočava se izraženi porast stambenih kredita (grafikon 3.8). U poređenju s periodom od prije godinu dana, u 1. kvartalu 2023. godine namjenska struktura kredita stanovništvu nije mijenjana i udio potrošačkih nenamjenskih kredita je 73%.

Grafikon 3.8: Kvartalna stopa rasta kredita po namjeni

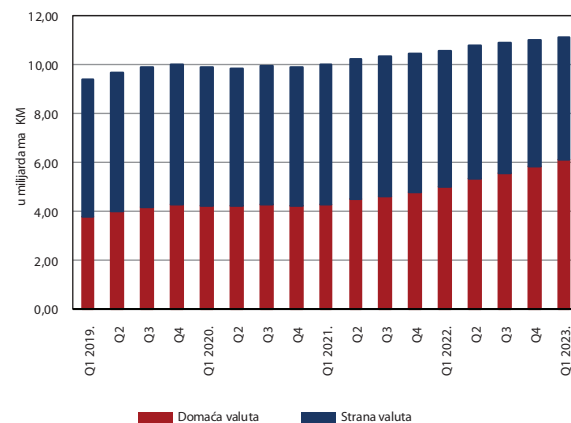

Izvor: CBBiH

S druge strane, u odnosu na period od prije tri godine, kada je započela pandemija korona virusa i novi ciklus monetarne ekspanzije, udio ove grupe kredita bio je dva procenta viši. Blaga promjena namjenske strukture kredita u korist stambenih kredita odvijala se u uslovima rasta cijena stambenih nekretnosti u Bosni i Hercegovini, koja je tokom prošle godine u velikim urbanim sredinama značajno porasla.

Povećavajući nivo kreditivne aktivnosti u kojem se ne ugovara devizna klauzula, banke nastavljaju deeurizacije ovog djela bankarskih aktiva (grafikon 3.9). Oko 55% kredita stanovništvu na kraju marta 2023. godine bilo je u domaćoj valuti. Za četiri godine povećan je udio kredita u domaćoj valuti u ukupnim kreditima za 15 p. p., a samo tokom pandemije korone, njihov relativni udio je stagnirao, da ba se nakon toga postepeno i kontinuirano povećavao.

Grafikon 3.9: Valutna struktura kredita stanovništvu

Izvor: CBBiH

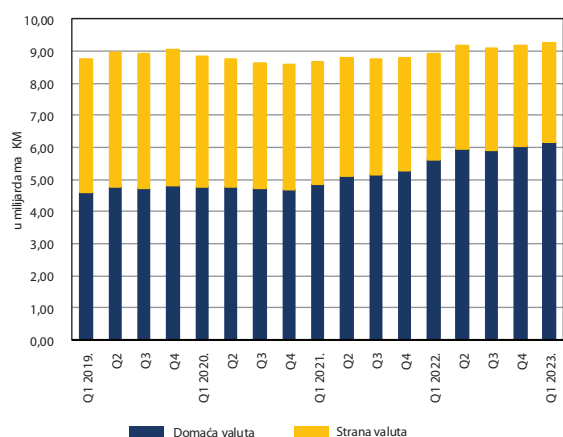
Napomena: Krediti u KM sa deviznom klauzulom su klasifikovani kao krediti u stranoj valuti.

⁹ Pomoću indeksa cijena, 2015 = 100, nominalno stanje kredita se izrazi u konstantnim cijenama (u cijenama iz 2015. godine) i tako dobijeno realno stanje kredita koristi se za izračunavanje realnog kreditnog rasta.

¹⁰ U nekim djelovima bh. neposrednog okruženja kreditna dinamika se u inflatornom okruženju odvija po drugačijem obrascu. Godišnja stopa rasta kredita nefinansijskim poduzećima u Hrvatskoj je u martu 2023. godine bila 15,7%, a pojedinim mjesecima prošle godine krediti nefinansijskim poduzećima rasli su i po stopi iznad 20%.

Deeurizacija bankarskih aktiva, kroz ugovaranje kredita u domaćoj valuti, bez devizne klauzule, odvija se i u sektoru nefinansijskih privatnih poduzeća (grafikon 3.10). Na kraju prvog kvartala 2023. godine, banke su svega jednu trećinu kredita ugovorile u stranoj valuti. Karakteristično za ugovaranje kredita u stranoj valuti je da se oni skoro u potpunosti ugovaraju kao dugoročni krediti, a da je udio kratkoročnih kredita u stranoj valuti zanemarljiv.¹¹ Ročna struktura kredita nefinansijskim privatnim poduzećima nije značajno mijenjana u posljednjih 5 godina i na kraju prvog kvartala udio dugoročnih kredita nefinansijskim privatnim poduzećima u ukupnim kreditima ove vrste je 61%. Deeurizacija kredita odvija se spontano u skladu s poslovnim politikom banaka.

Grafikon 3.10: Valutna struktura kredita nefinansijskim privatnim preduzećima

Izvor: CBBiH

Napomena: Krediti u KM sa deviznom klauzulom su klasifikovani kao krediti u stranoj valuti.

Tekstni okvir 4: Uzroci problema u poslovanju nekih američkih i evropskih banaka u martu 2023. godine i način njihovog rješavanja

Tokom marta ove godine, pojedine banke u SAD-u i Evropi, od kojih su neke i velike i sistemske, suočile su se s povlačenjem depozita, što je dovelo do promjena u pojedinim bankarskim sistemima, pa čak i do privremenog smanjenja dijela monetarnih restrikcija. Prvo je početkom marta došlo do naglog pada cijena Banke Silicijske doline (*Silicon Valley Bank*) i istovremenog masovnog povlačenja depozita iz ove banke. Glavni uzrok nesistemske bankarske panike bile su informacije da je uslijed rapidnog rasta referentnih kamatnih stopa FED-a i loše strategije upravljanja tržišnim rizikom banka imala značajne nerealizirane gubitke na svom portfoliju dužničkih papira od vrijednosti. Intervencija FED-a i Američke federalne agencije za osiguranje depozita (FDIC) bila je neminovna, jer je ionako niska likvidnost banke, brzo iscrpljena uslijed brzog odliva velikih

neosiguranih depozita dominantnih u pasivi banke¹². U procesu prestrukturiranja, svu imovinu preuzela je novoosnovana privremena banka (*Silicon Valley Bridge Bank*).

Očekivanja da bi se banakarska panika mogla proširiti i na ostale banke i tako postati sistemska, uticala su na FDIC da napravi izuzetak i garantira isplatu svih depozita, bez obzira na veličinu. Zajedno s intervencijom FED-a, koji je donio odluke da otkupljuje obveznice problematičnih banaka po nominalnoj vrijednosti, ova mjera je spriječila da se bankarska panika prenese i na ostale dijelove američkog bankarskog sistema. Zbog kupovine ovih obveznica i novog programa za obezbjeđivanje likvidnosti banaka aktiva FED-a privremeno je povećana (za mjesec dana u martu 4,4%), kroz novokreirani program kreditiranja (*Bank Term Funding Program – BTFP*) i njegovu dodatnu podršku sredstvima iz stabilizacijskog fonda (*Exchange Stabilization Fund*) radi ostvarivanja ciljeva finansijske stabilnosti. Privremeni prekid dijela monetarnih restrikcija nije prouzrokovao pauzu u rastu referentne kamatne stope i zastoje u restriktivnoj monetarnoj politici FED-a (inflacija je u februaru 2023. godine s martovskih 6% pala na 5%). Gašenje ovih banaka ipak je uticalo na kreditnu dinamiku (martovski mjesečni pad od 1,2%), a prema posljednjim podacima, depoziti američkih banaka smanjeni su za oko 1,6% (1. 3. 2023– 12. 4. 2023. godine). Privremeno povećanje bilansnih pozicija aktive FED-a nije uticalo na kretanje inflacije prema srednjoročnom cilju.

Neposredno nakon bankrota dviju američkih banaka, i u Evropi je došlo do značajnog pada cijena akcija većine banaka, od kojih su neke sistemski važne na globalnom nivou. Pad cijena akcija *Credit Suisse* praćen povlačenjem depozita započeo je u istovremeno s padom cijena akcija Banke Silicijske doline. Suočeni s krizom likvidnosti u sistemski bitnoj banci, koja je u prethodne dvije godine zabilježila gubitak od oko 3 milijarde CHF, Nacionalna banka Švicarske i Švicarski regulator FINMA (*Swiss Financial Market Supervisory Authority*) odlučili su intervenirati i pripojiti *Credit Suisse* UBS banci. SNB je obezbijedio kredit za likvidnost banci od 100 milijardi CHF, a potom je izvršen otpis gubitka na račun dodatnog kapitala - Nivo 1 (*Additional Tier 1*)^{13,14}. Pad cijena akcija *Deutsche Bank AG Frankfurt* (DB) nije

¹² Iako je bila šesnaesta banka po veličini banka u SAD-u, zbog svoje relativno niske izloženosti prema inotrižnima banka nije imala obavezu da se pridržava bazelskih standarda likvidnosti, koji zahtijevaju da banka mora izdržati 30 dana ekstremnog odliva depozita (koeficijent pokrića likvidnosti) i da mora postojati visok nivo ročne usklađenosti aktive i pasive banke (koeficijent neto stabilnog finansiranja).

¹³ Dodatni kapital - Nivo 1 je na taj način potpuno izbrisan iz bilansa banke, dok su akcionari ipak dobili 0,76 CHF po akciji (ukupno 3,2 milijardi CHF). Prvobitno je za akciju ponuđen otkup po cijeni od 0,25 CHF i 0,5 CHF.

¹⁴ Na presedan u kojem se gubitak prvo pokriva na teret obveznica, pa tek onda na teret akcijskog kapitala, umjesto obratno, reagirale su sve tri ključne javne ustanove bankarskog sistema zone eura, ECB, EBA (Evropsko nadzorno tijelo za bankarstvo) i Jedinstveni odbor za sanaciju banaka (*Single Resolution Board*) saopštenjem da takav način restrukturiranja nije u saglasnosti s Jedinstvenim mehanizmom sanacije banaka (*Single resolution mechanism*) koji zahtijeva da akcijski kapital prvi snosi gubitke, a tek nakon toga dodatni kapital - Nivo 1 može biti otpisan. Dostupno na: <https://www.eba.europa.eu/srb-eba-and-ecb-banking-supervision-statement-announcement-19-march-2023-swiss-authorities>

¹¹ Od 2019. godine maksimalan udio kratkoročnih kredita u stranoj valuti u ukupnim kreditima u stranoj valuti nefinansijskim privatnim poduzećima bio je 11,5%. Na kraju marta 2023. godine njihov udio je 6%.

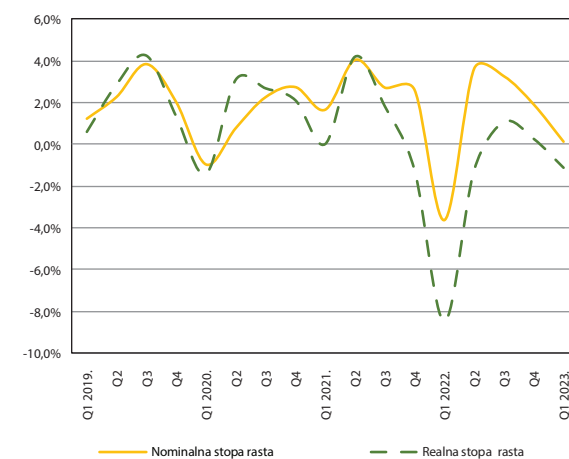
uzrokovan lošim poslovanjem banke, pošto ona već godinama posluje s dobitkom, već sumnjama u vezi veličine potraživanja banke prema američkom tržištu¹⁵. Rast ove vrste neizvjesnosti privremeno je uticao na značajan rast vjerovatnoće bankrota *Deutsche Bank AG Frankfurt* mjereno s cijenom kupovine osiguranja od bankrota banke (eng. *credit default swap*, CDS). Odliv depozita nije ugrozio likvidnost DB banke, zato što je Evropski regulator zahtijevao od svih banaka da održavaju standarde likvidnosti u skladu s Baselom III, pa je tako banka imala dovoljno likvidnih sredstava da izdrži ekstremni odliv sredstava koji bi potrajao više od 30 dana. Pored toga, u prethodnom periodu banka je, po nalogu regulatora, prošla kroz proces uspješnog finansijskog restrukturiranja, a u strukturi DB banke preovladali su depoziti male vrijednosti koji su većinom bili osigurani. Odluka o prijevremenom otkupu obveznica vrijednosti 1,5 milijardi EUR s rokom dospeljeća u 2028. godini, čija je cijena počela padati baš u momentu bankrota SVB banke, također je uticala na vraćanje povjerenja u likvidnost DB-a.

Martovski događaji na ključnim svjetskim bankarskim tržištima oborili su indeks akcija evropskih banaka za 15% (31. 03. 2023–28. 02. 2023.), ali koji se poslije toga, u aprilu, vrlo brzo oporavio. Bankrot dviju američkih banaka, od kojih je jedna po veličini bila među prvih 20 američkih banaka, podstaknuo je američke regulatore da uvedu strožije i obavezujuće standarde likvidnosti. Poremećaji na američkom bankarskom tržištu u martu ove godine, po uzoru na one iz globalne finansijske krize (2007–2009), još uvijek se uopće ne primjećuju.

3.3.2 Depoziti

Nakon tri kvartala izraženog rasta, ukupni depoziti banaka su u prvom kvartalu 2023. godine skoro na istom nivou kao i u prethodnom kvartalu. Poslije neznatnog kvartalnog rasta od 0,12%, ukupno stanje depozita u 1. kvartalu 2023. godine od 29,26 milijardi KM je najviše u historiji bankarskog sektora BiH. Međutim, zbog dvocifrene stope inflacije realna vrijednost ukupnih depozita je smanjena, što doprinosi održavanju razlike između nominalnih i realnih stopa rasta ukupnih depozita (grafikon 3.11). Nominalno posmatrano u većini ključnih sektora, osim u sektoru stanovništva, došlo je pada depozita. Ovaj pad je najizraženiji u sektoru generalne vlade, a unutar njega najviše su smanjeni depoziti centralne vlade i depoziti vlada entiteta. Značajan kvartalni pad depozita centralne vlade (- 44%) i negativan doprinos rastu ukupnih depozita od -0,4 p. p., prouzrokovan je baznim efektom, jer je u prethodnom kvartalu stanje ovih depozita dostiglo historijski maksimum. Pored sektora generalne vlade, negativan doprinos kvartalnoj promjeni depozita dali su i sektor ostalih finansijskih institucija (0,26 p. p.), kao i sektor nefinansijskih poduzeća, i javnih (0,26 p. p.) i privatnih (0,16 p. p.).

Grafikon 3.11: Kvartalni rast ukupnih depozita banaka

Izvor: CBBiH i BHAS.

Napomena: Realna stopa rasta na osnovu cijena iz 2015. godine.

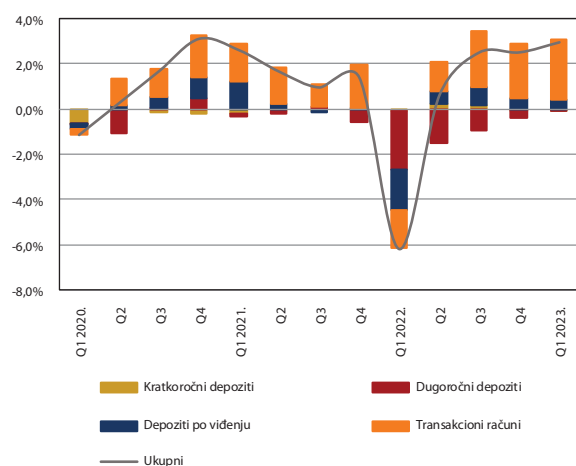
Poslije značajnog pada depozita stanovništva u prvom kvartalu prošle godine od -6,2%, uzrokovanog neizvjesnostima vezanim za Sberbank grupaciju, započet je trend rast depozita stanovništva, koji je održan i ubrzan i u izvještajnom periodu. Ovako visoka stopa kvartalnog rasta depozita stanovništva (2,9%) posljednji put je zabilježena krajem 2020. godine. Visoka godišnja stopa rasta depozita stanovništva u 1. kvartalu 2023. godine od 8,8% posljedica je odliva depozita u prvom kvartalu prošle godine (906 miliona KM). Rast depozita stanovništva, kao i u prethodna tri kvartala, ponovo je pod uticajem rasta depozita na transakcijskim računima i u manjoj mjeri depozita po viđenju (grafikon 3.12). Udio dugoročnih depozita stanovništva u ukupnim depozitima stanovništva je nakon 11 uzastopnih kvartala pada smanjen i u 1. kvartalu 2023. godine i na nivou je od svega 28,5%. Rast transakcijskih depozita i depozita po viđenju stanovništva u uslovima visokog udjela dugoročnih kredita u ukupnim kreditima izlaže banke većem stepenu ročnog rizika. Bez obzira na značajno smanjenje dugoročnih depozita, koje je započeto i prije prvog kvartala prošle godine, a koje traje od prvog kvartala 2020. godine¹⁶, i uprkos značajnom smanjenju strane pasive, banke i dalje održavaju udio dugoročnih kredita u ukupnim kreditima na nivou od 79%¹⁷. Ni valutna struktura depozita stanovništva nije značajno izmijenjena u odnosu na prethodni kvartal i nivo depozita stanovništva u stranoj valuti je za oko pola milijarde KM niži u odnosu na njihovo najviše stanje iz oktobra 2021, pa je rast depozita stanovništva u 1. kvartalu 2023. godine posljedica prvenstveno rasta depozita u domaćoj valuti.

¹⁵ What's eating Deutsche Bank, *Financial Times*, 24. 03. 2023.

¹⁶ Od 1. kvartala 2020. do 1. kvartala 2023. godine, udio dugoročnih depozita stanovništva u ukupnim depozitima stanovništva smanjen je za 11,4 p. p.

¹⁷ Izračunato na osnovu tabele 13, u kojoj su dati podaci o kreditima prema ugovorenoj ročnosti.

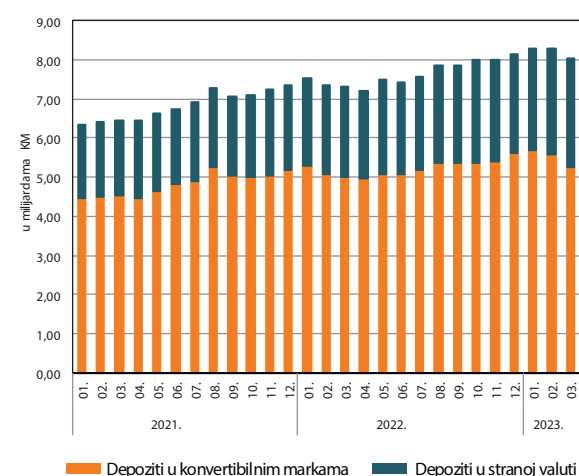
Grafikon 3.12: Kvartalna stopa rasta depozita stanovništva po ročnostima

Izvor: CBBiH

Nasuprot depozita stanovništva u deviznoj strukturi depozita nefinansijskih poduzeća, depoziti u stranoj valuti rastu i relativno i apsolutno (grafikon 3.13). Udio depozita u stranoj valuti u ukupnim depozitima nefinansijskih poduzeća porastao je u 1. kvartalu 2023. godine na trećinu, a kvartalni pad ukupnih depozita nefinansijskih poduzeća (-1,5%) posljedica je smanjenja depozita u domaćoj valuti. Viši nivo depozita u stranoj valuti ovoga sektora vjerovatno je jednim djelom posljedica rasta vrijednosti izvoza, ali i višeg stepena tražnje za devizama zbog rasta cijena u vanjskoj trgovini. Ročna struktura depozita sektora nefinansijskih poduzeća nije značajno izmijenjena u odnosu na prethodni kvartal. Petina depozita ovoga sektora se u 1. kvartalu 2023. godine odnosi na oročene depozite, s tim da nefinansijska javna poduzeća i dalje imaju relativno veću sklonost ka oročavanju sredstava od nefinansijskih privatnih preduzeća.

Grafikon 3.13: Valutna struktura depozita nefinansijskih preduzeća

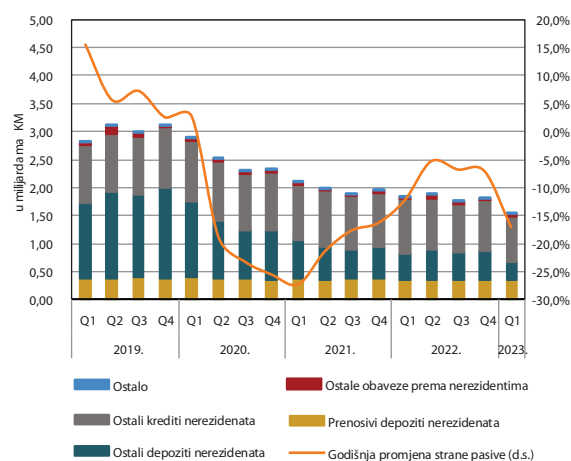

Izvor: CBBiH

3.3.3 Strana aktiva i strana pasiva komercijalnih banaka

Strana pasiva je nakon dvanaest uzastopnih kvartala pada dostigla historijski najnižu vrijednost (grafikon 3.14), a ostvareni pad u prvom kvartalu godine u odnosu na prethodni kvartal je također jedan od historijski najvećih. Veliki kvartalni pad strane pasive (16%) posljedica je smanjenja ostalih depozita nerezidenata, za oko 40%, i ostalih kredita nerezidenata (-11%). Prenosivi depoziti nerezidenata su približno na istom nivou već nekoliko godina, njihovo stanje na kraju prvog kvartala je 355 miliona KM, a zbog smanjenja ostalih bitnih stavki strane pasive njihov relativni udio se blago povećao. Struktura pasive u kojoj preovladavaju ročno vezane obaveze, uz određene izmjene, očuvana je i u prvom kvartalu ove godine. Za tri mjeseca (12/2022–03/2023), strana pasiva se smanjila za 285 miliona KM, a ona je smanjena kod ukupno 15 banaka u sistemu.

Grafikon 3.14: Strana pasiva banaka

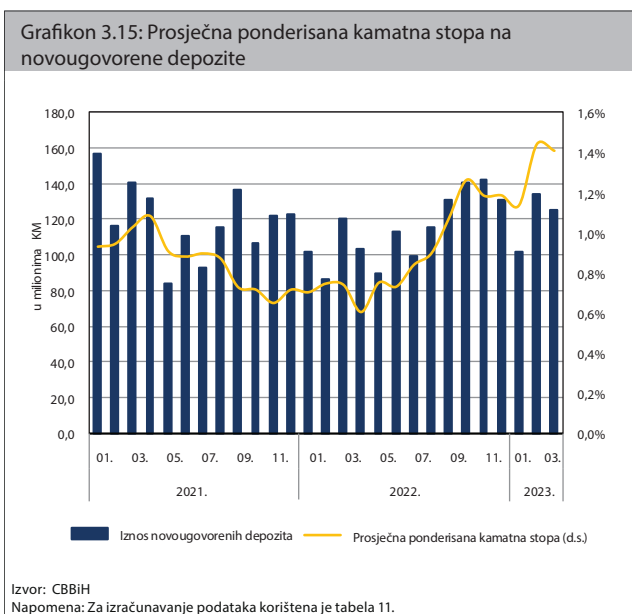
Izvor: CBBiH

Kao i u prethodna tri kvartala, strana aktiva ostvarila je značajni rast i u izvještajnom periodu (10%), čime je dostignuta historijski najviša vrijednost strane aktive od 5,5 milijardi KM. Determinante rasta strane aktive su ostali depoziti kod nerezidenata i krediti dati nerezidentima s doprinosima ukupnom rastu strane aktive od 16,8 p. p. i 3,2 p. p. respektivno. Za tri mjeseca, strana aktiva se povećala za pola milijarde KM. Nastavljen je trend promjene strukture strane aktive s aspekta ročnosti i udio sredstava u stranoj aktivnoj koja su vezana na kratak rok je sa skoro 40% (3/2022.) smanjen u izvještajnom periodu na četvrtinu. Visok nivo pokrivenosti strane pasive sa stranom aktivom i pored ročne strukture koja se mijenja na račun pada udjela sredstava po viđenju u stranoj aktivnoj i rasta udjela sredstava po viđenju u stranoj pasivi i dalje pozitivno utiče na likvidnost ovoga djela bilansa banaka.

3.3.4 Kamatne stope

U prvom kvartalu 2023. godine, ECB je dva puta povećavala svoje referentne kamatne stope, ukupno za 100 b. p. Rast referentnih kamatnih stopa ECB-a nije se, kao ni u prethodna dva kvartala¹⁸, značajno odrazio na domaće pasivne kamatne stope. S obzirom na samo blage promjene u pasivnim kamatnim stopama u uslovima kada se pasiva banaka najvećim dijelom sastoji od depozita stanovništva na koje nije ugovorena promjenljiva kamatna stopa, a strana pasiva opada, banke nisu značajno povećavale kamatne stope na novougovorene kredite.

Vrijednost novougovorenih depozita stanovništva se u izvještajnom periodu u odnosu na prethodni kvartal smanjila (-13%), iako je prosječna ponderirana kamatna stopa na novougovorene depozite stanovništva povećana za oko 20 b. p. u odnosu na kraj prethodne godine (grafikon 3.15)¹⁹. Struktura novougovorenih depozita nije značajno izmijenjena, a promjena prosječne ponderirane kamatne stope po ročnim segmentima je varirala.

Do najvećeg rasta prosječne ponderirane kamatne stope došlo je u ročnom segmentu od jedne do dvije godine, prosječna ponderirana kamatna stopa na depozite ročnosti do godinu dana blago je porasla, dok kamatna stopa na novougovorene depozite ročnosti iznad godinu dana skoro da nije ni mijenjana. Na kraju 1. kvartala 2023. godine kamatna stopa na novougovorene depozite ročnosti do godinu dana, između jedne i dvije godine, i iznad dvije godine je 0,5%, 1,3% i 1,7%.

¹⁸ ECB je počela povećavati kamatne stope od jula 2022. godine. Do marta 2023. godine, referentne kamatne stope ECB-a povećane su za 350 baznih poena.

¹⁹ Depoziti po viđenju u svim valutama koji predstavljaju 35% ukupnih depozita rezidentnih sektora nisu korišteni za izračunavanje prosječne ponderirane kamatne stope. Ona je izračunata na osnovu kamatne stope na novougovorene depozite ročnosti do godinu dana, između jedne i dvije godine, i iznad dvije godine.

Iznos novougovorenih depozita sektora nefinansijskih poduzeća se na kvartalnom nivou povećao za oko trećinu²⁰. Banke su u prosjeku u prvom kvartalu smanjile kamatnu stopu na novougovorene depozite poduzećima i prosječna ponderirana kamatna stopa u martu 2023. godine od 0,83% je za 12 b. p. niža u odnosu na kraj prošle godine. Nefinansijska poduzeća povećala su depozite ročnosti iznad dvije godine²¹, iako je prosječna ponderirana kamatna stopa na depozite ove ročnosti tokom tri mjeseca 2023. godine smanjena za oko 20 b. p. U martu 2023. godine, ova prosječna ponderirana kamatna stopa (1,24%) niža je od one koje su banke ugovarale na rok između jedne i dvije godine (1,36%). Ni kod sektora nefinansijskih poduzeća, kao ni kod sektora stanovništva, nije došlo do značajnih promjena prosječne ponderirane kamatne stope na depozite ročnosti do godinu dana.

Vrijednosti novoodobrenih kredita stanovništvu u prvom kvartalu ove godine su na nivou novoodobrenih kredita iz prethodnog kvartala²². Na kvartalnom nivou, prosječna ponderirana kamatna stopa na kredite stanovništvu je viša za 10 b. p. i iznosila je 5,14%. U prosjeku, više su porasle prosječne ponderirane kamatne stope na ostale kredite nego na stambene kredite, dok se istovremeno udio ostalih kredita u novoodobrenim kreditima nastavio smanjivati i na nivou je od 71%²³.

Od augusta prošle godine, neposredno nakon prvog povećanja kamatnih stopa ECB-a, kamatne stope na kredite nefinansijskim poduzećima počele su blago rasti, ali intenzitet njihovog rasta nije ni približno jednak onome u zoni eura (grafikon 3.16)²⁴. Najveći dio ovih kredita ugovara se s promjenljivom kamatnom stopom i periodom fiksacije kamatne stope do godinu²⁵, a to ovu vrstu kredita izlaže uticaju promjena u monetarnoj politici ECB-a, u mnogo većoj mjeri nego što je to slučaj kod kredita stanovništvu.

²⁰ Podatak izračunat na osnovu tabele 12.

²¹ U prosjeku, petina novougovorenih depozita nefinansijskih poduzeća se u posljednje četiri godine ugovaralo na rok iznad dvije godine. U prvom kvartalu 2023. godine, udio ovih depozita u ukupnim novougovorenim depozitima sektora nefinansijskih poduzeća je oko trećine.

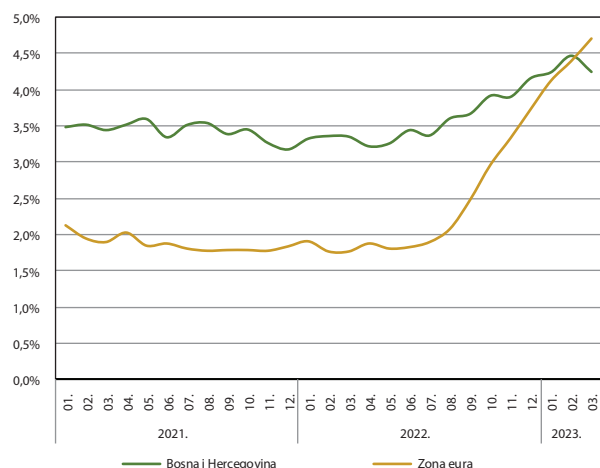
²² Podatak izračunat na osnovu tabele 09.

²³ Sve do prvog kvartala 2022. godine ovaj udio bio je na nivou od oko 80%.

²⁴ Revolving krediti koji čine 12% ukupnih kredita nisu uključeni u izračunavanje kamatne stope za BiH. Ona je računata na osnovu novoodobrenih kredita u KM i kredita u KM s deviznom klauzulom za sve iznose i ugovorenu promjenljivu kamatnu stopu, te različite inicijalne periode fiksacije kamatne stope.

²⁵ Prema tabeli 10.

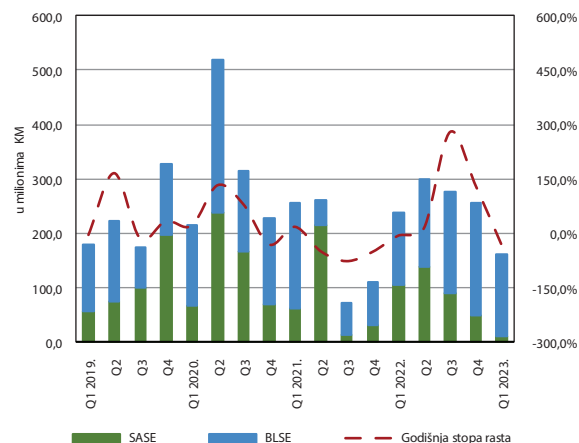
Grafikon 3.16: Prosječna ponderisana kamatna stopa na novoodobrene kredite nefinansijskim preduzećima

Izvor: CBBiH i ECB

Napomena: Za zonu eura prikazane su kamatne stope na male kredite u iznosu od 250 hiljada EUR do 3 miliona EUR. Za izračunavanje podataka za BiH korištena je Tabela 10.

Grafikon 3.17: Promet na berzama

Izvor: SASE i BLSE

Rast kamatnih stopa iz druge polovine godine prenio se i na prva dva mjeseca 2023. godine, a u martu je došlo do blage korekcije ovih kamatnih stopa. Prosječna ponderirana kamatna stopa na kredite nefinansijskim poduzećima od 4,25% u martu 2023. godine je za 10 b. p. viša od njene vrijednosti s kraja 2022. godine²⁶. U prvom kvartalu 2023. godine, smanjen je udio novoodobrenih kredita s promjenljivom kamatnom stopom, u korist kredita s fiksnom kamatnom stopom²⁷, što bi se moglo dovesti u vezu s očekivanjima u vezi daljnjeg rasta kamatnih stopa i namjere nefinansijskih poduzeća da smanje, potencijalno više, kamatne troškove.

3.4 Berze

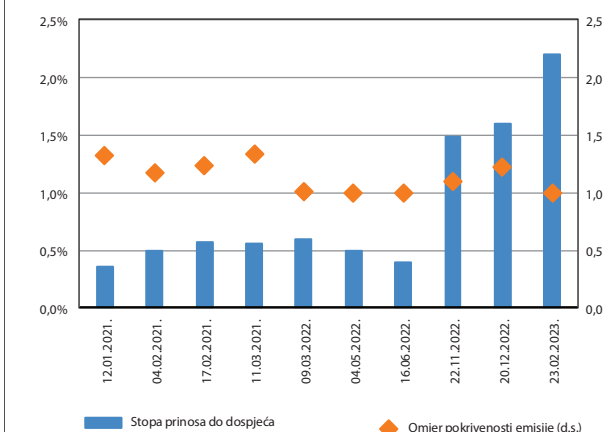
Ostvareni promet na BLSE od 161,8 miliona KM u prvom kvartalu 2023. godine (grafikon 3.17), manji je za oko trećinu i na kvartalnom i godišnjem nivou. Kao i u nekoliko prethodnih kvartala uslijed odsustva emisija javnog duga Federacije Bosne i Hercegovine, te niskog prometa na sekundarnom tržištu akcija oba entiteta, ukupan promet je pod dominantnim uticajem emisija papira od vrijednosti Republike Srpske.

U skladu sa usvojenim budžetom za 2023. godinu, Republika Srpska je nastavila s vrlo učestalim emisijama trezorskih zapisa i obveznica na Banjalučkoj berzi, a sve aukcije su izvršene prema dinamici Ministarstva finansija Republike Srpske objavljenoj u kalendaru aukcija. Za razliku od druge polovine 2022. godine, u kojoj su emitirane obveznice ročnosti 7 i 10 godina, u prvom kvartalu ovaj entitet se zaduživao dugoročno samo na period od 5 godina. Pored dvije emisije petogodišnjih obveznica, likvidnost budžeta je kratkoročno održavana emisijom šestomjesečnih trezorskih zapisa. Opća karakteristika ovih emisija je nastavak rasta kamatnih stopa, kako na kratkoročnom, tako i na dugoročnom dijelu tržišta javnog duga, a došlo je i do umjernog smanjenja tražnje za javnim dugom Republike Srpske u posljednje dvije emisije. Pored rasta kamatnih stopa, registriran je i rast raspona između najniže i najviše kamatne stope po kojoj su investitori bili spremni kupiti obveznice. To je vjerovatno posljedica neizvjesnosti u pogledu daljnjeg rasta kamatnih stopa u okruženju, ali i činjenice da je Republika Srpska planirala ove godine pozajmiti 1,08 milijardi KM. Ostvarena stopa prinosa do dospijea na emisiju šestomjesečni trezorskih zapisa je 2,2% (grafikon 3.18), a ovako visoke stope prinosa do dospijea dominirale su ovim djelom tržišta u početnim fazama njegovog razvoja. Stope prinosa do dospijea na tržištu šestomjesečnih trezorskih zapisa počele su rasti u novembru prošle godine i u odnosu na 2022. godinu ovogodišnja martovska stopa prinosa do dospijea viša je za 170 b. p.

²⁶ U odnosu na juli prošle godine, kada je ECB počeo povećavati svoje kamatne stope, i ukupno ih povećao za 350 b. p., ove kamatne stope su više za 88 b. p.

²⁷ Najviše su porasli krediti s inicijalnim periodom fiksacije kamatne stope od jedne do pet godina.

Grafikon 3.18: Stopa prinosa do dospjeća na tržištu šestomjesečnih trezorskih zapisa Republike Srpske

Izvor: BLSE

Napomena: Na x osi je datuma aukcije.

Prvu emisiju petogodišnjih obveznica Republika Srpska je izvršila u junu 2014. po stopi prinosa do dospijeca od 5,6%, a ostvarena stopa prinosa do dospijeca u martu 2023. godine od 5,8% historijski je najviša u ovome ročnom segmentu. Ova stopa prinosa do dospijeca veoma je blizu maksimalne kamatne stope po kojoj se Republika Srpska mogla zadužiti na domaćem tržištu tokom prošle godine²⁸, a u tekućoj godini maksimalna kamatna stopa na javni dug emitiran na bh. tržištu je definirana kao šestomjesečni ili dvanaestomjesečni Euribor plus fiksna marža do maksimalno 4% godišnje²⁹. Pošto Federacija Bosne i Hercegovine nije u izvještajnom periodu vršila emisije javnog duga, a kao su posljednje emisije bile u julu 2022. godine, zaključno s martom ove godine protekao je osmi uzastopni mjesec od kada ovaj entitet nije izvršio niti jednu emisiju javnog duga. Tokom prošle godine, Federacija Bosne i Hercegovine otkazala je nekoliko emisija, a tokom prvog kvartala nije bilo saopštenja o odustajanju od planiranih emisija zbog zadovoljavajućeg nivoa likvidnosti entitetskog budžeta. Do kraja marta nije objavljen godišnji plan zaduživanja, a ni kvartalni kalendar aukcija emisija javnog duga Federacije Bosne i Hercegovine.

U odnosu na kraj prošle godine, indeks obveznica Republike Srpske (ORS) skoro da nije promijenjen i njegova vrijednost na kraju marta 2023. godine je 2.982 poena. S obzirom na to da je krajem prošle godine kretanje BIRS-a bilo pod uticajem pozitivnih očekivanja, koja nisu realizirana početkom ove godine, kvartalna promjena BIRS-a u 1. kvartalu 2023. je negativna (- 5,3%). Kretanje berzanskih indeksa tržišta akcija na SASE u prvom kvartalu bilo je pod uticajem izuzetno niskog prometa koji je u februaru bio svega 800 hiljada KM. Berzanski indeksi SASX 10 i SASX 30 gotovo da nisu mijenjani u odnosu na kraj prošle godine i zabilježili su samo blagi rast od 0,5% i 1,7% respektivno.

²⁸ Odluka o dugoročnom zaduživanju Republike Srpske za 2022. godinu, SG RS 121/21.

²⁹ Odluka o dugoročnom zaduživanju Republike Srpske za 2023., godinu, SG RS 112/22.

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Vanjski sektor

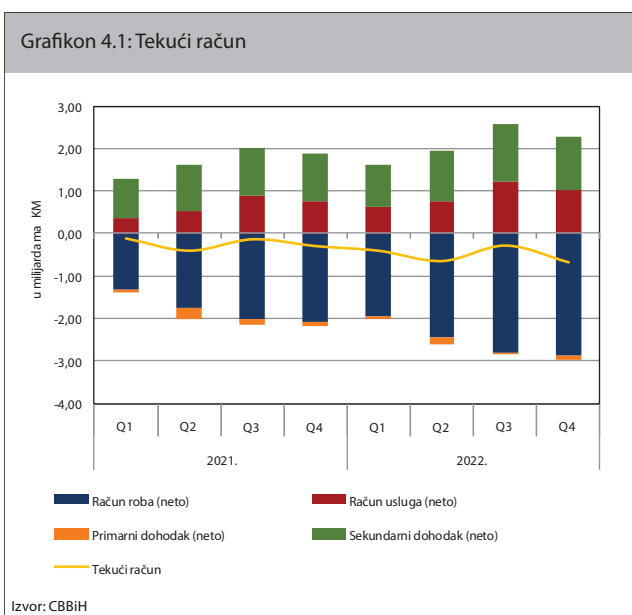
4. VANJSKI SEKTOR

4.1 Platni bilans

Rast vrijednosti vanjskotrgovinske razmjene, kao i pozicija Bosne i Hercegovine kao neto uvoznika na međunarodnom tržištu roba, uticali su na značajan rast deficita tekućeg računa u četvrtom kvartalu 2022. godine u odnosu na isti period 2021. godine. Također, uslijed nominalnog rasta deficita tekućeg računa, kao i usporavanja ekonomske aktivnosti u četvrtom kvartalu, došlo je i do rasta deficita tekućeg računa izraženog u procentima BDP-a.

4.1.1 Tekući i kapitalni račun

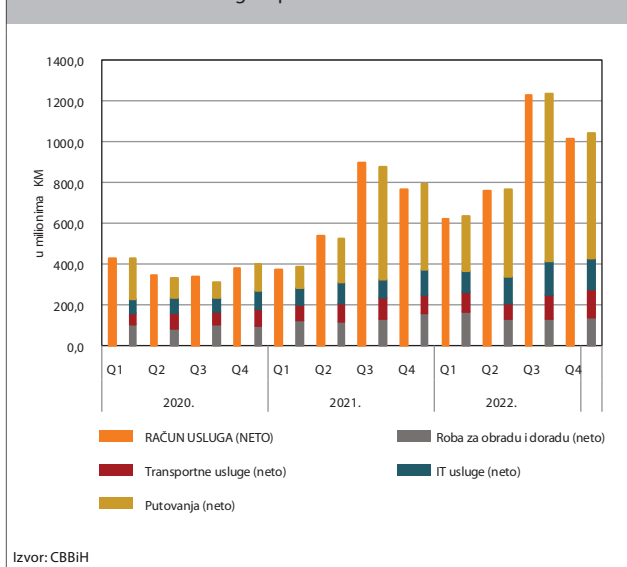
Deficit tekućeg računa u četvrtom kvartalu 2022. godine iznosio je 694,0 miliona KM, što predstavlja produbljivanje od 402,1 milion u odnosu na isti period 2021. godine. Pozitivna kretanja u međunarodnoj trgovini uslugama, kao i rast priliva na računu sekundarnog dohotka, nisu bili dovoljni da neutraliziraju negativan uticaj rasta deficita na računu roba (grafikon 4.1). Naime, uslijed značajno viših godišnjih stopa rasta uvoza roba u četvrtom kvartalu u odnosu na rast izvoza, deficit na računu roba zabilježio je rekordnu vrijednost. Također, deficit tekućeg računa izražen u procentima BDP-a se u četvrtom kvartalu 2022. godine, na godišnjem nivou, povećao za 2,9 procentnih poena na nivo od 5,7%, prvenstveno kao posljedica izraženog nominalnog rasta deficita tekućeg računa, ali i usporavanja ekonomske aktivnosti u četvrtom kvartalu

Neto priliv na računu usluga u četvrtom kvartalu 2022. godine iznosio je 1,01 milijardu KM, što predstavlja godišnji rast od 32,1%. Najveće učešće u ukupnim neto prilivima na računu usluga zabilježili su neto prilivi po

osnovu potrošnje stranih turista na koje se odnosi preko 60% ukupnih priliva, kao i prilivi po osnovu usluga međunarodnog transporta i obrade i dorade robe (grafikon 4.2). Pored navedenih, posljednjih godina se, kao jedan od najznačajnijih priliva na računu usluga, ističu prilivi po osnovu telekomunikacijskih, kompjuterskih i informacijskih usluga, koji su u četvrtom kvartalu 2022. godine nakon doznaka dali najznačajniji doprinos na računu usluga. Neto prilivi po osnovu potrošnje stranih turista u četvrtom kvartalu 2022. godine iznosili su 614,1 milion KM, što predstavlja godišnji rast od 45,7%. Prema preliminarnim podacima, trend rasta ove vrste priliva nastavljen je i u prvom kvartalu 2023. godine, kada je zabilježeno 30,9% više noćenja stranih turista nego prethodne godine. Neto prilivi po osnovu transportnih usluga su u četvrtom kvartalu zabilježili godišnji rast od 53,9%, a dio rasta može se pripisati rastu cijena ove vrste usluga uslijed viših cijena nafte u odnosu na godinu ranije. Usporavanje ekonomske aktivnosti kao i pad industrijske proizvodnje u razvijenim zemljama, glavnim trgovinskim partnerima BiH, u četvrtom kvartalu 2022. godine uticao je na smanjenja obima usluga obrade i dorade robe, koje su zabilježile godišnji pad od 13,6%.

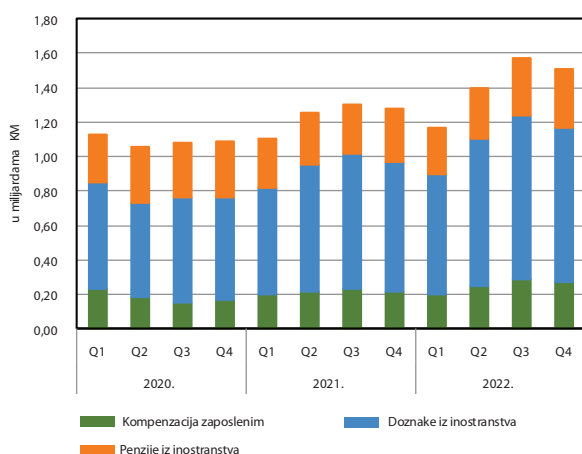
Grafikon 4.2: Račun usluga u platnom bilansu

U četvrtom kvartalu 2022. godine zabilježen je negativan saldo na računu primarnog dohotka u iznosu od 87,1 milion KM. Rashodi po osnovu investiranja su iznosili 373,4 miliona KM, od čega se najveći dio odnosi na rashode po osnovu direktnih stranih investicija. Kompenzacije zaposlenim u inostranstvu su u posmatranom periodu iznosile 270,3 miliona KM, što predstavlja godišnji rast od 52,9 miliona KM.

Doznake iz inostranstva, kategorija sekundarnog dohotka koja tradicionalno pokriva značajan dio deficita tekućeg računa, u četvrtom kvartalu 2022. godine iznosila je 896,5 miliona KM, što predstavlja povećanje od 19,5% u odnosu na isti period prethodne godine (grafikon 4.3). Pored doznaka, i penzije iz inostranstva su u posmatranom periodu zabilježile godišnju stopu rasta od 9,8%.

Grafikon 4.3: Kompenzacije zaposlenim u inostranstvu, doznake i penzije iz inostranstva

Izvor: CBBiH

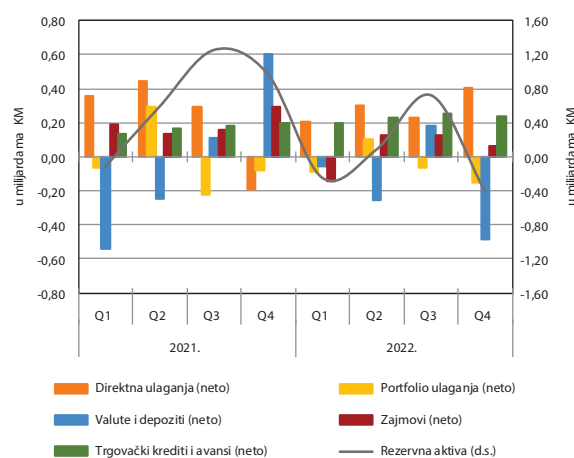
4.1.2 Finansijski račun

U četvrtom kvartalu 2022. godine na finansijskom računu zabilježen je priliv sredstava u iznosu od 471,9 miliona KM. Nedostajuća sredstva za pokriće deficita tekućeg računa obezbijeđena su prilivima po osnovu stranih direktnih ulaganja, kao i zaduživanjem sektora nefinansijskih poduzeća putem trgovačkih kredita i zajmova (grafikon 4.4). Neto prilivi po osnovu direktnih stranih ulaganja u četvrtom kvartalu 2022. godine iznosili su 406,2 miliona KM, a dominantan dio predstavljaju direktna ulaganja u kapital poduzeća i dužničke instrumente, dok se manji dio (15,0%) odnosi na reinvestiranu zaradu. U posmatranom periodu, po osnovu portfolio ulaganja zabilježen je odliv sredstava od 148,1 milion KM, najvećim dijelom ulaganjem banaka u dužničke papire od vrijednosti.

U okviru ostalih ulaganja, zabilježen je neto odliv sredstava u kategorijama valuta i depozita u iznosu od 485,9 miliona KM, koji se odnosi na bankarski i sektor opće vlade. Kada su u pitanju zajmovi, sektor opće vlade smanjio svoje zaduženje u četvrtom kvartalu za 85,0 miliona KM, dok su poduzeća iz privatnog sektora povećala svoja zaduženja prema inostranstvu za 151,1 milion KM. Povećan obim robne razmjene s inostranstvom uticao je na povećanje zaduženja nefinansijskih poduzeća po osnovu trgovačkih kredita i avansa za 235,8 miliona KM. U četvrtom kvartalu 2022. godine rezervna aktiva smanjena je za 417,6 miliona

KM. U prva tri mjeseca tekuće godine devizne rezerve su se smanjile za 858,6 miliona KM (detaljnije pogledati u poglavlju 3.1 „Devizne rezerve i monetarna kretanja“).

Grafikon 4.4: Finansijski račun

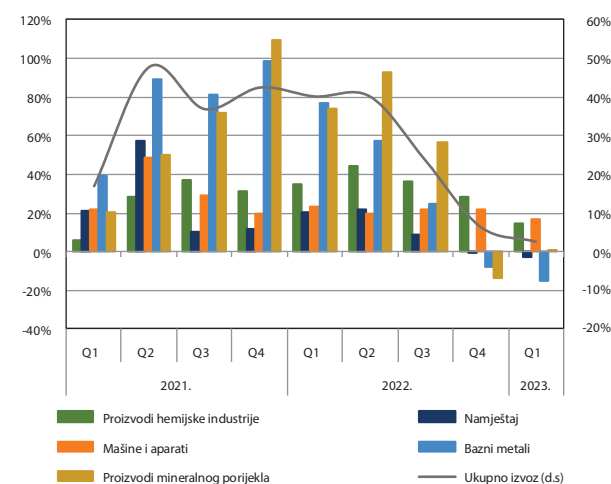
Izvor: CBBiH

4.2 Vanjska trgovina

Prema statistici vanjske trgovine, u prvom kvartalu 2023. godine ostvarene su znatno niže godišnje stope rasta vanjskotrgovinske robne razmjene u odnosu na 2021. godinu, koja je bila u svjetlu oporavka od posljedica pandemije, kao i 2022. godinu u kojoj su vrijednosti bile pod uticajem inflatornih pritiska. Vrijednost izvezeno robe u prvom kvartalu tekuće godine iznosila je 4,40 milijardi KM, što predstavlja godišnji rast od 2,5%. Relativno niska godišnja stopa rasta vrijednosti izvoza se djelimično može povezati s visokim vrijednostima iz baznog perioda, ali i usporavanjem ekonomske aktivnosti u zemljama glavnim trgovinskim partnericama. Vrijednost uvezene robe u prvom kvartalu iznosila je 6,54 milijardi KM, što predstavlja godišnji rast od 3,8%. U posmatranom periodu, pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 67,2%, što predstavlja smanjenje na godišnjem nivou od 89 baznih poena. Zemlje EU i dalje predstavljaju najznačajnijeg trgovinskog partnera na koje se odnosi čak 73,9% izvoza i 59,4% uvoza BiH.

Niska godišnja stopa rasta vrijednosti izvoza u prvom kvartalu 2023. godine rezultat je činjenice da su neke od izvozno najznačajnijih grupa proizvoda zabilježile godišnji pad vrijednosti (grafikon 4.5). Tako je izvoz baznih metala, grupe proizvoda koja tradicionalno ima najveće učešće u ukupnom bh. izvozu, u prvom kvartalu zabilježio godišnji pad od 15,2%. Također, izvoz namještaja zabilježio je godišnji pad vrijednosti od 2,5%, dok je izvoz proizvoda mineralnog porijekla ostao na istom nivou kao i prethodne godine. S druge strane, mašine i aparati su u posmatranom periodu zabilježili rast vrijednosti izvoza od 17,0%, kao i proizvodi hemijske industrije (14,5%).

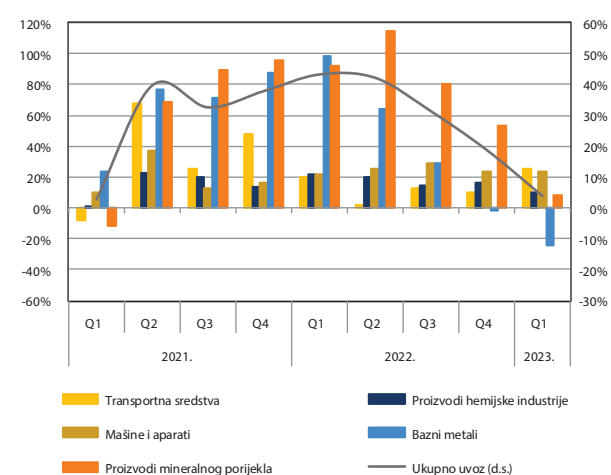
Grafikon 4.5: Godišnje promjene vrijednosti izvoza po grupama proizvoda

Izvor: BHAS

Vrijednost uvezene robe u BiH u prvom kvartalu 2023. godine bila je pod velikim uticajem smanjenja vrijednosti uvoza baznih metala (grafikon 4.6). Naime, uvoz baznih metala je u posmatranom periodu zabilježio godišnji pad vrijednosti od čak 23,9%, što je značajno uticalo na vrijednost ukupnog uvoza u BiH. S druge strane, ostale uvozno najznačajnije grupe proizvoda su u prvom kvartalu tekuće godine zabilježile značajan rast vrijednosti: proizvodi mineralnog porijekla (7,9%), mašine i aparati (23,9%), proizvodi hemijske industrije (10,1%) i transportna sredstva (25,4%).

Grafikon 4.6: Godišnje promjene vrijednosti uvoza po grupama proizvoda

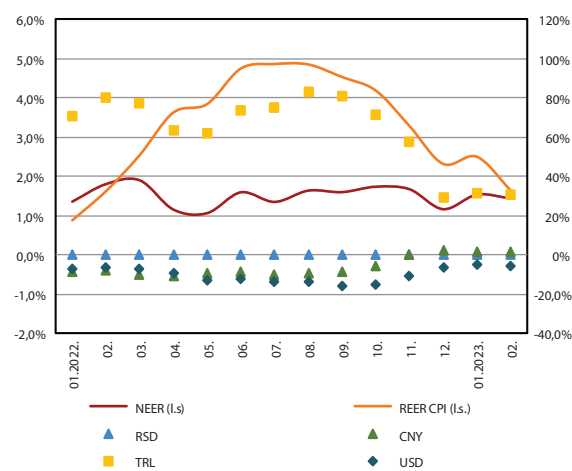

Izvor: BHAS

4.3 Nominalni i realni efektivni kurs KM

Nominalni efektivni kurs (NEER) i realni efektivni kurs (REER), gdje je indeks potrošačkih cijena korišten kao deflator, u februaru su zabilježili aprecijaciju, 1,4% i 1,6%, respektivno. Aprecijacija NEER-a je najvećim dijelom uzrokovana značajnom nominalnom aprecijacijom EUR, naše sidrene valute, prema turskoj liri koja je u februaru, na godišnjem nivou, iznosila 30,7%, kao i aprecijacijom prema mađarskoj forinti koja je iznosila 8,2%. S druge strane, konvertibilna marka je u februaru tekuće godine zabilježila nominalnu godišnju deprecijaciju prema američkom dolaru (5,5%) i švicarskom franku (5,4%).

Grafikon 4.7: Godišnje promjene u deviznom kursu KM

Izvor: CBBiH

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Vladine finansije

5. VLADINE FINANSIJE

Fiskalni pokazatelji u prethodnoj godini odražavali su značajne socijalne zahtjeve i sprovođenje Vladinih mjera za ublažavanje inflatornih pritisaka. Vlade oba entiteta izdvojile su značajna sredstva za osjetljive kategorije stanovništva, kao i za povećanje penzija i plata u javnom sektoru. Rast prihoda koji je u značajnoj mjeri posljedica rasta cijena, uglavnom je korišten za finansiranje tekuće potrošnje. U srednjem i dugom roku bi intenzitet državne potrošnje mogao biti ograničen visinom javnog duga, kao i velikim obavezama koje dopijevaju po osnovu servisiranja javnog duga, a koje će dodatno smanjiti fiskalni prostor za finansiranje kapitalnih projekata.

5.1 Vladine finansije

Revidiran primarni fiskalni bilans iz Programa ekonomskih reformi, izrađen u martu 2023. godine, jasno odražava poboljšanje fiskalnih pokazatelja (grafikon 5.1). Značajna odstupanja u planiranim prihodima (rast od 1,27 milijardi KM) uz istovremeni rast rashoda (1,19 milijardi KM) u 2022. godini, uglavnom su odraz inflatornih kretanja, ali i vladinih mjera za ublažavanje njihovih posljedica. Povećanja penzija i plata izvršena su kao rezultat inflatornih pritisaka (u Federaciji BiH izvršeno je usklađivanje pet puta, a u aprilu 2023. godine usvojeno je šesto povećanje penzija od 3,9%). Shodno tome, u Federaciji BiH minimalna penzija iznosi 538 KM (rast od 156 KM u odnosu na kraj 2021. godine). U Republici Srpskoj posljednje povećanje penzija izvršeno je u januaru 2023. godine (15%), a u skladu s tim minimalna penzija iznosi 275,29 KM, dok je prethodni iznos minimalne penzije bio 242,55 KM, a ukupno povećanje u odnosu na kraj 2021. godine iznosi 63,27 KM. Imajući u vidu navedena povećanja, može se očekivati rast vladinih obaveza u 2023. godini.

U skladu s Odlukom o dugoročnom zaduživanju Republike Srpske za 2023. godinu³⁰, Republika Srpska se u 2023. godini planira dugoročno zadužiti na domaćem tržištu kapitala za 300 miliona KM, a na međunarodnom tržištu kapitala 780 miliona KM. Istovremeno, u skladu s Odlukom o kratkoročnom zaduživanju³¹, Republika Srpska se planira zadužiti emisijom kratkoročnih zapisa za 2023. godinu, a zaduženje može biti najviše do 8% (oko 290 miliona KM) redovnih prihoda ostvarenih u prethodnoj fiskalnoj godini.³² Istovremeno, u skladu s budžetom Republike Srpske za 2023. godinu³³ za otplatu javnog duga planirano je 1,15 milijardi KM (oko 28% planiranog budžeta u 2023. godini). Od ovog iznosa, samo za otplatu duga po osnovu obveznica izdatih na Bečkoj berzi (2018. godine) planirano je 330 miliona KM, koji dopijeva na naplatu u junu 2023.

³⁰ Izvor: Narodna Skupština Republike Srpske: Odluka o dugoročnom zaduživanju Republike Srpske za 2023. godinu.

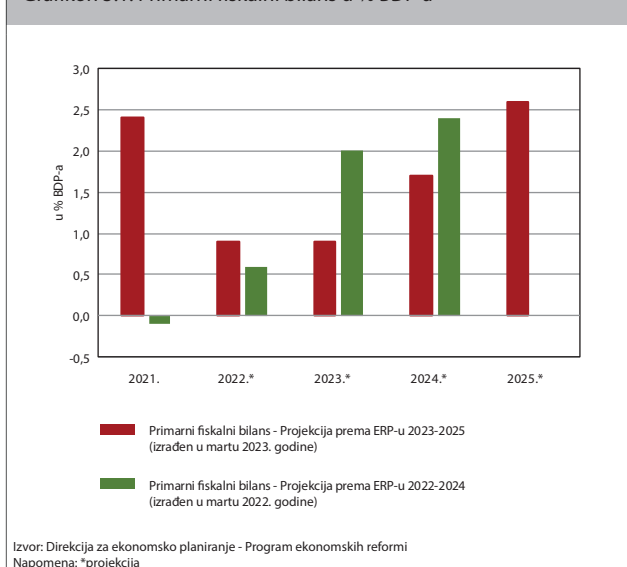
³¹ Izvor: Narodna Skupština Republike Srpske: Odluka o kratkoročnom zaduživanju Republike Srpske za 2023. godinu.

³² Izvor: Fiskalni savjet Republike Srpske: Mišljenje na Konsolidovani izvještaj o izvršenju budžeta Republike Srpske za period 01. 01. – 31. 12. 2022. godine.

³³ Izvor: Ministarstvo finansija Republike Srpske: Budžet Republike Srpske za 2023. godinu.

godine. S druge strane, Federacija BiH se u 2023. godini planira zadužiti kod inokreditora u iznosu od 1,11 milijardi KM, dok je za otplatu unutrašnjeg duga planirano 570,6 miliona KM, što je u skladu s Globalnim okvirom³⁴. U oba entiteta, sredstva planirana kroz zaduženja će biti usmjerena za servisiranje duga, povećanje plata, kao i za određene projekte za koje nema dovoljno sredstava u budžetu. Prema Globalnom fiskalnom okviru 2023-2025, planiran je rast javnih investicija preko 6%. Kao rezultat navedenih fiskalnih pokazatelja, projiciran je blagi primarni suficit od 0,9% u procentima BDP-a u 2023. godini, što je korekcija projekcije, s obzirom na to da je u prethodnoj godini projicirani suficit za 2023. godinu iznosio 2% u procentima BDP-a.

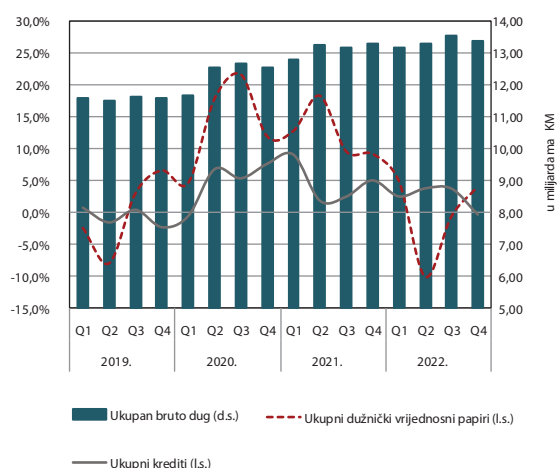
Grafikon 5.1: Primarni fiskalni bilans u % BDP-a

Prema posljednjim dostupnim podacima, ukupan javni dug (prema Mastroitskim kriterijima) na kraju 2022. godine iznosio je 13,37 milijardi KM u nominalnom iznosu (grafikon 5.2), dok je ukupan javni dug u procentima BDP-a na kraju 2022. godine iznosio 29,3% (grafikon 5.3). Smanjenje duga u procentima BDP-a je uglavnom odraz snažnog nominalnog rasta BDP-a uslijed inflatornih pritisaka. U prvom kvartalu tekuće godine, povučeno je 43,1 miliona KM od inokreditora. Sredstva su uglavnom korištena za putnu i energetska infrastrukturu. Prema posljednjim dostupnim podacima, vanjska zaduženost na kraju 2022. godine iznosila je 9,26 milijardi KM. Na kraju prvog kvartala 2023. godine zabilježeno je povećanje izloženosti bankarskog sektora prema sektoru generalne vlade na godišnjem nivou (grafikon 5.4). Naime, na kraju prvog kvartala ukupne obaveze sektora generalne vlade kod komercijalnih banaka iznosile su 3,13 milijardi KM, što predstavlja godišnje povećanje u iznosu od 91,6 miliona KM ili 3,0%. Izloženost bankarskog sektora prema sektoru generalne vlade (kredit i vrijednosni papiri) na kraju marta 2023. godine bila je 8,3% ukupne aktive bankarskog sektora.

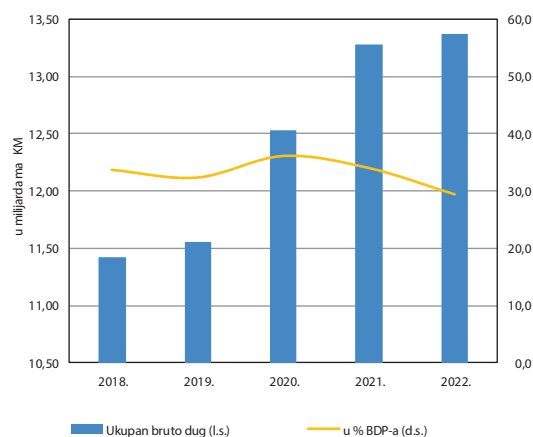
³⁴ Izvor: Fiskalno vijeće BiH: Globalni okvir fiskalnog bilansa i politika u BiH 2023-2025.

Grafikon 5.2: Ukupan bruto dug i godišnje stope rasta

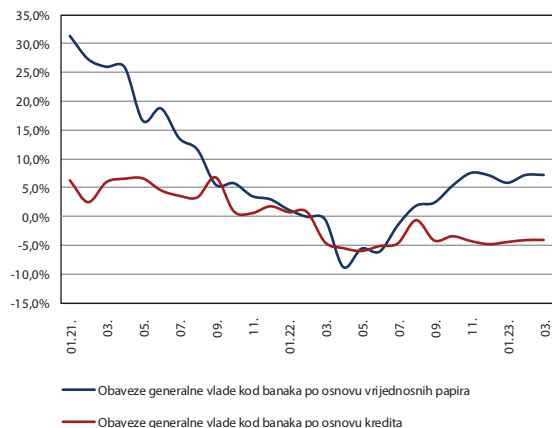
Izvor: CBBiH

Grafikon 5.3: Ukupan bruto dug sektora vlade

Izvor: CBBiH

Grafikon 5.4: Zaduženost generalne vlade kod komercijalnih banaka, godišnje promjene

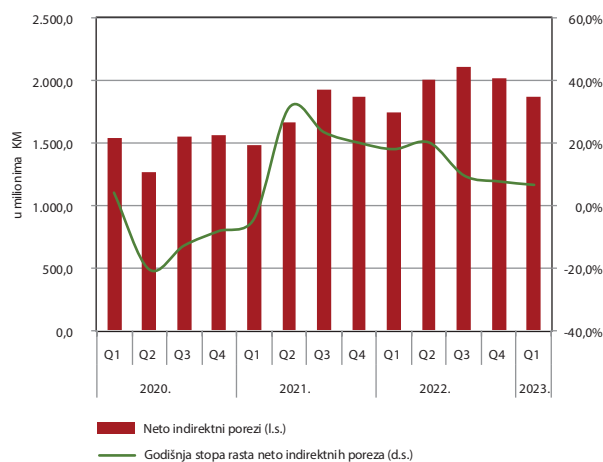

Izvor: CBBiH

5.2. Poreski prihodi

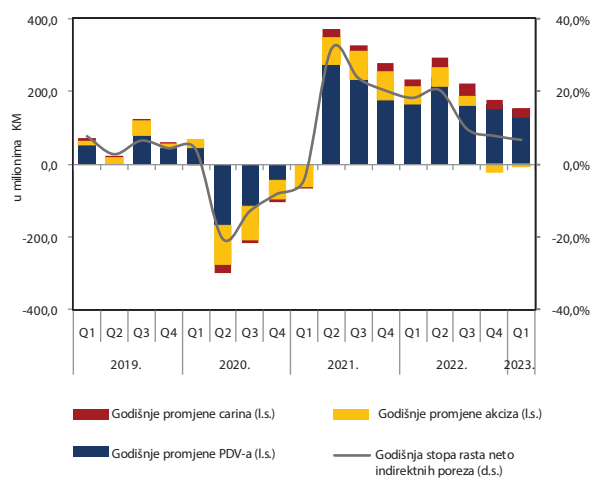
U prvom kvartalu 2023. godine nastavljani su pozitivni trendovi naplate prihoda od indirektnih poreza na godišnjem nivou. Međutim, potrebno je uzeti u obzir da je osnovica iz prethodne godine za prva dva mjeseca dosta niža nego u ostatku godine. Iako je, historijski gledano, prvi kvartal naplata prihoda uvijek niža od ostalih kvartala, u 2022. godini u prva dva mjeseca prisutan je i dodatni faktor koji ne odražava efekte izbijanja rata u Ukrajini u vidu rasta cijena energenata i hrane. Na kvartalnom nivou, sve vrste prihoda od indirektnih poreza zabilježile su pad u ukupnom iznosu od 149,5 miliona KM, što je uobičajeno za prvi kvartal u godini kada je intenzitet naplate prihoda slabiji. U prvom kvartalu 2023. godine, prikupljeno je ukupno 1,87 milijardi KM prihoda po osnovu indirektnih poreza. Na godišnjem nivou, zabilježen je rast prihoda od indirektnih poreza (117,9 miliona KM ili 6,7%) (grafikoni 5.5 i 5.6). Najizraženiji rast prihoda na godišnjem nivou u nominalnom iznosu bio je po osnovu PDV-a (129,7 miliona KM), kao rezultat oporavka privatne potrošnje, ali i zbog efekata inflacije (grafikon 5.7). Iako je u posljednja dva kvartala došlo do smanjenja inflacije na godišnjem nivou, ona je još uvijek značajna i u prvom kvartalu 2023. godine, i iznosila je 12,4%. Rast općeg nivoa cijena doveo je do rasta cijena koje predstavljaju poresku osnovicu za obračun PDV-a. Slijedom navedenog, u prvom kvartalu 2023. godine naplaćeno je 154,6 miliona KM (14,2%) više u nominalnom iznosu po osnovu PDV-a.

Grafikon 5.5: Nivo i stopa rasta neto indirektnih poreza

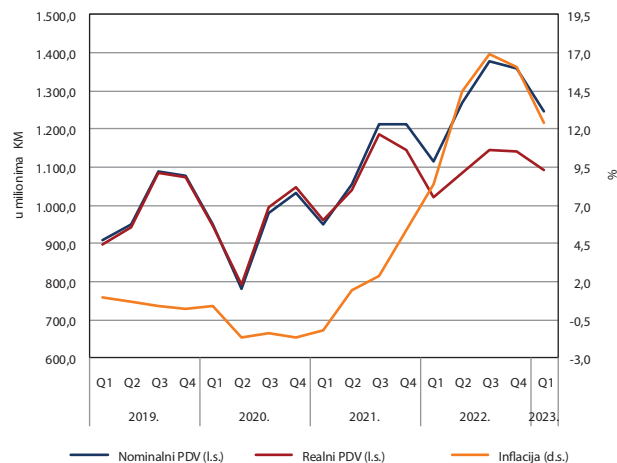
Izvor: Uprava za indirektno oporezivanje

Grafikon 5.6: Promjena kretanja vodećih grupa indirektnih poreza

Izvor: Uprava za indirektno oporezivanje

Grafikon 5.7: Uticaj inflacije na rast prihoda od PDV-a

Izvor: Agencija za statistiku BiH, Uprava za indirektno oporezivanje, CBBH kalkulacija
*Realni PDV se dobija kada nominalni PDV umanjimo za inflaciju.

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Statističke tabele

6. STATISTIČKE TABELE

Napomene uz tabele 9, 10, 12, 13, 14, 19, 20, 21, 22, 23 i 24.

Od 1. jula 2017. godine je nastupila statusna promjena pripajanja supsidijarnog društva UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo društvu UniCredit Bank d.d. Mostar. U skladu s tim UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo prestaje postojati zaključno sa 30. junom 2017. godine a podaci pripojenog društva se iskazuju u sklopu izvještaja UniCredit Bank d.d. Mostar, počevši od izvještaja za juli 2017. godine.

Revidirani podaci za period januar 2006. – novembar 2015. godine su bazirani na aktivnom podbilansu banaka s većinskim državnim kapitalom iz Federacije BiH, pri čemu je isključen pasivni podbilans. Kroz ovu dopunu statistike korisnicima se pruža veća analitička korisnost podataka i objektivni pokazatelji o trenutnom poslovanju banaka u BiH. Pasivni podbilans sadrži obaveze po inostranim kreditima i staroj deviznoj štednji građana do 31. marta 1992. godine, i ne odslikava aktuelno poslovanje banke, te će ovaj podbilans u procesu privatizacije preuzeti Ministarstvo finansija FBiH u skladu sa Zakonom o početnom bilansu banaka i Zakonom o privatizaciji, kao što je urađeno za prethodno privatizirane banke. Izvršena revizija je u najvećoj mjeri uticala na smanjenje kredita javnim preduzećima u stranoj valuti, smanjenje strane pasive, na smanjenje ostalih stavki aktive i pasive po osnovu stare devizne štednje, a u znatno manjim iznosima na stavke kredita vladi entiteta, fiksnu aktivu, depozite nerezidenata, dionice i kapital.

Podaci o „punom“ bilansu, s uključenim pasivnim podbilansom, korisnicima su još uvijek dostupni na: http://statistics.cbbh.ba:4444/Panorama/novaview/SimpleLogin_bs.aspx

U novembru 2014. godine, dvije banke su izvršile prodaju i prenos dijela kreditnog portfolija što je za efekat imalo povećanje rezervi kod monetarnih vlasti u ukupnom iznosu od 64 miliona KM i smanjenja sljedećih stavki: potraživanja od privatnih preduzeća za 260 miliona KM, strane pasive za 101 milion KM i ostalih stavki (neto) za 95 miliona KM.

Zbog primjene Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS) i Međunarodnih standarda u finansijskim izvještajima banaka Federacije BiH i prenosa novčanih tokova u decembarskim podacima za 2011, došlo je do sljedećih promjena na strani aktive: smanjenja kredita za 155 miliona KM, povećanja ostale aktive za 10 miliona KM, na strani pasive: smanjenja obaveza prema nerezidentima u iznosu od 624 miliona KM, povećanja rezervisanja za kreditne gubitke za 472 miliona KM i povećanja ostale pasive za sedam miliona KM.

U februaru 2011. jedna banka iz Federacije BiH izvršila je reklasifikaciju depozita u iznosu od oko 80 miliona KM, s depozita javnih preduzeća na depozite vlade entiteta, u skladu s preporukama MMF-a.

Po nalogu Agencije za bankarstvo FBiH, u junu 2010. jedna banka je izvršila preknjižavanje oko 300 miliona KM potraživanja po osnovu vrijednosnih papira od domaćih institucionalnih sektora na potraživanja od nerezidenata. U decembru 2010. ista banka je izvršila retroaktivno ovu ispravku u odgovarajućim iznosima za period od augusta 2009, kada je greška nastala, do maja 2010. Navedena ispravka se odrazila na porast strane aktive i pad ostalih stavki neto.

Jedna banka iz Federacije BiH izvršila je reklasifikaciju finansijskih instrumenata u okviru strane aktive za period januar - august 2010. u iznosu od oko 40 miliona KM. Potraživanja od nerezidenata po osnovu kredita reklasifikovana su u potraživanja od nerezidenata po osnovu vrijednosnih papira, što se odrazilo na promjene unutar kratkoročne i dugoročne strane aktive.

Po nalogu Agencije za bankarstvo Republike Srpske, jedna banka je izvršila reklasifikaciju finansijskih instrumenata na strani pasive za period septembar 2008. - novembar 2010, tj. smanjenje oročenih i štednih depozita nebankarskih finansijskih institucija i sektora vlade, a povećanje kredita od navedenih sektora, respektivno, u odgovarajućim iznosima, po mjesecima, u rasponu 50 - 150 miliona KM.

U skladu s novom regulativom Agencije za bankarstvo RS-a, objavljenoj u Sl. glasniku RS br. 136/10, kojom je propisan novi način knjigovodstvenog evidentiranja potraživanja klasifikovanih u kategoriju E, obračuna i knjigovodstvenog evidentiranja kamate po nekvalitetnoj aktivi, te obračuna opštih i posebnih rezervisanja, banke iz RS-a su u podacima za decembar 2010. izvršile primjenu navedene regulative prenosom navedenih pozicija iz vanbilansne evidencije u bilans. Ispravka se odrazila na strani aktive na porast kredita u iznosu od 144 miliona KM, porast dospjelih kamata u iznosu od 36 miliona KM, a na strani pasive na porast rezervisanja za kreditne gubitke u iznosu od 180 miliona KM u okviru računa kapitala.

T01: Kvartalni ekonomski indikatori

	2020.				2021.				2022.				2023.
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1
Kvartalne stope rasta													
Rast potrošačkih cijena (CPI)	0,5	-2,1	-0,6	0,7	0,9	0,4	0,4	3,6	3,8	6,0	2,5	2,9	0,5
Rast ukupnih kredita	-1,4	-0,5	-0,1	-0,1	0,6	1,6	0,8	0,5	0,8	2,2	0,6	1,0	0,7
Rast ukupnih depozita	-0,9	0,8	2,2	2,8	1,6	4,0	2,7	2,6	-3,6	3,6	3,2	1,9	0,1
Rast novca u užem smislu (M1) ³⁾	1,7	2,2	4,4	4,7	2,4	4,7	5,9	4,8	-0,6	3,2	5,5	2,3	-1,4
Rast novca u širem smislu (M2) ³⁾	0,8	0,5	2,7	3,1	2,0	2,8	3,5	2,8	-1,9	1,9	3,8	1,6	0,0
Kamatne stope na dugoročne kredite ¹⁾⁴⁾	3,77	3,60	3,66	3,68	3,79	3,78	3,60	3,48	3,38	3,42	3,54	4,35	4,37
Kamatne stope na dugoročne depozite ¹⁾⁴⁾	1,01	0,96	0,92	0,98	0,91	0,86	0,76	0,62	0,64	0,69	0,91	1,09	1,14
(u milionima KM)													
Saldo robne razmjene ²⁾	-1.596	-1.418	-1.654	-1.600	-1.337	-1.758	-2.003	-2.073	-1.953	-2.456	-2.800	-2.887	
Izvoz	2.389	2.048	2.354	2.633	2.739	3.039	3.259	3.673	3.789	4.264	4.064	4.016	
Uvoz	3.985	3.466	4.007	4.233	4.076	4.796	5.262	5.746	5.741	6.720	6.864	6.903	
Bilans tekućeg računa	-207	-269	-383	-266	-102	-406	-123	-292	-408	-664	-279	-694	
Devizne rezerve	-137	562	321	524	-229	542	1.235	933	-393	-58	622	-453	-859
Servisiranje vanjskog duga	142	215	172	212	174	208	188	202	165	179	238	220	
Kurs KM/USD	1,7739	1,7784	1,6749	1,6405	1,6218	1,6244	1,6584	1,7098	1,7433	1,8341	1,9396	1,9207	1,8249

Napomena:

- 1) Kvartalne kamatne stope predstavljaju aritmetičku sredinu mjesečnih ponderisanih kamatnih stopa iz izvještajnog kvartala na kredite privatnim preduzećima i udruženjima i oročene i štedne depozite stanovništva iskazane na godišnjem nivou.
- 2) Saldo izvoza i uvoza robe na platnobilansnoj osnovi uključuje prilagođenja obuhvata i vrijednosti koja se rade u svrhu izvještavanja o platnom bilansu, u skladu s metodologijom MMF-a (Priručnik za platni bilans, šesto izdanje).
- 3) Monetarni podaci ažurirani u skladu sa metodologijom MMF-a (Priručnik za monetarnu i finansijsku statistiku, 2000.), od januara 2006. godine.
- 4) Revidirani podaci o kamatnim stopama za period januar 2015-novembar 2017. godine.

T02: Bruto domaći proizvod Bosne i Hercegovine (tekuće cijene)

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Nominalni BDP (u milionima KM)	26.223	26.779	27.359	28.929	30.265	31.803	33.942	35.785	34.727	39.107	45.605
Nominalni BDP (u milionima USD)	17.221	18.173	18.561	16.413	17.118	18.325	20.478	20.481	20.230	23.646	24.517
BDP po stanovniku BiH (u KM)	7.420	7.584	7.759	8.223	8.620	9.076	9.709	10.251	9.994	11.326	13.257
BDP po stanovniku BiH (u USD)	4.873	5.147	5.264	4.665	4.876	5.230	5.857	5.867	5.822	6.848	7.127
Godišnji rast realnog BDP-a (stopa rasta u %)	-0,8	2,3	1,2	4,3	3,2	3,2	3,8	2,9	-3,0	7,4	3,9
Broj stanovnika (u hiljadama) ¹⁾	3.534	3.531	3.526	3.518	3.511	3.504	3.496	3.491	3.475	3.453	3.440
Prosječni godišnji kurs KM/USD	1,5227	1,4736	1,4740	1,7626	1,7680	1,7355	1,6575	1,7472	1,7166	1,6539	1,8602

Izvor:

Agencija za statistiku BiH, Bruto domaći proizvod za BiH, IV kvartal 2022. godine, proizvodni pristup, prvi rezultati, mart 2022. godine. Podatak o prosječnom godišnjem kursu BAM/USD izvor je CBBiH.

1) Procjena broja stanovnika za 2022. godinu uključuje dostupne podatke o prirodnom prirastu sa krajem septembra 2022. godine; Izvor: Agencija za statistiku BiH

T03: Struktura indeksa industrijske proizvodnje BiH

Godina	Mjesec	Ukupno	Rudarstvo	Prerađivačka industrija	Opskrba električnom energijom, plinom i vodom
2012.		96,1	96,0	96,9	93,9
2013.		105,2	95,8	105,8	109,8
2014.		100,2	97,9	103,9	90,4
2015.		103,1	102,9	104,8	98,8
2016.		104,4	103,8	103,0	109,0
2017.		103,1	105,0	105,3	95,9
2018.		101,6	100,9	98,9	111,4
2019.		94,7	96,3	95,4	91,4
2020.		93,6	98,9	92,3	95,2
2021.		109,8	95,5	112,3	108,7
2022.		100,9	96,7	103,9	91,7
2022.	01.	102,6	106,0	109,1	89,5
	02.	101,2	94,6	110,2	80,9
	03.	106,3	95,6	111,7	92,8
	04.	104,8	105,3	104,0	106,4
	05.	108,2	106,4	109,3	103,7
	06.	100,4	93,6	101,4	97,8
	07.	98,1	93,0	99,4	94,2
	08.	101,7	106,0	103,1	93,0
	09.	98,5	86,9	101,9	86,6
	10.	96,4	89,4	99,0	87,6
	11.	98,3	99,8	100,6	88,4
	12.	96,0	87,5	100,0	87,1
2023.	01.	100,1	96,0	102,7	91,8
	02.	97,0	102,0	97,0	94,4
	03.	95,7	93,6	93,3	105,8

Izvor:

Agencija za statistiku BiH

Napomena:

Indeksi industrijske proizvodnje iskazani su za godinu u odnosu na prethodnu godinu a za mjesec u odnosu na isti mjesec prethodne godine i iskazani su prema glavnim područjima SKD-a.

T04: Struktura indeksa potrošačkih cijena za BiH (CPI)

Godina	Mjesec	Ukupno	Period/isti period prethodne godine	Hrana i bezalkoholna pića	Alkoholna pića i duhan	Odjeća i obuća	Stanovanje, voda, el. energija, plin i drugi energenti	Namještaj, kućanski uređaji i redovno održavanje kuće	Zdravstvo	Prevoz	Komunikacije	Rekreacija i kultura	Obrazovanje	Restorani i hoteli	Ostala dobra i usluge
2012.		102,0		101,7	109,9	93,9	102,9	101,2	99,7	104,8	101,5	100,5	100,0	101,7	101,0
2013.		100,0		100,0	106,4	96,3	100,8	100,1	98,3	98,8	100,2	101,0	101,4	100,0	100,3
2014.		99,1		97,5	106,4	90,0	99,7	99,5	100,4	99,1	102,9	100,4	100,8	97,5	100,0
2015.		99,0		99,1	107,6	92,3	101,2	100,3	101,3	93,1	100,2	100,2	102,1	99,1	99,8
2016.		98,4		98,7	105,7	90,1	100,0	98,8	100,7	94,1	99,7	100,7	100,8	100,3	99,7
2017.		100,8		101,3	104,7	91,4	101,4	99,1	101,0	104,9	98,3	101,7	100,5	100,4	99,5
2018.		101,4		100,6	106,6	89,9	102,7	99,0	101,8	108,9	98,8	101,1	100,1	100,4	99,6
2019.		100,6		101,1	105,1	89,3	102,3	99,6	101,2	101,0	99,5	101,2	100,5	100,9	99,6
2020.		98,9		101,0	104,5	90,0	99,6	98,9	101,0	91,4	100,5	100,5	100,1	102,1	100,0
2021.		102,0		103,5	101,9	91,1	101,3	100,2	100,7	105,9	99,7	100,6	100,2	101,0	100,6
2022.		114,0		121,5	101,7	94,0	114,0	108,9	101,5	125,4	100,9	108,1	101,1	109,3	105,9
2022.	01.	107,0	107,0	111,9	100,4	92,4	106,1	103,5	100,9	113,7	100,2	104,1	100,2	104,5	102,3
	02.	108,1	107,5	113,3	100,5	92,9	107,0	105,1	101,0	115,4	100,3	104,6	100,3	105,0	103,2
	03.	110,2	108,4	114,8	100,7	94,5	108,3	106,3	101,0	124,5	100,3	105,2	100,5	106,8	103,7
	04.	113,2	109,6	120,6	100,6	95,2	109,9	106,8	101,1	128,8	100,8	106,1	100,5	107,8	104,5
	05.	114,4	110,6	122,7	100,6	95,0	111,2	108,1	101,3	130,3	100,8	106,3	100,7	108,5	105,2
	06.	115,8	111,5	123,4	102,1	94,1	114,1	109,1	101,4	134,5	100,8	108,1	100,8	109,8	105,6
	07.	116,7	112,2	124,7	102,5	95,5	115,4	110,4	101,5	134,2	100,9	108,7	100,8	110,8	106,4
	08.	116,7	112,8	125,6	102,3	95,9	117,4	111,0	101,6	128,4	100,8	109,4	100,9	111,7	107,4
	09.	117,3	113,3	126,2	102,5	93,7	120,0	110,9	101,7	128,2	101,4	110,6	101,6	112,4	107,6
	10.	117,4	113,7	125,9	102,7	93,3	122,9	111,4	102,0	125,8	101,4	111,3	102,2	111,6	107,8
	11.	116,3	114,0	124,5	102,5	92,9	119,1	112,2	102,2	123,8	101,5	111,5	102,4	111,0	108,1
	12.	114,7	114,0	123,2	102,6	92,7	116,9	112,2	102,5	117,2	101,4	111,6	102,4	111,1	108,6
2023.	01.	114,1	114,1	122,0	103,0	97,1	115,6	112,9	102,3	115,7	101,0	109,5	102,6	110,1	108,8
	02.	112,9	113,5	120,8	103,7	95,8	113,7	112,6	102,7	110,9	100,9	109,3	102,5	110,4	109,3
	03.	110,3	112,4	119,0	106,0	93,9	111,9	112,0	102,9	99,1	100,9	109,4	102,3	108,6	110,2

Izvor:

Agencija za statistiku BiH

Napomena:

Indeksi potrošačkih cijena iskazani su za godinu u odnosu na prethodnu godinu a za mjesec u odnosu na isti mjesec prethodne godine.

T05: Prosječne bruto i neto plate i penzije

- u KM -

Godina	Mjesec	Bruto plate				Neto plate				Penzije		
		FBiH	RS	Brčko	BiH	FBiH	RS	Brčko	BiH	FBiH	RS	Brčko
2012.		1.266	1.349	1.271	1.290	830	818	819	826	351	312	311
2013.		1.275	1.338	1.266	1.291	835	808	817	827	348	318	310
2014.		1.272	1.334	1.265	1.290	833	825	814	830	367	333	323
2015.		1.269	1.339	1.275	1.289	830	831	821	830	368	343	327
2016.		1.283	1.343	1.290	1.301	839	836	830	838	370	342	326
2017.		1.318	1.331	1.304	1.321	860	831	838	851	372	344	326
2018.		1.365	1.358	1.363	1.363	889	857	872	879	395	361	342
2019.		1.427	1.407	1.432	1.421	928	906	915	921	415	378	358
2020.		1.472	1.485	1.477	1.478	956	956	948	957	423	394	367
2021.		1.543	1.546	1.489	1.542	996	1.004	961	997	428	408	375
2022.		1.724	1.730	1.600	1.722	1.114	1.144	1.051	1.122	461	460	412
2022.	01.	1.614	1.591	1.525	1.605	1.045	1.042	990	1.043	426	431	385
	02.	1.614	1.647	1.532	1.622	1.046	1.091	994	1.059	426	431	384
	03.	1.694	1.642	1.551	1.674	1.096	1.091	1.007	1.092	429	431	384
	04.	1.667	1.649	1.559	1.658	1.080	1.094	1.011	1.083	459	432	395
	05.	1.714	1.667	1.576	1.696	1.110	1.105	1.023	1.106	459	475	418
	06.	1.723	1.749	1.586	1.728	1.115	1.157	1.031	1.126	475	475	423
	07.	1.735	1.753	1.673	1.739	1.122	1.160	1.096	1.134	474	475	423
	08.	1.761	1.762	1.615	1.757	1.138	1.166	1.067	1.145	474	475	424
	09.	1.766	1.798	1.620	1.773	1.140	1.189	1.080	1.154	474	475	424
	10.	1.766	1.815	1.657	1.779	1.139	1.198	1.104	1.156	473	475	424
	11.	1.800	1.835	1.649	1.807	1.161	1.211	1.100	1.175	483	475	429
	12.	1.831	1.843	1.661	1.831	1.180	1.217	1.111	1.190	483	475	428
2023.	01.	1.875	1.845	1.679	1.861	1.208	1.217	1.123	1.209	535	540	481
	02.	1.849	1.908	1.669	1.863	1.193	1.256	1.117	1.211	535	540	481
	03.	1.967	1.910		1.942	1.265	1.258		1.260	539	540	

Izvor:

Agencija za statistiku BiH, Federalni zavod za statistiku FBiH, Republički zavod za statistiku RS

Napomena:

Od 1.1.2006. godine bruto i neto plate za nivo BiH uključuju i Brčko distrikt.

T06: Monetarni pregled

- na kraju perioda, u milionima KM -

AKTIVA												
Godina	Mjesec	Neto strana aktiva			Potraživanja od domaćih sektora							Ukupno
		Strana aktiva	Strana pasiva	5 = 3+4	Potraživanja od centralne vlade (neto)	Potraživanja od kantona i opština	Potraživanja od nefinansijskih javnih preduzeća	Potraživanja od nefinansijskih privatnih preduzeća	Potraživanja od ostalih finansijskih institucija	Potraživanja od ostalih domaćih sektora	12 = 6+...+11	
1	2	3	4	5 = 3+4	6	7	8	9	10	11	12 = 6+...+11	13 = 5+12
2012.	12.	9.044,2	-3.559,7	5.484,4	-182,6	386,3	390,9	7.473,1	73,7	6.874,4	15.015,8	20.500,2
2013.	12.	9.733,5	-3.330,9	6.402,6	-19,1	422,5	451,6	7.556,4	67,4	7.133,6	15.612,5	22.015,1
2014.	12.	10.479,7	-2.961,1	7.518,6	71,0	509,1	443,6	7.452,0	61,3	7.502,5	16.039,4	23.557,9
2015.	12.	11.107,9	-2.614,6	8.493,3	160,1	537,2	400,0	7.452,6	74,6	7.875,3	16.499,8	24.993,1
2016.	12.	12.199,0	-2.476,4	9.722,6	101,8	517,8	375,6	7.743,9	67,2	8.155,8	16.962,0	26.684,6
2017.	12.	13.372,4	-2.589,5	10.782,9	-148,7	511,5	406,2	8.354,5	96,5	8.689,3	17.909,4	28.692,2
2018.	12.	15.505,5	-3.041,1	12.464,4	-463,7	496,0	427,0	8.654,6	136,8	9.306,3	18.556,9	31.021,4
2019.	12.	17.069,9	-3.120,0	13.949,9	-679,3	506,7	509,3	9.070,9	152,2	10.024,9	19.584,7	33.534,6
2020.	12.	18.340,2	-2.326,3	16.013,9	-236,3	538,1	540,8	8.618,1	155,0	9.937,9	19.553,6	35.567,5
2021.	12.	21.065,4	-1.949,0	19.116,3	-804,4	583,5	532,3	8.812,6	164,1	10.478,3	19.766,3	38.882,7
2022.	12.	21.084,4	-1.813,4	19.271,1	-509,1	592,0	652,8	9.197,6	180,2	11.027,6	21.141,1	40.412,2
2022.	01.	21.119,7	-1.859,7	19.260,0	-770,8	571,0	528,4	8.731,5	160,2	10.439,3	19.659,8	38.919,8
	02.	20.849,0	-1.851,6	18.997,4	-763,2	566,4	535,2	8.818,1	160,0	10.481,7	19.798,3	38.795,7
	03.	20.159,7	-1.853,4	18.306,3	-766,5	552,7	526,6	8.961,7	161,4	10.564,4	20.000,1	38.306,4
	04.	20.060,9	-1.779,0	18.281,9	-759,7	545,2	528,3	9.070,9	165,3	10.636,1	20.186,0	38.467,9
	05.	20.257,9	-1.799,0	18.458,9	-977,7	540,4	526,3	9.148,5	168,3	10.726,6	20.132,4	38.591,2
	06.	20.201,4	-1.877,8	18.323,6	-914,7	538,5	508,8	9.223,4	177,1	10.810,9	20.344,0	38.667,6
	07.	20.681,6	-1.826,8	18.854,8	-878,5	538,8	526,3	9.213,8	165,6	10.880,9	20.446,9	39.301,7
	08.	21.047,7	-1.801,4	19.246,3	-867,3	583,0	551,8	9.161,1	163,9	10.903,0	20.495,5	39.741,8
	09.	21.034,8	-1.763,2	19.271,6	-781,2	585,5	558,7	9.135,9	174,2	10.948,8	20.621,9	39.893,5
	10.	21.267,4	-1.753,7	19.513,6	-827,1	583,9	596,0	9.165,9	169,0	10.988,8	20.676,4	40.190,1
	11.	20.858,5	-1.822,5	19.036,1	-372,3	589,2	604,5	9.174,9	161,8	10.998,7	21.156,8	40.192,9
	12.	21.084,4	-1.813,4	19.271,1	-509,1	592,0	652,8	9.197,6	180,2	11.027,6	21.141,1	40.412,2
2023.	01.	20.993,9	-1.693,5	19.300,3	-335,7	589,0	623,0	9.060,7	167,1	11.014,6	21.118,6	40.419,0
	02.	20.758,1	-1.671,2	19.086,8	-182,0	586,0	637,0	9.164,9	158,9	11.047,5	21.412,3	40.499,2
	03.	20.726,1	-1.527,5	19.198,5	-329,5	576,1	625,2	9.293,5	164,1	11.159,0	21.488,4	40.687,0

Napomena:

Konačni podaci za decembar 2022. godine.

Monetarni pregled prikazuje konsolidovane podatke Bilansa stanja CBBiH - monetarnih vlasti (tabela 10) i konsolidovanog bilansa komercijalnih banaka BiH (tabela 11). Neto strana aktiva predstavlja razliku između zbira stranih aktiva CBBiH - monetarnih vlasti i komercijalnih banaka BiH i zbira stranih pasiva CBBiH - monetarnih vlasti i komercijalnih banaka BiH. Potraživanja od domaćih sektora predstavljaju potraživanja komercijalnih banaka od svih domaćih sektora, uz napomenu da su potraživanja od centralne vlade iskazana u neto iznosu, tj. umanjena za depozite centralne vlade kod CBBiH i kod komercijalnih banaka BiH. Centralna vlada predstavlja institucije BiH, vlade entiteta, entitetske fondove socijalne sigurnosti/zaštite i Brčko distrikta. Prema novoj metodologiji, fondovi socijalne sigurnosti/zaštite se klasifikuju na nivo centralne vlade kao entitetski vanbudžetski fondovi, što se direktno odražava na podatke o neto potraživanjima od centralne vlade u Monetarnom pregledu.

U skladu sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka, komercijalne banke su od 1. januara 2020. godine izvršile preknjižavanje određenih potraživanja iz bilansa na vanbilansnu evidenciju, što se reflektovalo na smanjenje potraživanja (kredita) od oko 400 miliona KM u sektorima privatnih preduzeća i stanovništva.

Od januara 2019. godine izvršena je reklasifikacija valutne strukture finansijskih instrumenata (kredit, depoziti, vrijednosni papiri) iskazanih originalno u KM sa valutnom klauzulom sa pozicija domaće valute na pozicije strane valute u izvještajima monetarne statistike u skladu sa preporukama iz MMF-ovog Priručnika i Vodiča za kompilaciju monetarne i finansijske statistike iz 2016. godine.

Monetarni podaci ažurirani u skladu sa metodologijom MMF-a (Priručnik za monetarnu i finansijsku statistiku, 2000.), od januara 2006. godine.

Vidi napomenu na strani 44.

T06: Monetarni pregled

- na kraju perioda, u milionima KM -

		PASIVA												
		Novčana masa (M2)												
		Novac (M1)			Kvazi-novac (QM)									
Godina	Mjesec	Gotovina izvan banaka	Prenosivi depoziti u domaćoj valuti		Prenosivi depoziti u stranoj valuti	Ostali depoziti u domaćoj valuti	Ostali depoziti u stranoj valuti			Vrijednosni papiri	Kredit	Dionice i drugi kapital	Ostale stavke (neto)	Ukupno
1	2	3	4	5=3+4	6	7	8	9=6+7+8	10=5+9	11	12	13	14	15=10+...+14
2012.	12.	2.414,3	3.728,4	6.142,7	1.052,9	2.672,7	5.041,4	8.767,0	14.909,7	0,0	712,4	3.767,1	1.111,1	20.500,2
2013.	12.	2.542,3	4.153,3	6.695,6	1.189,3	3.006,3	5.202,4	9.398,0	16.093,6	0,0	707,9	3.815,2	1.398,4	22.015,1
2014.	12.	2.814,0	4.496,4	7.310,4	1.301,2	3.377,3	5.280,0	9.958,5	17.268,9	0,0	681,0	3.993,5	1.614,5	23.557,9
2015.	12.	3.055,3	5.125,6	8.180,9	1.360,4	3.562,6	5.543,3	10.466,3	18.647,2	8,0	599,2	4.148,0	1.590,7	24.993,1
2016.	12.	3.401,2	5.899,8	9.301,0	1.535,6	3.883,0	5.478,0	10.896,6	20.197,6	8,0	510,0	4.440,4	1.528,6	26.684,6
2017.	12.	3.648,1	6.924,4	10.572,5	1.816,2	4.091,6	5.636,1	11.543,8	22.116,3	8,0	460,0	4.659,5	1.448,4	28.692,2
2018.	12.	3.978,6	8.166,4	12.145,1	1.961,4	4.302,2	5.782,4	12.046,0	24.191,1	8,0	467,5	4.849,8	1.505,0	31.021,4
2019.	12.	4.330,1	8.921,1	13.251,2	2.490,3	2.998,0	7.593,2	13.081,5	26.332,7	8,0	532,4	5.228,3	1.433,2	33.534,6
2020.	12.	5.043,4	10.011,8	15.055,2	2.902,5	3.034,7	7.256,6	13.193,8	28.249,0	0,0	606,7	5.306,9	1.404,9	35.567,5
2021.	12.	5.540,0	12.387,6	17.927,5	3.300,1	3.044,2	7.243,8	13.588,1	31.515,6	0,0	638,5	5.287,3	1.441,4	38.882,7
2022.	12.	6.126,2	13.752,5	19.878,6	3.583,9	2.878,7	6.898,8	13.361,3	33.240,0	0,0	622,8	5.208,0	1.341,4	40.412,2
2022.	01.	5.481,5	12.385,1	17.866,6	3.454,2	3.116,4	7.172,5	13.743,1	31.609,7	0,0	625,7	5.274,0	1.410,4	38.919,8
	02.	5.678,1	12.238,7	17.916,8	3.401,9	3.042,3	7.107,6	13.551,7	31.468,5	0,0	628,9	5.278,7	1.419,6	38.795,7
	03.	5.855,3	11.970,2	17.825,4	3.344,2	2.872,3	6.881,7	13.098,3	30.923,7	0,0	623,1	5.223,3	1.536,3	38.306,4
	04.	5.938,2	12.059,1	17.997,3	3.228,0	2.936,3	6.885,0	13.049,3	31.046,6	0,0	634,1	5.192,6	1.594,6	38.467,9
	05.	5.854,6	12.363,9	18.218,5	3.320,8	2.857,4	6.965,5	13.143,8	31.362,3	0,0	628,6	5.185,9	1.414,5	38.591,2
	06.	5.855,3	12.552,3	18.407,7	3.201,8	2.907,4	6.992,5	13.101,8	31.509,4	0,0	636,1	5.172,0	1.350,1	38.667,6
	07.	6.070,9	12.722,1	18.793,0	3.276,7	2.938,5	7.029,4	13.244,6	32.037,5	0,0	636,5	5.280,7	1.347,0	39.301,7
	08.	6.063,6	13.183,7	19.247,3	3.384,0	2.922,7	6.995,2	13.301,8	32.549,1	0,0	630,7	5.247,0	1.315,0	39.741,8
	09.	6.081,0	13.342,3	19.423,3	3.456,7	2.897,7	6.938,4	13.292,8	32.716,2	0,0	627,6	5.206,2	1.343,5	39.893,5
	10.	6.025,5	13.306,3	19.331,8	3.620,2	2.948,7	6.912,5	13.481,4	32.813,1	0,0	625,8	5.266,4	1.484,8	40.190,1
	11.	5.957,1	13.437,2	19.394,3	3.603,8	2.923,9	6.899,9	13.427,5	32.821,8	0,0	621,2	5.375,2	1.374,7	40.192,9
	12.	6.126,2	13.752,5	19.878,6	3.583,9	2.878,7	6.898,8	13.361,3	33.240,0	0,0	622,8	5.208,0	1.341,4	40.412,2
2023.	01.	5.953,5	13.758,9	19.712,4	3.657,1	2.906,9	6.856,4	13.420,4	33.132,8	0,0	624,6	5.305,5	1.356,0	40.419,0
	02.	5.982,3	13.643,5	19.625,8	3.734,3	2.867,4	6.957,5	13.559,2	33.185,0	0,0	625,4	5.370,5	1.318,2	40.499,2
	03.	6.027,0	13.583,4	19.610,4	3.763,5	2.873,8	7.003,9	13.641,2	33.251,6	0,0	628,9	5.439,8	1.366,6	40.687,0

Napomena:

Konačni podaci za decembar 2022. godine.

Novac M1 čine gotovina izvan banaka i prenosivi depoziti u domaćoj valuti svih domaćih sektora (osim depozita centralne vlade). Kvazi-novac QM obuhvata ostale depozite u domaćoj valuti, prenosive i ostale depozite u stranoj valuti svih domaćih sektora (osim depozita centralne vlade). Novčanu masu M2 čine monetarni agregati, novac M1 i kvazi-novac QM. Ostalu pasivu čine vrijednosni papiri, krediti, dionice i drugi kapital i ostale stavke (neto).

Prema novoj metodologiji, kao posebni finansijski instrumenti na strani pasive se iskazuju krediti (uz koje se dodaje obračunata kamata), kao i dionice i drugi kapital. Ostale stavke (neto) su nelocirane (neraspoređene) stavke pasive umanjene za nelocirane (neraspoređene) stavke aktive. U ostale stavke (neto) su također uključeni i ograničeni depoziti, protivstavke fondova i vladini fondovi za kreditiranje.

U skladu sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka, komercijalne banke su od 1. januara 2020. godine izvršile preknjižavanje određenih potraživanja iz bilansa na vanbilansnu evidenciju, što se reflektovalo na smanjenje potraživanja (kredita) od oko 400 miliona KM u sektorima privatnih preduzeća i stanovništva.

Od januara 2019. godine izvršena je reklasifikacija valutne strukture finansijskih instrumenata (kredit, depoziti, vrijednosni papiri) iskazanih originalno u KM sa valutnom klauzulom sa pozicija domaće valute na pozicije strane valute u izvještajima monetarne statistike u skladu sa preporukama iz MMF-ovog Priručnika i Vodiča za kompilaciju monetarne i finansijske statistike iz 2016. godine.

Monetarni podaci ažurirani u skladu sa metodologijom MMF-a (Priručnik za monetarnu i finansijsku statistiku, 2000.), od januara 2006. godine.

Vidi napomenu na strani 44.

T07: Bilans stanja CBBiH

- na kraju perioda, u milionima KM -

Godina	Mjesec	AKTIVA			PASIVA								
					Rezervni novac								
		Strana aktiva	Potraživanja od domaćih sektora	Ukupno	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti komercijalnih banaka kod monetarnih vlasti	Depoziti drugih domaćih sektora kod monetarnih vlasti	Ukupno	Strana pasiva	Depoziti centralne vlade	Dionice i drugi kapital	Ostale stavke (neto)	Ukupno
1	2	3	4	5=3+4	6	7	8	9=6+7+8	10	11	12	13	14=9+...+13
2012.	12.	6.536,4	1,6	6.538,0	2.747,5	3.040,6	13,5	5.801,7	1,2	185,3	575,7	-25,9	6.538,0
2013.	12.	7.096,2	1,7	7.097,8	2.909,9	3.475,3	15,9	6.401,0	1,0	258,2	466,3	-28,7	7.097,8
2014.	12.	7.853,4	1,6	7.855,1	3.210,5	3.751,1	38,3	6.999,9	1,1	293,2	585,0	-24,2	7.855,1
2015.	12.	8.634,1	1,5	8.635,7	3.499,5	4.063,5	51,7	7.614,7	1,3	449,9	593,7	-24,0	8.635,7
2016.	12.	9.559,0	1,5	9.560,4	4.066,8	4.269,1	52,0	8.387,9	2,2	538,4	667,4	-35,5	9.560,4
2017.	12.	10.584,4	2,2	10.586,6	4.319,4	5.033,1	76,1	9.428,5	1,6	548,6	652,6	-44,8	10.586,6
2018.	12.	11.651,0	2,1	11.653,1	4.750,6	5.523,3	125,5	10.399,4	1,8	583,9	719,8	-51,8	11.653,1
2019.	12.	12.624,9	2,2	12.627,1	5.199,9	5.743,6	176,6	11.120,2	1,7	704,0	856,5	-55,4	12.627,1
2020.	12.	13.895,8	2,0	13.897,9	6.172,5	5.901,1	231,8	12.305,4	1,7	665,2	982,3	-56,8	13.897,9
2021.	12.	16.376,0	2,6	16.378,5	6.923,8	7.219,6	304,9	14.448,3	2,3	1.124,7	861,4	-58,3	16.378,5
2022.	12.	16.093,7	2,8	16.096,5	7.436,1	7.217,4	272,7	14.926,2	2,6	685,5	545,4	-63,3	16.096,5
2022.	01.	16.470,3	1,5	16.471,8	6.934,0	7.332,4	319,3	14.585,7	2,6	1.129,5	817,2	-63,3	16.471,8
	02.	16.368,0	1,9	16.369,9	7.062,7	7.103,0	317,8	14.483,5	2,7	1.135,9	810,0	-62,1	16.369,9
	03.	15.983,2	3,2	15.986,4	7.333,7	6.496,1	327,4	14.157,2	3,0	1.149,0	738,9	-61,7	15.986,4
	04.	15.982,9	1,7	15.984,6	7.295,2	6.591,7	345,3	14.232,1	2,9	1.122,7	689,5	-62,5	15.984,6
	05.	15.997,7	2,1	15.999,8	7.270,0	6.594,8	355,0	14.219,8	2,5	1.187,5	650,8	-60,9	15.999,8
	06.	15.925,3	2,4	15.927,7	7.222,0	6.828,7	317,4	14.368,1	2,4	993,0	624,2	-59,9	15.927,7
	07.	16.293,7	1,8	16.295,5	7.397,4	6.897,0	334,5	14.628,8	2,8	1.053,9	669,9	-59,9	16.295,5
	08.	16.548,4	2,1	16.550,5	7.455,2	7.167,2	333,2	14.955,6	2,5	1.052,8	598,6	-59,1	16.550,5
	09.	16.546,9	2,4	16.549,2	7.444,2	7.272,0	296,5	15.012,7	2,5	1.055,0	538,7	-59,7	16.549,2
	10.	16.287,6	1,7	16.289,3	7.435,2	6.988,8	311,5	14.735,5	2,5	1.075,6	535,6	-59,8	16.289,3
	11.	15.934,6	2,0	15.936,6	7.349,3	6.930,4	291,0	14.570,7	2,4	871,3	554,3	-62,1	15.936,6
	12.	16.093,7	2,8	16.096,5	7.436,1	7.217,4	272,7	14.926,2	2,6	685,5	545,4	-63,3	16.096,5
2023.	01.	15.975,2	1,6	15.976,9	7.355,2	7.097,0	288,7	14.741,0	3,1	717,6	578,6	-63,4	15.976,9
	02.	15.392,9	1,9	15.394,8	7.362,2	6.735,3	162,7	14.260,2	14,7	604,3	578,1	-62,5	15.394,8
	03.	15.235,1	2,4	15.237,5	7.397,9	6.454,3	160,1	14.012,3	2,5	659,5	628,0	-64,8	15.237,5

Napomena:

Konačni podaci za decembar 2022. godine

Strana aktiva CBBiH – monetarnih vlasti obuhvata zlato, devize u trezoru CBBiH, devizne depozite kod inostranih banaka, raspolaganje SDR, strane vrijednosne papire i ostalo. Potraživanja od domaćih sektora predstavljaju potraživanja od radnika CBBiH za date dugoročne kredite i potraživanja od komercijalnih banaka po osnovu računa poravnanja.

Rezervni novac (primarni novac ili monetarna baza) čine gotov novac izvan monetarnih vlasti, depoziti komercijalnih banaka i depoziti ostalih domaćih sektora (osim centralne vlade) kod monetarnih vlasti. Gotovina izvan banaka predstavlja gotov novac u opticaju izvan centralne banke (monetarnih vlasti) i gotov novac izvan komercijalnih banaka. Strana pasiva CBBiH obuhvata kratkoročne obaveze prema nerezidentima, depozite nerezidenata i ostale kratkoročne obaveze prema nerezidentima i obaveze prema MMF-u (računi 1 i 2).

Depoziti centralne vlade kod CBBiH predstavljaju prenosive i ostale depozite institucija BiH, vlada entiteta, entitetskih fondova socijalne sigurnosti i Brčko distrikta u domaćoj valuti. Dionice i drugi kapital obuhvataju dionički kapital, rezultat tekuće godine, opšte i posebne rezerve i prilagođavanje/ponovno utvrđivanje vrijednosti. Ostale stavke (neto) su nelocirane (neraspoređene) stavke pasive umanjene za nelocirane (neraspoređene) stavke aktive.

Monetarni podaci ažurirani u skladu sa metodologijom MMF-a (Priručnik za monetarnu i finansijsku statistiku, 2000.), od januara 2006. godine.

T08: Konsolidovani bilans komercijalnih banaka BiH

- na kraju perioda, u milionima KM -

AKTIVA									
Godina	Mjesec	Rezerve	Strana aktiva	Potraživanja od generalne vlade	Potraživanja od nefinansijskih javnih preduzeća	Potraživanja od nefinansijskih privatnih preduzeća	Potraživanja od ostalih finansijskih institucija	Potraživanja od ostalih domaćih sektora	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 = 3+...+9
2012.	12.	3.370,4	2.507,8	1.236,2	390,9	7.473,1	73,7	6.873,3	21.925,4
2013.	12.	3.843,7	2.637,3	1.379,4	451,6	7.556,4	67,4	7.131,8	23.067,7
2014.	12.	4.115,0	2.626,3	1.854,5	443,6	7.452,0	61,3	7.501,7	24.054,3
2015.	12.	4.511,7	2.473,8	2.161,1	400,0	7.452,6	74,6	7.874,7	24.948,5
2016.	12.	4.936,6	2.640,0	2.179,1	375,6	7.743,9	67,2	8.155,4	26.097,7
2017.	12.	5.711,7	2.787,9	2.197,0	406,2	8.354,5	96,5	8.688,8	28.242,7
2018.	12.	6.296,9	3.854,5	2.281,9	427,0	8.654,6	136,8	9.305,9	30.957,6
2019.	12.	6.627,0	4.445,0	2.551,9	509,3	9.070,9	152,2	10.024,5	33.380,9
2020.	12.	7.099,6	4.444,3	3.015,4	540,8	8.618,1	155,0	9.937,6	33.810,8
2021.	12.	8.608,0	4.689,4	3.095,4	532,3	8.812,6	164,1	10.478,0	36.379,7
2022.	12.	8.541,6	4.990,8	3.171,7	652,8	9.197,6	180,2	11.027,3	37.761,9
2022.	01.	8.789,2	4.649,4	3.080,3	528,4	8.731,5	160,2	10.439,3	36.378,3
	02.	8.490,6	4.481,0	3.078,3	535,2	8.818,1	160,0	10.481,5	36.044,9
	03.	7.978,5	4.176,5	3.042,8	526,6	8.961,7	161,4	10.564,1	35.411,6
	04.	7.951,4	4.078,0	3.051,3	528,3	9.070,9	165,3	10.636,0	35.481,2
	05.	8.015,1	4.260,2	3.047,8	526,3	9.148,5	168,3	10.726,3	35.892,5
	06.	8.198,9	4.276,2	3.095,4	508,8	9.223,4	177,1	10.810,6	36.290,2
	07.	8.229,5	4.387,9	3.186,0	526,3	9.213,8	165,6	10.880,8	36.590,0
	08.	8.566,0	4.499,3	3.240,1	551,8	9.161,1	163,9	10.902,8	37.084,9
	09.	8.641,3	4.487,9	3.251,2	558,7	9.135,9	174,2	10.948,5	37.197,7
	10.	8.404,3	4.979,8	3.279,3	596,0	9.165,9	169,0	10.988,7	37.582,9
	11.	8.324,4	4.923,9	3.261,9	604,5	9.174,9	161,8	10.998,5	37.450,0
	12.	8.541,6	4.990,8	3.171,7	652,8	9.197,6	180,2	11.027,3	37.761,9
2023.	01.	8.509,6	5.018,6	3.139,3	623,0	9.060,7	167,1	11.014,5	37.532,8
	02.	8.129,8	5.365,1	3.168,5	637,0	9.164,9	158,9	11.047,3	37.671,7
	03.	7.840,1	5.491,0	3.134,1	625,2	9.293,5	164,1	11.158,7	37.706,9

Napomena:

Konačni podaci za decembar 2022. godine.

Konsolidovani bilans komercijalnih banaka obuhvata konsolidovane bilanse komercijalnih banaka Glavne jedinice Sarajevo, Glavne jedinice Mostar, Glavne banke Republike Srpske, Brčko distrikta (od jula 2001. do novembra 2002), NBRS (do decembra 1998) i NBBiH (do novembra 2002). Konsolidovana su međusobna potraživanja i obaveze između komercijalnih banaka. Rezerve banaka sastoje se od gotovine u trezorima banaka i depozita banaka kod CBBiH.

Strana aktiva komercijalnih banaka obuhvata: devize u trezorima, prenosive i ostale depozite u stranoj valuti kod nerezidenata, kredite nerezidentima, vrijednosne papire nerezidenata u stranoj valuti i ostala potraživanja od nerezidenata. Potraživanja od generalne vlade obuhvataju potraživanja od svih nivoa vlade: centralne vlade (institucije BiH, vlade entiteta, entitetskih fondova socijalne sigurnosti i Brčko distrikta) i necentralne vlade (vlada kantona i opštinskih vlada). Potraživanja od ostalih domaćih sektora obuhvataju: potraživanja od nefinansijskih javnih preduzeća, nefinansijskih privatnih preduzeća, ostalih finansijskih institucija i ostalih domaćih sektora (stanovništva, neprofitnih institucija i ostalih neklasifikovanih sektora). Bilans stanja komercijalnih banaka Federacije BiH sadrži pored aktivnog podbilansa i podatke pasivnog podbilansa. Pasivni podbilans sadrži obaveze po stranim kreditima i staroj deviznoj štednji građana do 31. marta 1992. Ove obaveze će preuzeti Ministarstvo finansija Federacije BiH u procesu privatizacije u skladu s entitetskim Zakonom o početnom bilansu preduzeća i banaka i Zakonom o privatizaciji.

U skladu sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka, komercijalne banke su od 1. januara 2020. godine izvršile preknjižavanje određenih potraživanja iz bilansa na vanbilansnu evidenciju, što se reflektovalo na smanjenje potraživanja (kredita) od oko 400 miliona KM u sektorima privatnih preduzeća i stanovništva.

Od januara 2019. godine izvršena je reklasifikacija valutne strukture finansijskih instrumenata (krediti, depoziti, vrijednosni papiri) iskazanih originalno u KM sa valutnom klauzulom sa pozicija domaće valute na pozicije strane valute u izvještajima monetarne statistike u skladu sa preporukama iz MMF-ovog Priručnika i Vodiča za kompilaciju monetarne i finansijske statistike iz 2016. godine.

Monetarni podaci ažurirani u skladu sa metodologijom MMF-a (Priručnik za monetarnu i finansijsku statistiku, 2000.), od januara 2006.

Vidi napomenu na strani 44.

T08: Konsolidovani bilans komercijalnih banaka BiH

- na kraju perioda, u milionima KM -

		PASIVA										
Godina	Mjesec	Depoziti centralne vlade	Prenosivi depoziti drugih domaćih sektora u domaćoj valuti	Prenosivi depoziti drugih domaćih sektora u stranoj valuti	Ostali depoziti drugih domaćih sektora u domaćoj valuti	Ostali depoziti drugih domaćih sektora u stranoj valuti	Vrijednosni papiri	Kredit	Strana pasiva	Dionice i drugi kapital	Ostale stavke (neto)	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13=3+...+12
2012.	12.	847,2	3.714,8	1.052,9	2.672,7	5.041,4	0,0	712,4	3.558,6	3.191,3	1.134,1	21.925,4
2013.	12.	717,8	4.137,4	1.189,3	3.006,3	5.202,4	0,0	707,9	3.329,9	3.348,9	1.427,8	23.067,7
2014.	12.	981,3	4.458,2	1.301,2	3.377,3	5.280,0	0,0	681,0	2.960,0	3.408,5	1.606,8	24.054,3
2015.	12.	1.014,1	5.073,9	1.360,4	3.562,6	5.543,3	8,0	599,2	2.613,3	3.554,3	1.619,5	24.948,5
2016.	12.	1.021,3	5.847,8	1.535,6	3.883,0	5.478,0	8,0	510,0	2.474,2	3.773,0	1.566,9	26.097,7
2017.	12.	1.285,6	6.848,3	1.816,2	4.091,6	5.636,1	8,0	460,0	2.587,9	4.006,8	1.502,2	28.242,7
2018.	12.	1.665,9	8.040,9	1.961,4	4.302,2	5.782,4	8,0	467,5	3.039,2	4.130,0	1.560,0	30.957,6
2019.	12.	2.020,5	8.744,5	2.490,3	2.998,0	7.593,2	8,0	532,4	3.118,3	4.371,8	1.504,0	33.380,9
2020.	12.	2.048,4	9.780,0	2.902,5	3.034,7	7.256,6	0,0	606,7	2.324,6	4.324,6	1.532,7	33.810,8
2021.	12.	2.191,8	12.082,7	3.300,1	3.044,2	7.243,8	0,0	638,5	1.946,7	4.425,8	1.506,2	36.379,7
2022.	12.	2.403,2	13.479,7	3.583,9	2.878,7	6.898,8	0,0	622,8	1.810,8	4.662,6	1.421,5	37.761,9
2022.	01.	2.150,7	12.065,8	3.454,2	3.116,4	7.172,5	0,0	625,7	1.857,1	4.456,8	1.479,2	36.378,3
	02.	2.139,3	11.920,9	3.401,9	3.042,3	7.107,6	0,0	628,9	1.849,0	4.468,7	1.486,3	36.044,9
	03.	2.107,8	11.642,8	3.344,2	2.872,3	6.881,7	0,0	623,1	1.850,4	4.484,4	1.604,8	35.411,6
	04.	2.143,2	11.713,8	3.228,0	2.936,3	6.885,0	0,0	634,1	1.776,2	4.503,1	1.661,4	35.481,2
	05.	2.297,7	12.008,9	3.320,8	2.857,4	6.965,5	0,0	628,6	1.796,5	4.535,1	1.482,0	35.892,5
	06.	2.478,7	12.234,9	3.201,8	2.907,4	6.992,5	0,0	636,1	1.875,4	4.547,8	1.415,5	36.290,2
	07.	2.471,9	12.387,6	3.276,7	2.938,5	7.029,4	0,0	636,5	1.824,1	4.610,8	1.414,6	36.590,0
	08.	2.471,5	12.850,5	3.384,0	2.922,7	6.995,2	0,0	630,7	1.798,8	4.648,4	1.383,1	37.084,9
	09.	2.392,0	13.045,8	3.456,7	2.897,7	6.938,4	0,0	627,6	1.760,6	4.667,5	1.411,4	37.197,7
	10.	2.447,0	12.994,8	3.620,2	2.948,7	6.912,5	0,0	625,8	1.751,2	4.730,8	1.552,0	37.582,9
	11.	2.173,8	13.146,2	3.603,8	2.923,9	6.899,9	0,0	621,2	1.820,0	4.820,9	1.440,4	37.450,0
	12.	2.403,2	13.479,7	3.583,9	2.878,7	6.898,8	0,0	622,8	1.810,8	4.662,6	1.421,5	37.761,9
2023.	01.	2.168,5	13.470,2	3.657,1	2.906,9	6.856,4	0,0	624,6	1.690,4	4.726,9	1.431,8	37.532,8
	02.	2.160,3	13.480,8	3.734,3	2.867,4	6.957,5	0,0	625,4	1.656,5	4.792,4	1.397,1	37.671,7
	03.	2.228,2	13.423,3	3.763,5	2.873,8	7.003,9	0,0	628,9	1.525,0	4.811,8	1.448,4	37.706,9

Napomena:

Konačni podaci za decembar 2022. godine.

Depoziti centralne vlade uključuju prenosive i ostale depozite u domaćoj i stranoj valuti institucija BiH, vlada entiteta, entitetskih fondova socijalne sigurnosti/zaštite i Brčko distrikta. Prenosivi i ostali depoziti drugih domaćih sektora u domaćoj i stranoj valuti predstavljaju obaveze banaka prema necentralnoj vladi (kantona i opština), nefinansijskim javnim preduzećima, nefinansijskim privatnim preduzećima, ostalim finansijskim institucijama i ostalim domaćim sektorima (stanovništvu, neprofitnim institucijama i ostalim neklasifikovanim sektorima).

Strana pasiva komercijalnih banaka obuhvata obaveze banaka prema nerezidentima po osnovu prenosivih i ostalih depozita, kredita, vrijednosnih papira, trgovinskih kredita i avansa i ostalih računa dugovanja. Prema novoj metodologiji, krediti na strani pasive su prikazani kao poseban finansijski instrument, uz koje se dodaje obračunata kamata.

Dionice i drugi kapital obuhvataju dionički kapital, zadržani prihod, rezultat tekuće godine, opšte i posebne rezerve i prilagođavanje/ponovno utvrđivanje vrijednosti. Ostale stavke (neto) su nelocirane (neraspoređene) stavke pasive umanjene za nelocirane (neraspoređene) stavke aktive. Ostale stavke (neto) takođe obuhvataju i ograničene depozite.

U skladu sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka, komercijalne banke su od 1. januara 2020. godine izvršile preknjižavanje određenih potraživanja iz bilansa na vanbilansnu evidenciju, što se reflektovalo na smanjenje potraživanja (kredita) od oko 400 miliona KM u sektorima privatnih preduzeća i stanovništva.

Od januara 2019. godine izvršena je reklasifikacija valutne strukture finansijskih instrumenata (kredit, depoziti, vrijednosni papiri) iskazanih originalno u KM sa valutnom klauzulom sa pozicija domaće valute na pozicije strane valute u izvještajima monetarne statistike u skladu sa preporukama iz MMF-ovog Priručnika i Vodiča za kompilaciju monetarne i finansijske statistike iz 2016. godine.

Monetarni podaci ažurirani u skladu sa metodologijom MMF-a (Priručnik za monetarnu i finansijsku statistiku, 2000.), od januara 2006. godine.

Vidi napomenu na strani 44.

T09: Kamatne stope na kredite stanovništvu

- u procentima, na godišnjem nivou -

		Kamatne stope na kredite u KM						Kamatne stope na kredite u KM s valutnom klauzulom						Kamatne stope na kredite u KM*		Kamatne stope na kredite u KM s valutnom klauzulom	
		Stambeni krediti				Ostali krediti		Stambeni krediti				Ostali krediti		Revolving krediti, prekoračenja i kreditne kartice *			
Godina	Period	Promjenjljiva stopa i do 1 godine IPFKS	Preko 1 do 5 godina IPFKS	Preko 5 godina IPFKS	Preko 10 godina IPFKS	Promjenjljiva stopa i do 1 godine IPFKS	Preko 1 do 5 godina IPFKS	Promjenjljiva stopa i do 1 godine IPFKS	Preko 1 do 5 godina IPFKS	Preko 5 godina IPFKS	Preko 10 godina IPFKS	Promjenjljiva stopa i do 1 godine IPFKS	Preko 1 do 5 godina IPFKS	Preko 5 godina IPFKS	Prekoračenja	Kreditna kartica s produženim kreditom	Prekoračenja
Ponderisani mjesečni prosjeci																	
2016.	12.	4,921	5,708	4,456	5,397	6,986	6,214	5,156	5,981	5,330	5,277	7,584	6,714	6,450	12,346	14,688	11,680
2017.	12.	3,844	3,319	...	...	5,944	6,261	4,327	4,240	4,617	4,705	6,384	5,992	6,364	12,253	14,668	11,191
2018.	12.	3,454	...	...	...	5,479	5,262	3,637	3,166	3,820	4,022	6,632	5,616	5,469	12,202	14,619	10,880
2019.	12.	3,877	4,168	3,395	5,279	5,863	5,580	3,502	3,353	3,826	3,875	6,152	5,637	5,668	12,042	14,674	10,467
2020.	12.	3,643	...	...	3,676	5,885	5,845	3,671	4,582	3,902	3,835	5,864	5,678	6,380	11,936	13,606	9,815
2021.	12.	3,095	2,861	3,244	4,054	5,377	5,164	3,338	4,570	3,868	3,743	5,375	4,822	5,415	11,773	13,965	9,157
2022.	12.	3,903	3,454	3,474	3,596	5,943	5,322	4,384	...	3,811	3,696	5,673	4,842	5,200	11,993	14,129	8,119
2022.	01.	3,133	...	3,198	3,320	5,077	5,257	3,124	...	3,960	3,819	5,471	5,113	5,602	11,840	13,933	9,088
	02.	2,958	...	3,087	3,670	5,287	5,164	3,206	...	3,837	3,445	5,332	5,192	5,566	11,815	13,947	8,822
	03.	2,924	3,112	3,018	3,066	5,124	5,120	3,519	...	3,891	3,523	5,125	4,987	5,415	11,857	13,989	8,959
	04.	3,001	2,841	3,078	2,956	5,201	5,177	3,275	...	3,816	3,453	5,101	5,202	5,205	11,850	13,987	8,932
	05.	2,935	3,204	3,111	3,607	5,254	5,026	3,515	...	3,542	3,794	5,112	4,560	5,093	11,855	13,957	8,913
	06.	3,090	3,676	3,150	3,658	5,812	5,094	3,686	...	3,404	3,518	5,004	4,203	5,031	11,873	13,978	8,817
	07.	3,306	3,981	3,252	3,548	5,500	5,109	3,541	...	3,548	3,777	4,911	4,420	5,248	11,864	13,952	8,736
	08.	3,221	3,863	3,208	3,777	5,674	5,333	3,845	...	3,693	3,599	4,868	4,722	5,292	11,842	13,945	8,672
	09.	3,429	3,414	3,339	3,535	5,229	5,499	4,188	...	4,033	3,621	5,113	4,927	5,171	12,692	13,992	8,548
	10.	3,476	3,362	3,323	3,573	5,575	5,498	3,945	...	3,506	3,675	5,192	4,739	5,188	12,721	14,005	8,464
	11.	3,696	3,457	3,320	3,778	5,656	5,517	4,237	...	3,924	3,551	5,604	4,651	5,252	12,619	14,708	8,314
	12.	3,903	3,454	3,474	3,596	5,943	5,322	4,384	...	3,811	3,696	5,673	4,842	5,200	11,993	14,129	8,119
2023.	01.	4,197	3,386	3,055	3,685	6,146	5,446	4,380	4,259	3,916	3,816	6,086	5,553	4,773	12,741	14,115	8,023
	02.	3,755	3,194	3,280	3,590	6,208	5,525	4,842	...	3,980	4,051	5,746	4,918	4,516	12,937	14,796	7,959
	03.	4,033	3,049	3,164	3,697	6,105	5,574	4,335	...	3,998	4,010	6,033	4,468	5,416	12,867	14,182	7,667
Iznosi kredita (novi poslovi)															- u hiljadama KM-		
2016.	12.	2.046	424	1.118	1.825	55.519	23.435	10.141	961	1.275	5.159	70.540	23.133	18.529	521.185	48.896	93.033
2017.	12.	1.416	445	...	...	49.832	14.785	17.187	395	3.826	8.180	74.945	23.401	36.446	522.643	52.859	89.901
2018.	12.	2.597	...	...	...	66.009	27.336	17.610	155	3.340	9.211	47.731	10.078	27.896	526.750	54.795	85.550
2019.	12.	1.242	386	1.042	463	53.829	26.426	21.834	288	4.641	13.531	66.117	8.097	27.474	521.600	58.916	79.533
2020.	12.	3.468	...	...	532	39.970	19.333	16.057	265	3.729	5.229	38.688	7.916	19.056	547.793	61.370	112.952
2021.	12.	9.615	380	5.576	2.194	47.483	36.773	17.697	412	2.471	4.695	53.132	1.717	9.332	547.070	67.171	102.693
2022.	12.	3.424	520	8.644	6.406	24.729	50.661	9.425	...	7.216	12.724	35.988	5.104	9.605	607.534	56.629	114.669
2022.	01.	5.382	...	4.247	968	34.615	24.012	14.323	...	1.525	4.067	39.197	1.796	5.338	546.185	64.660	101.205
	02.	7.833	...	4.028	1.652	54.559	40.705	14.997	...	2.929	4.519	60.143	2.817	9.394	541.897	62.439	100.158
	03.	9.543	623	6.917	2.346	76.398	43.913	17.363	...	2.711	6.499	50.201	8.607	11.049	548.317	65.043	97.910
	04.	7.486	1.805	8.121	3.739	79.785	43.770	17.036	...	3.897	6.435	32.847	3.003	7.362	537.065	63.287	98.692
	05.	6.479	697	10.586	4.669	80.708	43.100	14.572	...	3.297	5.930	31.308	2.440	7.013	554.003	65.239	100.484
	06.	6.815	1.998	9.442	5.002	67.525	50.101	15.203	...	2.811	8.569	43.107	2.265	2.274	535.406	50.890	108.554
	07.	4.400	1.577	6.396	5.630	35.827	43.127	11.042	...	4.370	11.248	31.397	5.923	10.916	536.375	51.751	107.554
	08.	3.070	1.819	7.502	4.488	36.089	47.793	11.415	...	4.647	7.795	34.210	1.920	8.581	540.514	51.665	107.898
	09.	3.795	759	6.148	10.058	32.222	49.497	13.941	...	4.166	10.768	28.034	1.834	10.607	690.121	53.280	107.022
	10.	3.176	1.139	6.897	4.048	19.207	46.993	8.398	...	6.956	9.033	32.915	3.791	9.538	705.964	54.475	107.722
	11.	2.180	561	7.361	5.992	13.027	46.684	8.937	...	6.641	9.665	25.311	3.689	7.629	668.672	54.615	114.597
	12.	3.424	520	8.644	6.406	24.729	50.661	9.425	...	7.216	12.724	35.988	5.104	9.605	607.534	56.629	114.669
2023.	01.	2.892	580	2.357	10.755	21.336	41.016	5.560	375	4.867	8.681	14.788	1.979	10.235	694.669	54.755	110.521
	02.	1.199	1.334	2.977	13.692	28.448	55.330	10.538	...	5.615	8.430	5.388	3.044	19.872	716.331	52.337	114.435
	03.	1.879	771	3.771	17.917	35.399	68.818	6.655	...	6.457	16.699	8.769	9.069	12.737	716.095	53.176	121.341

Napomena:

*Kamatne stope u tabeli za revolving kredite i kreditne kartice i iznosi tih kredita se odnose na postojeće poslove (preostala stanja).

IPFKS - inicijalni period fiksne kamatne stope

... nedovoljan broj podataka za objavljivanje

U sklopu kamatnih stopa na revolving kredite i kreditne kartice prikupljaju se i podaci o kreditnim karticama s kreditnom pogodnosti. S obzirom da kreditne kartice s kreditnom pogodnosti podrazumjevaju beskamatnu odgodu plaćanja (0% ks), iste se i ne publikuju

Nema podataka za kamatne stope na kredite u stranoj valuti po kreditnim karticama i prekoračenjima stanovništvu

T10: Kamatne stope na kredite nefinansijskim preduzećima

- u procentima, na godišnjem nivou -

		Kamatne stope na kredite u KM				Kamatne stope na kredite u KM s valutnom klauzulom							Revolving krediti i prekoračenja*	
		Do iznosa od 0,25 mil EUR		Preko 0,25 mil EUR do 1 mil EUR	Preko iznosa 1 mil EUR	Do iznosa od 0,25 mil EUR			Preko 0,25 mil EUR do 1 mil EUR		Preko iznosa 1 mil EUR			
Godina	Period	Promjenjljiva stopa i do 1 godine IPFKS	Preko 1 do 5 godina IPFKS	Promjenjljiva stopa i do 1 godine IPFKS	Promjenjljiva stopa i do 1 godine IPFKS	Promjenjljiva stopa i do 1 godine IPFKS	Preko 1 do 5 godina IPFKS	Preko 5 godina IPFKS	Promjenjljiva stopa i do 1 godine IPFKS	Preko 1 do 5 godina IPFKS	Preko 5 godina IPFKS	Promjenjljiva stopa i do 1 godine IPFKS	Kamatne stope na kredite u KM	Kamatne stope na kredite u KM s valutnom klauzulom
Ponderisani mjesečni prosjeci														
2016.	12.	5,977	5,420	4,623	4,315	5,845	4,882	5,008	5,628	4,448	4,854	4,463	4,707	4,868
2017.	12.	4,881	4,823	3,507	3,249	4,647	4,348	5,302	4,388	3,772	4,601	3,518	4,011	4,131
2018.	12.	4,247	4,069	3,100	3,253	4,204	3,910	3,672	3,800	3,321	3,571	4,480	3,497	3,594
2019.	12.	3,753	4,095	2,881	2,470	4,127	4,166	4,757	3,944	3,161	3,248	4,133	3,167	3,168
2020.	12.	3,901	3,990	2,871	2,871	4,402	4,013	3,707	4,090	3,566	3,702	3,193	2,940	2,962
2021.	12.	3,708	4,040	3,058	2,297	4,115	3,358	3,382	3,613	3,018	3,228	3,292	2,852	3,139
2022.	12.	4,128	4,219	4,006	3,582	5,042	4,782	...	4,471	4,783	5,080	3,817	2,837	3,210
2022.	01.	3,648	4,074	2,939	2,627	4,084	3,619	3,002	3,760	3,167	...	3,873	2,844	3,166
	02.	3,630	4,056	2,936	3,145	4,177	3,434	...	3,408	2,730	3,512	...	2,808	3,223
	03.	3,419	4,073	2,892	2,925	4,444	3,586	3,337	3,747	...	3,317	3,984	2,811	3,140
	04.	3,624	3,969	2,773	2,431	4,135	3,608	3,479	3,991	2,826	...	...	2,775	3,187
	05.	3,683	4,072	2,871	2,542	4,129	3,861	3,392	3,462	...	4,079	3,101	2,768	3,177
	06.	3,632	4,192	2,999	3,167	4,344	3,371	4,063	3,684	2,573	3,451	...	2,786	3,051
	07.	3,764	4,029	2,864	3,417	4,114	3,277	...	3,689	...	4,168	3,019	2,755	3,130
	08.	3,952	3,900	3,330	3,057	4,000	3,652	3,418	3,613	...	...	3,917	2,810	2,986
	09.	3,698	3,850	3,475	3,558	4,944	3,850	...	3,955	...	...	...	2,854	3,163
	10.	4,106	4,186	3,543	3,660	4,861	4,254	...	4,274	3,485	...	4,405	2,839	3,183
	11.	4,176	4,441	3,489	3,300	4,723	4,548	...	4,309	4,406	...	...	2,788	3,055
	12.	4,128	4,219	4,006	3,582	5,042	4,782	...	4,471	4,783	5,080	3,817	2,837	3,210
2023.	01.	4,285	4,104	3,803	...	5,046	4,735	4,488	4,981	3,722	...	...	2,920	3,227
	02.	4,291	3,921	3,643	...	5,629	4,845	...	4,688	4,825	...	5,314	2,923	3,288
	03.	4,280	3,815	3,568	...	5,725	5,360	5,062	5,216	4,371	4,625	...	2,934	3,367
Iznosi kredita (novi poslovi)														
													- u hiljadama KM-	
2016.	12.	48.482	19.022	68.596	35.951	18.266	15.794	5.580	10.638	6.238	18.458	45.779	1.865.259	461.392
2017.	12.	61.618	15.167	78.915	70.622	16.356	12.180	4.747	18.699	19.145	20.480	164.874	2.127.013	418.315
2018.	12.	51.404	26.718	62.726	79.085	8.815	14.021	3.637	23.544	11.311	9.906	25.588	2.367.482	686.874
2019.	12.	64.463	19.573	71.859	51.384	9.787	11.485	2.785	22.801	6.636	7.045	69.916	2.655.796	687.510
2020.	12.	53.146	15.109	52.781	78.165	13.827	8.360	3.090	20.556	8.376	13.742	83.128	2.649.665	341.675
2021.	12.	63.293	24.688	79.908	74.493	7.495	9.168	1.528	19.152	5.892	5.801	15.900	2.778.808	198.275
2022.	12.	37.582	19.350	40.221	11.000	4.913	8.499	...	14.311	4.718	3.588	21.946	2.289.023	99.344
2022.	01.	34.801	12.810	48.525	35.615	6.968	2.607	813	17.532	4.560	...	17.200	2.760.507	192.552
	02.	40.299	17.582	53.592	38.088	9.681	10.056	...	10.199	3.602	3.084	...	2.860.842	184.099
	03.	76.102	26.606	73.577	35.179	6.682	8.031	2.300	17.488	...	2.426	12.494	2.928.390	191.319
	04.	64.682	25.916	66.300	50.298	9.241	6.919	2.200	19.080	9.696	...	...	2.966.638	183.092
	05.	61.992	22.702	50.358	50.180	5.740	4.216	1.404	14.052	...	4.741	31.190	2.986.833	177.777
	06.	46.291	15.642	49.016	20.372	6.303	3.669	6.577	15.201	7.974	4.683	...	2.757.801	118.804
	07.	31.162	19.448	47.516	23.900	5.883	3.759	...	13.163	...	4.807	43.000	2.760.526	121.059
	08.	27.618	16.247	36.006	37.930	10.392	2.570	306	10.053	...	...	37.000	2.783.590	125.967
	09.	40.414	13.352	39.359	38.351	4.256	3.420	...	6.159	...	...	...	2.626.745	110.472
	10.	30.694	18.551	49.271	60.220	2.372	4.360	...	10.482	2.637	...	34.206	2.600.379	111.629
	11.	31.937	18.337	26.115	37.220	4.333	3.580	...	11.300	7.758	...	...	2.444.856	98.093
	12.	37.582	19.350	40.221	11.000	4.913	8.499	...	14.311	4.718	3.588	21.946	2.289.023	99.344
2023.	01.	21.532	13.642	22.110	...	4.258	4.717	2.048	9.933	5.541	...	...	2.497.370	100.230
	02.	23.586	17.241	31.821	...	4.190	7.398	...	12.500	8.417	...	31.776	2.547.117	100.674
	03.	22.531	23.390	38.049	...	3.661	10.218	2.220	12.887	13.619	6.774	...	2.623.997	98.270

Napomena:

* Kamatne stope u tabeli za revolving kredite i kreditne kartice i iznosi tih kredita se odnose na postojeće poslove (preostala stanja).

IPFKS - inicijalni period fiksne kamatne stope

... nedovoljan broj podataka za objavljivanje

U sklopu kamatnih stopa na revolving kredite i kreditne kartice prikupljaju se i podaci o kreditnim karticama s kreditnom pogodnosti. S obzirom da kreditne kartice s kreditnom pogodnosti podrazumijevaju beskamatnu odgodu plaćanja (0% ks), iste se i ne publikuju

Nema podataka za kamatne stope na kredite u stranoj valuti po kreditnim karticama i prekoračenjima nefinansijskim preduzećima.

T11: Kamatne stope na depozite stanovništva

- u procentima, na godišnjem nivou -

		Depoziti u KM i depoziti s valutnom klauzulom				Depoziti u EUR				Depoziti u stranoj valuti	
		S dogovorenim dospijanjem				S dogovorenim dospijanjem					
Godina	Period	Do 1 godine	Preko 1 i do 2 godine	Preko 2 godine	Depoziti po viđenju (prekonoćni) *	Do 1 godine	Preko 1 i do 2 godine	Preko 2 godine	Depoziti po viđenju (prekonoćni) *	S dogovorenim dospijanjem	Depoziti po viđenju (prekonoćni) *
Ponderisani mjesečni prosjeci											
2016.	12.	0,548	1,698	2,102	0,093	0,545	1,525	2,211	0,106	0,423	0,057
2017.	12.	0,234	1,346	1,458	0,065	0,309	1,265	1,533	0,062	0,572	0,046
2018.	12.	0,344	1,262	1,448	0,053	0,252	1,368	1,658	0,055	1,036	0,042
2019.	12.	0,299	1,137	1,232	0,061	0,378	1,158	1,570	0,051	0,944	0,040
2020.	12.	0,178	1,027	1,139	0,070	0,176	1,155	1,273	0,049	0,525	0,035
2021.	12.	0,098	0,466	0,619	0,045	0,231	0,945	0,930	0,055	0,208	0,031
2022.	12.	0,521	0,905	1,534	0,046	0,370	1,128	1,743	0,046	0,155	0,027
2022.	01.	0,149	0,415	0,650	0,045	0,154	0,916	0,933	0,054	0,127	0,031
	02.	0,161	0,343	0,661	0,035	0,215	0,906	1,054	0,053	0,190	0,031
	03.	0,160	0,375	0,729	0,045	0,196	0,796	1,370	0,052	0,203	0,031
	04.	0,222	0,455	0,670	0,046	0,175	0,859	1,000	0,052	0,172	0,031
	05.	0,137	0,628	0,765	0,046	0,184	0,941	1,135	0,052	0,279	0,031
	06.	0,197	0,552	0,835	0,046	0,214	0,737	1,204	0,055	0,133	0,031
	07.	0,252	0,826	0,785	0,035	0,406	0,954	1,263	0,053	0,172	0,031
	08.	0,200	0,901	0,986	0,047	0,292	1,032	1,470	0,046	0,281	0,024
	09.	0,441	0,867	1,129	0,047	0,433	1,171	1,524	0,045	0,292	0,023
	10.	0,445	0,986	1,426	0,047	0,450	1,242	1,544	0,044	0,311	0,023
	11.	0,452	1,074	1,256	0,047	0,307	1,455	1,379	0,044	0,233	0,023
	12.	0,521	0,905	1,534	0,046	0,370	1,128	1,743	0,046	0,155	0,027
2023.	01.	0,345	1,200	1,151	0,048	0,335	1,261	1,545	0,047	0,154	0,023
	02.	0,510	0,967	1,448	0,048	0,618	1,331	1,890	0,048	0,268	0,026
	03.	0,239	0,982	1,405	0,047	0,572	1,326	1,739	0,045	0,393	0,022
Iznos depozita (novi poslovi)											
										- u hiljadama KM -	
2016.	12.	12.326	33.407	37.407	3.052.215	15.650	50.354	53.399	1.046.384	3.090	261.142
2017.	12.	11.394	24.378	19.272	3.375.019	11.119	50.394	38.014	1.248.762	3.981	287.026
2018.	12.	13.211	26.379	34.047	3.938.041	9.431	50.050	73.670	1.482.740	4.001	319.831
2019.	12.	16.084	22.228	28.581	4.537.961	10.740	44.538	70.124	1.658.352	4.723	345.752
2020.	12.	7.866	35.574	21.887	5.176.206	6.995	40.426	37.131	1.952.225	4.433	368.081
2021.	12.	8.431	17.683	15.228	6.218.427	9.432	33.280	38.855	2.151.732	1.896	444.055
2022.	12.	5.877	7.610	14.596	6.498.743	23.362	39.664	39.759	2.655.705	1.157	537.828
2022.	01.	4.688	11.448	15.192	6.296.600	11.062	34.106	25.062	2.167.145	3.963	447.844
	02.	4.522	9.455	8.937	6.176.989	9.542	28.190	25.893	2.149.503	2.824	432.624
	03.	9.612	6.974	12.805	5.850.702	25.653	33.125	32.502	2.062.502	3.832	411.826
	04.	10.970	8.043	14.407	5.929.910	23.158	25.791	20.642	2.092.672	857	417.447
	05.	8.445	6.679	11.122	5.991.487	13.573	27.185	22.235	2.105.434	1.432	406.944
	06.	12.860	4.004	14.675	6.108.476	20.002	26.777	34.802	2.111.892	938	416.500
	07.	9.886	8.991	10.097	6.338.007	17.467	26.960	26.176	2.245.059	1.776	431.907
	08.	12.484	8.222	11.381	6.586.937	22.664	30.516	30.318	2.566.482	1.308	562.877
	09.	10.218	8.029	14.310	6.706.861	23.216	33.402	41.766	2.627.652	1.802	567.888
	10.	7.138	9.186	36.302	6.715.813	10.719	35.647	41.597	2.667.930	1.830	562.128
	11.	8.362	21.634	16.108	6.567.582	13.640	40.993	41.040	2.656.170	1.113	540.130
	12.	5.877	7.610	14.596	6.498.743	23.362	39.664	39.759	2.655.705	1.157	537.828
2023.	01.	8.218	8.148	9.188	7.001.892	13.465	32.037	31.039	2.637.940	1.018	550.643
	02.	7.809	8.568	19.419	7.130.305	9.725	37.550	50.934	2.672.252	3.818	566.071
	03.	2.953	9.840	12.823	7.300.752	6.300	44.009	49.085	2.659.187	5.923	557.380

Napomena:

* Kamatne stope na depozite po viđenju i iznosi tih depozita se odnose na postojeće poslove (preostala stanja).

Kamatne stope na depozite s dogovorenim dospijanjem i iznosi tih depozita se odnose na nove poslove.

Depoziti u stranoj valuti obuhvaćaju sve strane valute osim EUR

T12: Kamatne stope na depozite nefinansijskih preduzeća

- u procentima, na godišnjem nivou -

		Depoziti u KM i depoziti s valutnom klauzulom				Depoziti u EUR				Depoziti u stranoj valuti
		S dogovorenim dospijećem				S dogovorenim dospijećem				
Godina	Period	Do 1 godine	Preko 1 i do 2 godine	Preko 2 godine	Depoziti po viđenju (prekonoćni)*	Do 1 godine	Preko 1 i do 2 godine	Preko 2 godine	Depoziti po viđenju (prekonoćni)*	Depoziti po viđenju (prekonoćni)*
Ponderisani mjesečni prosjeci										
2016.	12.	0,456	1,393	1,822	0,085	0,915	...	2,124	0,083	0,048
2017.	12.	0,708	1,588	...	0,045	0,588	...	...	0,019	0,033
2018.	12.	0,706	1,136	1,958	0,082	1,003	0,973	...	0,027	0,043
2019.	12.	0,445	1,229	1,491	0,031	0,864	1,012	1,305	0,029	0,028
2020.	12.	0,922	1,358	1,474	0,028	0,372	1,267	1,218	0,010	0,025
2021.	12.	0,234	0,244	...	0,018	0,434	0,305	0,953	0,006	0,043
2022.	12.	0,350	1,059	1,289	0,051	0,455	1,209	1,503	0,005	0,032
2022.	01.	0,367	0,200	...	0,018	0,148	0,875	1,092	0,006	0,049
	02.	0,207	0,208	0,696	0,014	...	0,375	...	0,017	0,049
	03.	0,166	0,257	0,593	0,014	0,027	0,953	1,288	0,006	0,034
	04.	0,137	0,236	0,519	0,016	0,384	0,370	0,935	0,007	0,034
	05.	0,169	0,332	0,523	0,015	0,095	0,559	...	0,006	0,028
	06.	0,102	0,247	1,032	0,016	0,130	0,612	0,876	0,007	0,026
	07.	0,437	0,357	0,534	0,017	0,370	0,567	0,856	0,006	0,034
	08.	0,225	0,176	0,734	0,021	0,309	...	...	0,006	0,029
	09.	0,528	0,541	0,824	0,026	0,322	...	1,682	0,006	0,057
	10.	0,434	0,643	1,535	0,025	0,457	0,983	1,554	0,006	0,037
	11.	0,517	0,729	1,066	0,047	0,461	1,111	1,755	0,005	0,032
	12.	0,350	1,059	1,289	0,051	0,455	1,209	1,503	0,005	0,032
2023.	01.	0,157	0,758	...	0,047	...	1,497	1,569	0,005	0,025
	02.	0,492	0,732	1,781	0,035	0,307	1,937	1,033	0,005	0,036
	03.	0,510	1,207	1,113	0,024	0,670	1,388	1,281	0,005	0,041
Iznos depozita (novi poslovi)										u hiljadama KM
2016.	12.	19.822	14.794	8.874	2.168.102	1.663	...	17.116	523.643	75.169
2017.	12.	9.762	16.772	...	2.653.618	1.663	...	...	677.882	89.421
2018.	12.	54.947	9.111	39.381	3.229.644	10.788	3.815	...	741.850	64.148
2019.	12.	36.636	31.437	16.943	3.552.249	7.182	23.959	2.265	709.023	86.536
2020.	12.	22.325	20.927	14.571	3.753.355	7.259	117.688	8.458	919.880	130.453
2021.	12.	13.950	9.133	...	4.768.468	24.403	25.153	25.554	1.158.011	89.918
2022.	12.	25.805	5.906	5.436	4.653.682	28.241	52.781	25.400	1.270.533	238.166
2022.	01.	38.869	852	...	4.734.148	18.203	18.960	5.171	1.287.822	102.118
	02.	33.982	4.312	4.050	4.617.554	...	49.934	...	1.221.880	95.687
	03.	40.220	6.160	41.303	4.570.131	1.089	35.244	9.478	1.256.150	130.871
	04.	14.217	1.349	28.915	4.600.766	26.024	58.211	27.474	1.142.376	103.910
	05.	19.811	3.857	2.287	4.607.404	10.333	21.524	...	1.223.734	128.051
	06.	34.718	12.675	14.300	4.679.023	6.366	61.924	3.847	1.197.575	141.562
	07.	22.668	10.401	12.854	4.562.515	10.609	21.551	28.875	1.271.081	116.285
	08.	14.904	1.809	1.940	4.955.012	15.553	...	...	1.318.728	144.293
	09.	10.398	8.297	17.112	5.032.372	8.746	...	3.577	1.360.109	159.247
	10.	15.521	2.683	4.622	4.908.107	30.496	3.763	11.736	1.379.443	272.390
	11.	31.569	6.232	1.161	4.700.971	35.560	10.021	11.938	1.338.011	248.344
	12.	25.805	5.906	5.436	4.653.682	28.241	52.781	25.400	1.270.533	238.166
2023.	01.	67.000	2.333	...	5.139.707	...	10.742	12.571	1.353.660	229.570
	02.	6.038	419	50.594	5.040.540	17.021	31.927	83.795	1.383.907	249.522
	03.	25.191	5.576	1.981	4.707.218	75.220	26.942	5.490	1.449.348	234.640

Napomena:

*Kamatne stope na depozite po viđenju i iznosi tih depozita se odnose na postojeće poslove (preostala stanja).

Kamatne stope na depozite s dogovorenim dospijecem i iznosi tih depozita se odnose na nove poslove.

... nedovoljan broj podataka za objavljivanje

Depoziti u stranoj valuti obuhvaćaju sve strane valute osim EUR

T13: Ukupni depoziti i krediti komercijalnih banaka

- na kraju perioda, u milionima KM -

Godina	Mjesec	Depoziti			Kredit		
		Prenosivi depoziti	Ostali depoziti	Ukupni depoziti	Kratkoročni krediti	Dugoročni krediti	Ukupni krediti
1	2	3	4	5(3+4)	6	7	8(6+7)
2012.	12.	5.306,9	8.018,8	13.325,8	4.271,2	11.271,3	15.542,5
2013.	12.	5.771,9	8.477,3	14.249,2	4.318,6	11.707,7	16.026,4
2014.	12.	6.292,8	9.082,5	15.375,2	4.170,2	12.303,3	16.473,5
2015.	12.	7.038,7	9.492,1	16.530,8	4.164,9	12.701,9	16.866,8
2016.	12.	8.056,6	9.695,5	17.752,1	4.152,6	13.048,5	17.201,1
2017.	12.	9.558,1	10.111,0	19.669,1	4.261,5	14.160,9	18.422,4
2018.	12.	11.318,5	10.431,3	21.749,8	4.289,8	15.196,1	19.485,8
2019.	12.	12.566,6	11.253,8	23.820,4	4.651,2	16.121,5	20.772,8
2020.	12.	13.851,5	11.130,7	24.982,2	4.295,1	16.052,3	20.347,4
2021.	12.	16.762,9	11.069,7	27.832,6	4.396,9	16.680,4	21.077,3
2022.	12.	18.710,9	10.518,3	29.229,2	4.623,0	17.445,0	22.068,0
2022.	01.	16.862,0	11.067,5	27.929,6	4.336,9	16.597,7	20.934,6
	02.	16.686,6	10.895,4	27.582,0	4.412,8	16.641,0	21.053,7
	03.	16.334,6	10.484,3	26.818,9	4.539,6	16.709,8	21.249,3
	04.	16.365,7	10.510,7	26.876,4	4.579,9	16.833,8	21.413,7
	05.	16.907,9	10.512,5	27.420,4	4.600,9	16.970,4	21.571,3
	06.	17.149,2	10.636,2	27.785,4	4.641,4	17.074,3	21.715,6
	07.	17.408,3	10.650,7	28.059,0	4.623,7	17.139,7	21.763,4
	08.	17.930,3	10.648,5	28.578,8	4.562,7	17.244,7	21.807,3
	09.	18.100,4	10.585,2	28.685,6	4.578,6	17.269,6	21.848,2
	10.	18.210,2	10.667,9	28.878,1	4.646,5	17.294,8	21.941,3
	11.	18.126,5	10.606,0	28.732,5	4.639,6	17.327,0	21.966,7
	12.	18.710,9	10.518,3	29.229,2	4.623,0	17.445,0	22.068,0
2023.	01.	18.569,2	10.474,9	29.044,1	4.505,7	17.364,0	21.869,7
	02.	18.605,5	10.579,7	29.185,2	4.593,2	17.412,8	22.006,0
	03.	18.613,4	10.649,4	29.262,7	4.666,2	17.547,8	22.214,0

Napomena:

Konačni podaci za decembar 2022. godine.

Ukupni depoziti predstavljaju obaveze komercijalnih banaka BiH prema svim domaćim institucionalnim sektorima u domaćoj i stranoj valuti. Ukupni krediti predstavljaju potraživanja komercijalnih banaka BiH od svih institucionalnih sektora, u domaćoj i stranoj valuti.

U skladu sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka, komercijalne banke su od 1. januara 2020. godine izvršile preknjižavanje određenih potraživanja iz bilansa na vanbilansnu evidenciju, što se reflektovalo na smanjenje potraživanja (kredita) od oko 400 miliona KM u sektorima privatnih preduzeća i stanovništva.

Monetarni podaci ažurirani u skladu sa metodologijom MMF-a (Priručnik za monetarnu i finansijsku statistiku, 2000.), od januara 2006. godine.

Vidi napomenu na strani 44.

T14: Sektorska struktura depozita kod komercijalnih banaka

- na kraju perioda, u milionima KM -

DEPOZITI DOMAĆIH INSTITUCIONALNIH SEKTORA													
Godina	Mjesec	Depoziti institucija BiH	Depoziti Vlada entiteta	Depoziti Vlada kantona	Depoziti Vlada opština	Depoziti fondova socijalne zaštite	Depoziti ostalih finansijskih institucija	Depoziti nefinansijskih javnih preduzeća	Depoziti nefinansijskih privatnih preduzeća	Depoziti neprofitnih organizacija	Depoziti domaćinstva	Ostali depoziti	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 = 3+...+13
2012.	12.	125,8	581,2	252,5	222,9	136,9	759,8	1.296,5	1.981,2	273,7	7.655,2	40,1	13.325,8
2013.	12.	128,0	471,7	249,1	199,0	114,0	861,1	1.339,2	2.198,5	294,7	8.363,9	30,0	14.249,2
2014.	12.	187,1	678,1	298,2	212,9	93,4	845,5	1.140,4	2.483,8	363,5	9.042,0	30,4	15.375,2
2015.	12.	231,8	693,0	337,0	245,5	65,8	891,7	1.187,6	2.606,7	365,7	9.864,8	41,2	16.530,8
2016.	12.	168,3	746,6	426,0	277,9	92,8	961,5	1.219,9	2.787,8	374,5	10.661,1	35,6	17.752,1
2017.	12.	267,3	856,7	599,5	340,2	152,9	1.047,0	1.384,8	3.329,9	384,1	11.271,1	35,4	19.669,1
2018.	12.	185,4	1.199,7	733,7	403,1	277,7	1.147,5	1.482,4	3.723,1	398,8	12.146,5	51,8	21.749,8
2019.	12.	173,8	1.467,9	914,6	446,3	352,7	1.155,4	1.510,7	4.052,6	447,5	13.240,9	58,0	23.820,4
2020.	12.	219,1	1.631,1	832,1	423,5	158,2	1.131,2	1.556,0	4.706,9	500,1	13.760,7	63,4	24.982,2
2021.	12.	136,1	1.838,7	1.245,2	612,1	187,0	1.159,6	1.804,1	5.535,4	543,1	14.695,5	75,7	27.832,6
2022.	12.	280,5	1.939,6	1.501,7	719,2	167,9	1.195,8	2.014,0	6.144,9	573,4	14.575,4	116,9	29.229,2
2022.	01.	189,2	1.769,4	1.128,4	642,4	162,0	1.146,8	1.849,3	5.670,3	546,8	14.751,1	73,8	27.929,6
	02.	198,2	1.753,6	1.165,1	664,7	157,5	1.160,4	1.898,3	5.455,3	544,9	14.512,9	71,2	27.582,0
	03.	180,2	1.734,2	1.235,2	670,7	163,4	1.120,3	2.010,8	5.303,0	527,9	13.787,6	85,6	26.818,9
	04.	204,8	1.739,3	1.306,1	661,2	169,1	1.175,8	2.047,4	5.146,0	547,7	13.789,2	89,7	26.876,4
	05.	123,0	1.980,1	1.363,5	696,5	164,6	1.182,0	2.070,1	5.428,5	567,7	13.770,7	73,8	27.420,4
	06.	183,3	2.082,8	1.533,6	697,5	182,6	1.167,4	2.022,9	5.400,6	570,6	13.871,1	72,9	27.785,4
	07.	169,6	2.099,5	1.551,1	702,1	157,8	1.183,0	2.015,7	5.559,1	578,5	13.976,5	66,2	28.059,0
	08.	152,6	2.117,1	1.592,3	744,5	156,9	1.178,7	2.027,5	5.832,5	592,7	14.108,7	75,4	28.578,8
	09.	182,2	2.020,7	1.601,8	773,5	144,1	1.211,5	1.981,6	5.878,0	602,9	14.218,6	70,8	28.685,6
	10.	192,0	2.058,4	1.587,4	779,6	151,6	1.207,7	1.964,9	6.023,8	597,3	14.242,6	72,9	28.878,1
	11.	168,0	1.811,2	1.562,7	765,9	179,5	1.314,7	1.972,5	6.017,7	587,5	14.278,3	74,4	28.732,5
	12.	280,5	1.939,6	1.501,7	719,2	167,9	1.195,8	2.014,0	6.144,9	573,4	14.575,4	116,9	29.229,2
2023.	01.	177,1	1.803,7	1.389,0	720,4	172,8	1.143,6	1.962,0	6.320,4	589,4	14.650,5	115,3	29.044,1
	02.	204,0	1.780,5	1.391,5	717,8	160,8	1.114,8	1.993,8	6.296,0	584,9	14.835,2	106,0	29.185,2
	03.	158,1	1.893,7	1.487,5	721,5	146,4	1.118,9	1.939,3	6.099,2	587,1	15.004,8	106,1	29.262,7

Napomena:

Konačni podaci za decembar 2022. godine.

Monetarni podaci ažurirani u skladu s metodologijom MMF-a (Priručnik za monetarnu i finansijsku statistiku, 2000.), od januara 2006. godine.

Depoziti domaćih institucionalnih sektora predstavljaju obaveze komercijalnih banaka prema svim institucionalnim sektorima. Depoziti na nivou BiH predstavljaju depozite kod banaka koje pokriva Glavna jedinica Sarajevo, Glavna jedinica Mostar i Glavna banka Republike Srpske CBBiH Banja Luka.

Vidi napomenu na strani 44.

T15: Sektorska struktura kredita kod komercijalnih banaka

- na kraju perioda, u milionima KM -

KREDITI DOMAĆIM INSTITUCIONALNIM SEKTORIMA													
Godina	Mjesec	Krediti institucijama BiH	Krediti vladama entiteta	Krediti vladama kantona	Krediti vladama opština	Krediti fondovima s ocijalne zaštite	Krediti ostalim finansijskim institucijama	Krediti nefinansijskim javnim preduzećima	Krediti nefinansijskim privatnim preduzećima	Krediti neprofitnim organizacijama	Krediti stanovništvu	Ostali krediti	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 = 3+...+13
2012.	12.	0,0	406,9	69,4	311,8	38,3	60,4	386,7	7.437,2	22,9	6.794,7	14,1	15.542,5
2013.	12.	0,0	431,5	78,5	339,5	52,8	51,8	450,7	7.521,2	20,5	7.065,2	14,6	16.026,4
2014.	12.	0,0	492,0	165,2	340,5	103,1	47,4	442,1	7.419,3	14,5	7.428,2	21,3	16.473,5
2015.	12.	0,0	490,2	230,3	303,7	138,4	60,1	396,7	7.418,2	16,7	7.784,2	28,2	16.866,8
2016.	12.	0,0	343,5	233,2	281,8	104,2	52,4	371,9	7.703,3	19,1	8.076,3	15,4	17.201,1
2017.	12.	0,0	378,0	209,3	292,0	87,3	83,4	401,6	8.319,8	21,8	8.613,7	15,6	18.422,4
2018.	12.	0,0	388,7	186,8	292,1	174,2	125,7	421,3	8.623,0	20,3	9.241,3	12,5	19.485,8
2019.	12.	0,0	416,5	168,7	313,5	199,5	144,7	497,6	9.034,0	20,6	9.975,5	2,2	20.772,8
2020.	12.	11,6	422,1	142,2	374,1	211,2	144,8	535,7	8.588,4	20,5	9.894,8	2,0	20.347,4
2021.	12.	16,1	407,0	187,2	375,8	194,2	152,7	510,7	8.776,8	20,3	10.435,5	1,1	21.077,3
2002.	12.	8,9	358,7	203,7	380,9	170,6	159,9	626,3	9.155,5	23,3	10.978,4	1,8	22.068,0
2022.	01.	14,3	406,7	182,7	370,2	191,6	147,9	506,5	8.695,4	19,5	10.399,0	0,9	20.934,6
	02.	13,6	400,3	182,1	365,8	189,0	146,8	513,9	8.781,5	19,1	10.440,6	1,0	21.053,7
	03.	13,2	384,4	179,0	361,6	186,4	146,6	505,3	8.926,5	19,1	10.526,4	0,8	21.249,3
	04.	12,7	380,6	175,9	358,1	183,5	144,9	506,1	9.035,1	20,5	10.595,3	1,1	21.413,7
	05.	12,2	379,0	175,1	354,1	180,7	146,0	504,4	9.113,2	21,5	10.684,3	0,8	21.571,3
	06.	11,7	375,4	171,1	356,2	177,8	156,1	487,0	9.188,4	21,5	10.769,6	0,8	21.715,6
	07.	11,3	373,0	168,9	358,7	175,2	143,2	504,3	9.174,6	23,6	10.829,4	1,2	21.763,4
	08.	10,8	376,1	202,2	369,5	172,0	142,6	530,7	9.120,5	24,2	10.857,8	1,0	21.807,3
	09.	10,3	378,9	211,1	365,4	169,1	154,1	532,7	9.098,0	23,8	10.903,7	1,0	21.848,2
	10.	9,8	375,9	207,8	367,8	169,4	147,5	570,0	9.128,6	25,3	10.937,9	1,3	21.941,3
	11.	9,3	371,9	206,0	374,5	163,3	141,6	581,8	9.139,6	22,1	10.955,4	1,1	21.966,7
	12.	8,9	358,7	203,7	380,9	170,6	159,9	626,3	9.155,5	23,3	10.978,4	1,8	22.068,0
2023.	01.	8,4	345,5	202,8	378,8	177,6	146,4	596,4	9.019,1	22,9	10.970,8	1,2	21.869,7
	02.	7,9	342,0	202,2	376,2	174,7	139,5	611,4	9.124,5	23,1	11.003,3	1,2	22.006,0
	03.	7,4	330,6	197,1	371,2	171,9	144,5	599,5	9.252,4	23,8	11.114,1	1,4	22.214,0

Napomena:

Konačni podaci za decembar 2022. godine.

Monetarni podaci ažurirani u skladu s metodologijom MMF-a (Priručnik za monetarnu i finansijsku statistiku, 2000.), od januara 2006. godine.

Kreditni domaćim institucionalnim sektorima predstavljaju potraživanja komercijalnih banaka od svih institucionalnih sektora. Krediti na nivou BiH uključuju kredite plasirane preko komercijalnih banaka koje pokriva Glavna jedinica Sarajevo, Glavna jedinica Mostar i Glavna banka Republike Srpske CBBiH Banja Luka.

Vidi napomenu na strani 44.

T16: Valutna struktura depozita i kredita komercijalnih banaka

- na kraju perioda, u milionima KM -

Godina	Mjesec	DEPOZITI				KREDITI			
		KM	EUR	Ostala strana valuta	Ukupno u KM	KM	EUR	Ostala strana valuta	Ukupno u KM
		3	4	5	6 = 3+4+5	7	8	9	10 = 7+8+9
2012.	12.	7.141,4	5.579,0	605,3	13.325,8	15.290,0	227,4	25,1	15.542,5
2013.	12.	7.762,2	5.898,0	589,0	14.249,2	15.770,1	246,0	10,4	16.026,4
2014.	12.	8.696,0	6.062,5	616,8	15.375,2	16.246,1	218,6	8,7	16.473,5
2015.	12.	9.513,6	6.347,0	670,2	16.530,8	16.642,8	217,5	6,5	16.866,8
2016.	12.	10.607,5	6.458,1	686,4	17.752,0	16.990,4	205,6	5,1	17.201,1
2017.	12.	12.022,8	6.949,5	696,7	19.669,1	18.285,4	132,6	4,4	18.422,4
2018.	12.	13.807,3	7.222,2	720,3	21.749,8	19.386,2	98,2	1,4	19.485,8
2019.	12.	13.306,9	9.547,3	984,0	23.838,2	9.896,0	10.833,1	29,0	20.758,1
2020.	12.	14.374,7	9.776,7	830,8	24.982,2	9.855,4	10.471,5	20,5	20.347,4
2021.	12.	16.732,4	10.257,3	842,9	27.832,6	11.174,0	9.893,6	9,7	21.077,3
2022.	12.	18.209,1	10.073,0	947,1	29.229,2	13.086,0	8.979,5	2,6	22.068,0
2022.	01.	16.766,6	10.301,3	861,7	27.929,6	11.108,9	9.816,0	9,8	20.934,6
	02.	16.561,2	10.167,3	853,5	27.582,0	11.311,6	9.736,8	5,3	21.053,7
	03.	16.098,3	9.883,9	836,7	26.818,9	11.595,4	9.650,0	3,9	21.249,3
	04.	16.327,0	9.727,6	821,8	26.876,4	11.834,2	9.575,9	3,6	21.413,7
	05.	16.704,0	9.887,3	829,2	27.420,4	12.069,2	9.498,6	3,5	21.571,3
	06.	17.099,7	9.834,3	851,4	27.785,4	12.302,4	9.409,7	3,5	21.715,6
	07.	17.312,8	9.901,9	844,3	28.059,0	12.383,5	9.376,4	3,6	21.763,4
	08.	17.735,0	9.965,8	878,0	28.578,8	12.486,4	9.317,2	3,7	21.807,3
	09.	17.836,1	9.948,8	900,7	28.685,6	12.632,7	9.212,0	3,5	21.848,2
	10.	17.844,8	10.033,0	1.000,3	28.878,1	12.814,9	9.123,7	2,7	21.941,3
	11.	17.724,4	10.041,2	966,8	28.732,5	12.949,1	9.014,9	2,6	21.966,7
	12.	18.209,1	10.073,0	947,1	29.229,2	13.086,0	8.979,5	2,6	22.068,0
2023.	01.	18.052,8	10.081,2	910,1	29.044,1	12.992,3	8.875,0	2,5	21.869,7
	02.	17.907,9	10.245,1	1.032,2	29.185,2	13.205,6	8.797,8	2,5	22.006,0
	03.	17.863,1	10.476,9	922,7	29.262,7	13.468,5	8.743,1	2,4	22.214,0

Napomena:

Konačni podaci za decembar 2022. godine.

U skladu sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka, komercijalne banke su od 1. januara 2020. godine izvršile preknjižavanje određenih potraživanja iz bilansa na vanbilansnu evidenciju, što se reflektovalo na smanjenje potraživanja (kredita) od oko 400 miliona KM u sektorima privatnih preduzeća i stanovništva.

Od januara 2019. godine izvršena je reklasifikacija valutne strukture finansijskih instrumenata (kreditni depoziti, vrijednosni papiri) iskazanih originalno u KM sa valutnom klauzulom sa pozicija domaće valute na pozicije strane valute u izvještajima monetarne statistike u skladu sa preporukama iz MMF-ovog Priručnika i Vodiča za kompilaciju monetarne i finansijske statistike iz 2016. godine.

Monetarni podaci ažurirani u skladu sa metodologijom MMF-a (Priručnik za monetarnu i finansijsku statistiku, 2000.), od januara 2006.

Vidi napomenu na strani 44.

T17: Kupovina i prodaja konvertibilne marke

- u hiljadama KM -

Godina	Mjesec	Prodaja	Kupovina	Saldo	Kumulativ salda
1	2	3	4	5(3-4)	6
2012.		5.511.162	5.491.846	19.316	5.471.998
2013.		4.588.615	3.918.598	670.017	6.142.015
2014.		5.065.358	4.379.047	686.312	6.828.327
2015.		5.470.552	4.699.060	771.492	7.599.818
2016.		7.485.849	6.622.039	863.811	8.463.629
2017.		8.476.378	7.421.186	1.055.192	9.518.821
2018.		10.792.432	9.780.514	1.011.918	10.530.740
2019.		11.385.556	10.533.525	852.031	11.223.633
2020.		11.344.462	10.184.558	1.159.904	12.542.676
2021.		9.872.890	7.399.673	2.473.217	15.015.893
2022.		6.291.277	6.075.689	215.588	15.231.481
2022.	01.	382.250	239.410	142.840	15.158.733
	02.	438.525	536.952	-98.427	15.060.306
	03.	521.538	823.701	-302.163	14.758.143
	04.	488.502	440.565	47.937	14.806.080
	05.	464.757	405.895	58.862	14.864.942
	06.	489.905	381.593	108.312	14.973.255
	07.	663.166	344.861	318.305	15.291.560
	08.	653.051	328.609	324.441	15.616.001
	09.	569.116	500.353	68.763	15.684.764
	10.	311.318	578.907	-267.589	15.417.174
	11.	331.428	687.726	-356.299	15.060.876
	12.	977.721	807.115	170.606	15.231.481
2023.	01.	508.602	682.400	-173.798	15.057.683
	02.	500.649	1.082.309	-581.659	14.476.024
	03.	554.006	739.979	-185.974	14.290.050

T18: Prosječne obavezne rezerve

- u hiljadama KM -

Godina	Mjesec	Osnovica za obračun obavezne rezerve*	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Razlika
1	2	3	4	5	6=5-4
2012.		14.755.574	1.257.850	2.711.013	1.453.163
2013.		15.162.241	1.290.758	3.103.865	1.813.107
2014.		15.999.278	1.370.137	3.577.824	2.207.688
2015.		16.664.525	1.432.593	3.770.500	2.337.907
2016.		18.494.243	1.734.081	4.057.613	2.323.532
2017.		21.224.853	2.122.485	4.303.340	2.180.855
2018.		23.537.084	2.353.708	5.205.234	2.851.526
2019.		25.752.968	2.575.297	5.589.021	3.013.724
2020.		26.950.173	2.695.017	5.409.751	2.714.733
2021.		28.677.192	2.867.719	6.302.482	3.434.762
2022.		30.175.606	3.017.561	6.694.300	3.676.739
2022.	01.	30.100.075	3.010.007	7.060.649	4.050.642
	02.	30.143.954	3.014.395	6.940.641	3.926.246
	03.	29.609.812	2.960.981	6.366.329	3.405.348
	04.	29.109.559	2.910.956	6.257.008	3.346.052
	05.	29.322.360	2.932.236	6.422.203	3.489.967
	06.	29.692.583	2.969.258	6.501.710	3.532.452
	07.	30.087.173	3.008.717	6.640.989	3.632.272
	08.	30.427.192	3.042.719	6.814.061	3.771.342
	09.	30.766.124	3.076.612	6.994.783	3.918.171
	10.	30.876.001	3.087.600	6.906.307	3.818.707
	11.	30.964.843	3.096.484	6.708.999	3.612.515
	12.	31.007.597	3.100.760	6.717.916	3.617.157
2023.	01.	31.429.303	3.142.930	6.752.355	3.609.425
	02.	31.245.571	3.124.557	6.536.295	3.411.738
	03.	31.306.999	3.130.700	6.237.551	3.106.851

Napomena:

Od 1. jula 2016. godine stopa obavezne rezerve koju primjenjuje CBBiH na osnovicu za obračun obavezne rezerve iznosi 10%.

Od 1. jula 2016. godine CBBiH primjenjuje nove stope za obračun naknade na sredstva na računu rezervi banaka: Centralna banka BiH na računu rezervi komercijalne banke u obračunskom periodu ne obračunava naknadu na iznos sredstava obavezne rezerve, a na iznos sredstava iznad obavezne rezerve obračunava naknadu po stopi koja je jednaka 50% stope koju primjenjuje Evropska centralna banka na depozite komercijalnih banaka (Deposit Facility Rate). Od 1. maja 2015. godine Centralna banka obračunava naknadu banci na iznos sredstava te banke na računu rezervi kod Centralne banke u obračunskom periodu, kako slijedi:

- na iznos obavezne rezerve – prosjek EONIA-e koji je u istom periodu zabilježen na tržištu umanjeno za 10 baznih poena, ili minimum nula,
- na iznos sredstava iznad obavezne rezerve – nulta stopa naknade.

Nulta stopa naknade na obaveznu rezervu primjenjuje se u slučaju da je prosječna EONIA umanjena za 10 baznih poena imala negativnu vrijednost.

Od 1. septembra 2014. godine stopa naknade se utvrđuje na osnovu ponderisanog prosjeka kamatnih stopa koje je u istom periodu na tržištu ostvarila Centralna banka na depozite investirane do mjesec dana, s tim da se na iznos obavezne rezerve obračunava 70% ili minimum nula, a na iznos sredstava iznad obavezne rezerve 90% od navedene stope ili minimum nula.

Od 1. avgusta 2011. godine stopa naknade se utvrđuje na osnovu ponderisanog prosjeka kamatnih stopa koje je u istom periodu na tržištu ostvarila Centralna banka na depozite investirane do mjesec dana, s tim da se na iznos obavezne rezerve obračunava 70%, a na iznos sredstava iznad obavezne rezerve 90% od navedene stope.

Od 1. februara 2011. godine stopa obavezne rezerve na depozite i pozajmljena sredstva sa ugovorenim rokom dospjeća do jedne godine je smanjena sa 14% na 10%, dok je stopa obavezne rezerve na depozite i pozajmljena sredstva sa ugovorenim rokom dospjeća preko jedne godine ostala nepromijenjena.

Od 1. jula 2010. godine stopa naknade na iznos obavezne rezerve je promijenjena i obračunava se na osnovu prosjeka kamatne stope koju je u istom periodu ostvarila Centralna banka na "overnight" depozite, dok je stopa naknade na iznos sredstava iznad obavezne rezerve ostala nepromijenjena.

Od 1. maja 2009. godine stopa obavezne rezerve na depozite i pozajmljena sredstva sa ugovorenim rokom dospjeća preko jedne godine iznosi 7%.

Od 1. aprila 2009. godine stopa naknade se utvrđuje: - na iznos sredstava koji je banka dužna da drži kao obavezne rezerve po stopi 0.50%, - na iznos sredstava iznad obavezne rezerve po stopi koja se utvrđuje na osnovu prosjeka kamatnih stopa koje je u istom periodu na tržištu ostvarila Centralna banka na depozite investirane do mjesec dana.

Od 1. januara 2009. godine stopa obavezne rezerve je 14% na depozite i pozajmljena sredstva sa ugovorenim rokom dospjeća do jedne godine, a 10% na depozite i pozajmljena sredstva sa ugovorenim rokom dospjeća preko jedne godine.

Od 11. oktobra 2008. godine stopa obavezne rezerve je smanjena sa 18% na 14%.

Od 1. januara 2008. godine stopa obavezne rezerve je povećana sa 15% na 18%.

*Osnovicu za obračun obavezne rezerve čine depoziti i pozajmljena sredstva u domaćoj i drugim valutama izraženi u KM.

T19: Obavezne rezerve po obračunskim periodima

- u hiljadama KM -

Osnovica za obračun obavezne rezerve*										
Mjesec	Obračunski period	KM	KM sa valutnom klauzulom	Strane valuta	Ukupno	Prosječna obavezna rezerva	Prosječna salda na računu obaveznih rezervi	Razlika	Obračunata naknada	Kaznena kamata
1	2	3	4	5	6=(3+4+5)	7=(6*OR)	8	9=(8-7)	10	11
01.2022.	1	16.571.931	3.320.700	10.196.540	30.089.172	3.008.917	7.126.210	4.117.293	-1.083,1	0,0
	2	16.669.277	3.304.194	10.151.317	30.124.787	3.012.479	7.009.029	3.996.550	-1.056,9	0,0
	3	16.612.846	3.327.841	10.145.578	30.076.165	3.008.627	7.046.709	4.038.083	-1.172,4	0,0
02.	4	16.680.509	3.316.354	10.198.085	30.194.949	3.019.495	7.003.466	3.983.971	-1.055,2	0,0
	5	16.679.448	3.297.132	10.184.170	30.160.750	3.016.075	6.876.514	3.860.439	-1.028,9	0,0
	6	16.623.765	3.256.655	10.195.745	30.076.165	3.007.616	6.941.944	3.934.327	-835,1	0,0
03.	7	16.625.099	3.266.156	10.177.848	30.069.103	3.006.910	6.553.357	3.546.447	-962,9	0,0
	8	16.311.538	3.273.795	9.978.460	29.563.793	2.956.379	6.261.649	3.305.270	-909,5	0,0
	9	16.032.838	3.303.075	9.860.626	29.196.539	2.919.654	6.283.983	3.364.329	-1.012,3	0,0
04.	10	16.037.513	3.289.098	9.830.323	29.156.934	2.915.693	6.304.606	3.388.912	-924,7	0,0
	11	16.056.593	3.271.427	9.797.251	29.125.271	2.912.527	6.183.041	3.270.514	-899,2	0,0
	12	16.104.069	3.210.646	9.731.756	29.046.471	2.904.647	6.283.377	3.378.730	-919,6	0,0
05.	13	16.278.809	3.247.237	9.727.837	29.253.883	2.925.388	6.482.331	3.556.942	-957,3	0,0
	14	16.377.011	3.257.947	9.667.669	29.302.628	2.930.263	6.358.966	3.428.704	-929,7	0,0
	15	16.427.274	3.296.553	9.686.741	29.410.568	2.941.057	6.425.310	3.484.253	-1.036,5	0,0
06.	16	16.615.370	3.290.858	9.742.683	29.648.912	2.964.891	6.498.091	3.533.200	-953,3	0,0
	17	16.644.811	3.267.793	9.807.944	29.720.547	2.972.055	6.413.316	3.441.261	-934,9	0,0
	18	16.656.752	3.260.037	9.791.501	29.708.290	2.970.829	6.593.723	3.622.894	-972,3	0,0
07.	19	16.921.016	3.254.039	9.791.491	29.966.546	2.996.655	6.705.879	3.709.225	-990,2	0,0
	20	17.058.820	3.236.489	9.821.181	30.116.490	3.011.649	6.569.267	3.557.618	-958,8	0,0
	21	17.143.960	3.211.595	9.822.929	30.178.484	3.017.848	6.647.822	3.629.974	-1.070,8	0,0
08.	22	17.275.025	3.238.755	9.860.268	30.374.048	3.037.405	6.773.955	3.736.551	-295,9	0,0
	23	17.357.070	3.280.916	9.769.496	30.407.482	3.040.748	6.739.402	3.698.654	-293,1	0,0
	24	17.443.544	3.262.525	9.793.977	30.500.046	3.050.005	6.928.825	3.878.820	-336,2	0,0
09.	25	17.650.900	3.274.466	9.840.153	30.765.519	3.076.552	7.039.283	3.962.731	-311,6	0,0
	26	17.678.166	3.305.694	9.789.836	30.773.696	3.077.370	6.950.106	3.872.736	-305,3	0,0
	27	17.685.863	3.241.292	9.832.002	30.759.157	3.075.916	6.994.960	3.919.045	-308,5	0,0
10.	28	17.763.669	3.212.982	9.921.966	30.898.617	3.089.862	7.033.373	3.943.511	-310,3	0,0
	29	17.774.410	3.204.767	9.889.836	30.869.013	3.086.901	6.853.382	3.766.480	-297,9	0,0
	30	17.720.099	3.245.030	9.895.244	30.860.373	3.086.037	6.832.165	3.746.128	-326,3	0,0
11.	31	17.749.028	3.250.060	9.937.781	30.936.870	3.093.687	6.794.464	3.700.777	-293,6	0,0
	32	17.760.654	3.275.192	10.019.353	31.055.199	3.105.520	6.665.737	2.674.142	-284,2	0,0
	33	17.675.132	3.265.132	9.962.198	30.902.462	3.090.246	6.666.796	3.576.550	-285,1	0,0
12.	34	17.671.508	3.280.081	10.023.332	30.974.922	3.097.492	6.751.746	3.654.254	-290,7	0,0
	35	17.779.397	3.233.086	10.046.381	31.058.864	3.105.886	6.618.050	3.512.163	-280,8	0,0
	36	17.736.329	3.229.115	10.023.561	30.989.005	3.098.901	6.783.953	3.685.052	-322,0	0,0
01.2023.	1	17.927.994	3.353.881	10.139.403	31.421.277	3.142.128	6.829.633	3.687.505	162,0	0,0
	2	18.083.878	3.292.378	10.108.314	31.484.570	3.148.457	6.674.878	3.526.421	162,8	0,0
	3	17.980.732	3.306.354	10.094.976	31.127.729	3.138.206	6.752.555	3.614.349	178,3	0,0
02.	4	18.027.339	3.290.242	10.093.216	31.410.798	3.141.080	6.712.093	3.571.014	162,4	0,0
	5	17.828.502	3.318.779	10.050.906	31.198.188	3.119.819	6.443.246	3.323.427	160,9	0,0
	6	17.729.436	3.315.916	10.082.377	31.127.729	3.112.773	6.453.545	3.340.773	128,3	0,0
03.	7	17.783.038	3.420.313	10.059.856	31.263.207	3.126.321	6.377.754	3.251.433	160,9	0,0
	8	17.764.592	3.453.826	10.116.974	31.335.392	3.133.539	6.146.906	3.013.367	161,1	0,0
	9	17.735.226	3.427.510	10.159.660	31.322.397	3.132.240	6.187.992	3.055.752	177,0	0,0

Napomena:

Vidi napomenu uz tabelu T26.

T20: Promet vrijednosnih papira na berzama BiH

		Banjalučka berza			Sarajevska berza		
Godina	Mjesec	Vlasnički vrijednosni papiri	Dužnički vrijednosni papiri	Ukupno vrijednosni papiri	Vlasnički vrijednosni papiri	Dužnički vrijedni papiri	Ukupno vrijednosni papiri
Promet (u KM)							
1	2	3	4	5(3+4)	6	7	8(6+7)
2012.		64.765.960	196.165.980	260.931.941	107.216.183	266.361.305	373.577.488
2013.		93.836.762	282.019.751	375.856.513	97.439.701	147.791.151	245.230.851
2014.		113.921.678	472.685.884	586.607.561	212.351.234	406.592.289	618.943.523
2015.		84.755.363	475.851.240	560.606.603	583.555.637	636.027.944	1.219.583.581
2016.		50.060.378	575.098.271	625.158.649	229.052.543	526.159.208	755.211.751
2017.		49.731.565	437.142.705	486.874.270	200.324.425	332.282.930	532.607.355
2018.		102.148.845	326.022.020	428.170.864	166.388.975	121.807.256	288.196.231
2019.		76.553.140	395.580.201	472.133.341	195.685.121	235.239.354	430.924.475
2020.		112.624.363	621.394.835	734.019.198	157.601.307	383.430.414	541.031.721
2021.		100.519.856	277.277.214	377.797.070	131.073.731	190.020.920	321.094.651
2022.		62.433.309	625.991.183	688.424.491	119.843.227	263.894.760	383.737.987
2022.	01.	3.264.422	6.105.636	9.370.057	5.070.028	0	5.070.028
	02.	6.452.123	5.915.893	12.368.017	2.401.676	99.570	2.501.246
	03.	5.197.404	106.550.223	111.747.627	32.434.776	65.660.212	98.094.987
	04.	1.988.155	68.917.392	70.905.547	6.867.760	858	6.868.618
	05.	1.600.700	62.543.571	64.144.270	8.666.027	45.294	8.711.321
	06.	3.413.323	22.515.524	25.928.847	13.921.273	109.917.926	123.839.199
	07.	3.986.169	42.373.586	46.359.755	7.804.893	69.963.862	77.768.755
	08.	1.268.516	36.909.651	38.178.166	8.067.938	110.638	8.178.576
	09.	3.905.970	98.471.275	102.377.245	3.924.829	0	3.924.829
	10.	5.040.289	38.335.773	43.376.063	12.930.630	0	12.930.630
	11.	12.310.465	52.181.432	64.491.897	5.044.651	0	5.044.651
	12.	14.005.774	85.171.226	99.177.000	12.708.746	18.096.400	30.805.146
2023.	01.	4.122.656	4.983.218	9.105.874	4.758.700	0	4.758.700
	02.	2.087.244	45.148.991	47.236.235	764.222	21.340	785.562
	03.	32.701.403	61.409.784	94.111.186	5.762.863	97.000	5.859.863

Izvor:

Berze u Sarajevu i Banjoj Luci.

T21: Transakcije u platnom prometu

- u milionima KM -

Godina	Mjesec	BPRV		ŽIROKLIRING		UKUPNO	
		Br. transakcija	Iznos	Br. transakcija	Iznos	Br. transakcija	Iznos
		3	4	5	6	7=3+5	8=4+6
2012.		763.522	68.310	33.073.839	13.223	33.837.361	81.533
2013.		773.099	63.232	35.026.526	13.373	35.799.626	76.605
2014.		821.897	73.897	37.108.440	13.961	37.930.337	87.858
2015.		874.575	70.655	38.212.073	14.451	39.086.648	85.106
2016.		935.319	72.876	39.068.883	15.509	40.004.202	88.380
2017.		996.043	79.855	40.111.318	16.388	41.107.361	96.243
2018.		1.067.256	85.393	41.266.770	17.277	42.334.026	102.670
2019.		1.105.320	104.826	42.496.286	18.221	43.601.606	123.056
2020.		1.072.023	87.108	42.702.383	18.024	43.774.406	105.132
2021.		1.236.315	102.287	46.735.411	20.116	47.971.726	122.403
2022.		1.435.980	123.370	48.264.255	22.456	49.700.235	145.825
2022.	01.	105.442	7.826	3.477.059	1.497	3.582.501	9.323
	02.	103.247	8.347	3.783.940	1.637	3.887.187	9.984
	03.	123.389	11.005	4.200.734	1.895	4.324.123	12.900
	04.	117.636	10.067	4.001.217	1.844	4.118.853	11.911
	05.	115.633	9.702	4.028.949	1.822	4.144.582	11.524
	06.	120.602	11.390	4.169.267	1.920	4.289.869	13.309
	07.	117.997	10.138	4.030.150	1.864	4.148.147	12.002
	08.	122.447	10.701	4.103.403	1.955	4.225.850	12.656
	09.	123.831	10.914	4.080.703	1.972	4.204.534	12.887
	10.	121.221	10.303	4.051.520	1.926	4.172.741	12.229
	11.	123.773	10.695	4.014.902	1.958	4.138.675	12.653
	12.	140.762	12.280	4.322.411	2.167	4.463.173	14.446
2023.	01.	108.235	9.397	3.675.681	1.690	3.783.916	11.087
	02.	111.209	9.824	3.858.899	1.759	3.970.108	11.583
	03.	128.845	11.082	4.275.880	2.023	4.404.725	13.105

T22: Platni bilans BiH												- u milionima KM -			
	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2022. Q1	2022. Q2	2022. Q3	2022. Q4
TEKUĆI RAČUN	-2.266	-1.425	-1.983	-1.458	-1.424	-1.520	-1.094	-927	-1.125	-923	-2.045	-408	-664	-279	-694
Roba - saldo	-7.779	-7.099	-7.874	-7.176	-7.089	-7.417	-7.521	-7.963	-6.268	-7.170	-10.095	-1.953	-2.456	-2.800	-2.887
Izvoz robe	6.067	6.645	6.847	7.196	7.700	9.341	10.418	10.180	9.423	12.710	16.133	3.789	4.264	4.064	4.016
Uvoz robe	13.846	13.743	14.721	14.372	14.789	16.758	17.940	18.143	15.691	19.880	26.228	5.741	6.720	6.864	6.903
Usluge - saldo	1.631	1.624	1.698	1.951	2.118	2.329	2.612	2.797	1.493	2.571	3.625	621	763	1.228	1.014
Izvoz usluga	2.416	2.391	2.452	2.962	3.168	3.484	3.832	4.149	2.447	3.775	5.318	935	1.168	1.815	1.401
Uvoz usluga	785	768	754	1.012	1.051	1.154	1.220	1.352	954	1.204	1.693	314	405	587	387
Primarni dohodak - saldo	205	357	224	195	41	-263	-195	-60	-194	-565	-344	-70	-149	-37	-87
Potražuje	874	864	955	929	929	969	1.026	1.197	882	1.016	1.215	236	288	336	355
Duguje	669	507	731	734	889	1.233	1.221	1.258	1.076	1.581	1.559	305	437	374	442
Sekundarni dohodak - saldo	3.676	3.694	3.969	3.573	3.507	3.831	4.010	4.299	3.844	4.240	4.769	994	1.179	1.331	1.266
Potražuje	3.954	3.973	4.267	3.909	3.852	4.192	4.404	4.711	4.277	4.697	5.268	1.115	1.314	1.453	1.386
Duguje	277	279	298	336	345	362	394	412	433	456	499	122	135	123	120
KAPITALNI RAČUN	334	337	442	364	300	342	305	384	361	353	330	70	74	99	87
Potražuje	334	337	442	364	300	342	311	386	369	353	334	71	75	100	88
Duguje	0	0	0	0	0	0	6	2	8	0	4	1	1	1	1
FINANSIJSKI RAČUN	-1.806	-909	-1.428	-885	-817	-898	-801	-590	-864	-93	-1.220	-380	-444	76	-472
Direktne investicije	-506	-342	-784	-509	-550	-717	-960	-739	-630	-899	-1.149	-206	-304	-233	-406
Neto finansijska aktiva	91	126	15	167	5	173	32	38	121	135	53	32	1	35	-15
Neto finansijska pasiva	597	468	799	675	555	890	992	777	751	1.034	1.203	238	306	268	391
Portfolio investicije	19	144	107	110	167	157	256	214	10	80	195	85	-105	66	150
Neto finansijska aktiva	-43	80	36	51	99	92	254	179	-20	347	195	86	-105	66	148
Neto finansijska pasiva	-62	-64	-71	-58	-68	-64	-2	-35	-30	267	-1	1	0	0	-2
Finansijski derivativi	0	0	0	0	1	1	-5	-1	0	1	0	0	1	2	-3
Neto finansijska aktiva	0	0	0	0	0	-4	-7	-12	-7	-3	-4	0	0	0	-3
Neto finansijska pasiva	0	0	0	0	-1	-5	-2	-11	-7	-4	-4	0	-1	-2	0
Ostale investicije	-1.391	-1.420	-1.463	-1.366	-1.365	-1.473	-1.205	-999	-1.490	-1.970	-408	-10	-120	-484	205
Neto finansijska aktiva	-387	-238	-584	-417	-294	-690	286	-12	-217	-103	802	47	342	-154	567
Valuta i depoziti	-483	-339	-598	-366	-316	-547	-59	-28	-265	-212	465	-36	244	-249	507
Zajmovi	-18	5	-23	-80	-74	-289	223	-90	-14	-32	117	43	41	15	19
Osiguranje i penzije	18	15	9	-75	20	20	30	22	25	37	38	10	12	13	4
Trgovinski krediti i avansi	89	89	86	92	81	100	98	73	60	117	154	35	39	42	38
Ostala finansijska aktiva	8	-8	-59	12	-4	26	-6	10	-24	-12	27	-4	7	25	0
Neto finansijska pasiva	1.004	1.182	878	950	1.070	783	1.491	987	1.273	1.867	1.211	57	462	330	361
Valuta i depoziti	-83	-119	-281	-58	-107	69	393	75	-811	-286	-145	-89	-9	-68	21
Zajmovi	546	768	645	522	698	127	463	318	1.490	750	291	-102	166	141	85
Osiguranje i penzije	7	12	17	-8	-4	-5	-10	-10	-5	-5	-8	-2	-1	-3	-2
Trgovinski krediti i avansi	514	510	526	523	487	582	618	619	582	795	1.073	233	273	294	273
Ostala finansijska pasiva (uključujući i SDR)	21	10	-29	-28	-3	10	27	-15	16	613	0	18	34	-35	-16
Rezervna aktiva	73	709	712	881	930	1.136	1.114	935	1.246	2.695	142	-250	85	725	-418
Monetarno zlato	1	77	0	0	0	0	0	0	0	0	-162	-28	0	0	-133
Valuta i depoziti	-2.051	-117	-36	-1.121	2.033	-230	253	238	549	441	4.432	-31	535	1.579	2.350
Vrijednosni papiri	2.079	792	766	2.004	-1.102	1.367	860	699	696	2.254	-4.126	-191	-449	-854	-2.633
Ostala rezervna aktiva	43	-43	-17	-1	-1	-1	1	-2	1	0	-2	0	-1	0	-1
NETO GREŠKE I PROPUSTI	127	179	113	209	306	281	-12	-46	-101	477	495	-42	146	255	135

Napomena:

Platni bilans BiH urađen je u skladu sa metodologijom MMF-a (Priručnik za platni bilans i međunarodnu investicijsku poziciju, šesto izdanje – BPM6). Detaljnija metodološka objašnjenja se nalaze na web stranici, www.cbbh.ba/ pod statistika.

T23: Međunarodna investicijska pozicija (MIP)

- u milionima KM -

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022. Q1	2022. Q2	2022. Q3	2022. Q4
NETO POZICIJA	-15.178	-15.101	-15.509	-15.692	-15.282	-14.545	-14.100	-13.172	-12.098	-11.918	-12.039	-12.415	-12.214	-12.304
AKTIVA	12.321	13.466	13.983	14.597	15.816	17.045	19.326	21.021	22.309	25.094	24.859	25.029	25.778	25.890
Direktne investicije	560	695	708	878	933	1.157	1.268	1.245	1.365	1.477	1.512	1.513	1.548	1.533
Vlasnički vrijednosni papiri i dionice u investicionim fondovima	297	291	299	362	370	427	468	622	736	789	824	843	877	885
Zaduženje (razni dužnički instrumenti)	263	404	410	516	562	730	799	623	629	688	688	670	671	648
Portfolio investicije	466	532	569	582	674	764	1.018	1.203	1.180	1.519	1.604	1.499	1.565	1.710
Vlasnički vrijednosni papiri i dionice u investicionim fondovima	23	23	31	33	39	44	41	39	38	82	82	82	82	82
Zaduženje (razni dužnički instrumenti)	444	509	538	550	635	720	977	1.164	1.141	1.437	1.522	1.417	1.483	1.628
Finansijski derivativi	0	0	0	0	2	0	0	1	0	0	1	0	0	0
Ostale investicije	4.786	5.171	4.880	4.530	4.677	4.509	5.415	5.975	5.896	5.749	5.786	6.118	6.144	6.579
Ostali vlasnički kapital	29	47	48	52	48	52	54	53	61	54	53	53	53	53
Valuta i Depoziti	2.985	3.288	2.982	2.870	3.127	3.191	3.952	4.350	4.297	4.214	4.214	4.483	4.456	4.859
Zajmovi	329	334	311	232	158	176	249	210	196	207	245	287	302	320
Osiguranje, penzije i ostali standardizovani sistemi osiguranja	61	58	110	88	87	92	89	94	105	108	111	109	109	109
Trgovinski krediti i avansi	1.177	1.181	1.201	1.026	990	943	1.021	1.199	1.195	1.129	1.124	1.139	1.154	1.173
Ostala potraživanja/obaveze	205	263	228	262	267	55	49	69	40	36	39	47	70	65
Rezervna aktiva	6.509	7.068	7.826	8.606	9.531	10.614	11.626	12.598	13.869	16.349	15.957	15.899	16.521	16.068
Valuta i depoziti	2.335	2.218	2.182	1.132	3.165	2.935	3.188	3.426	3.975	4.416	4.384	4.919	6.498	8.847
Vrijednosni papiri	3.877	4.592	5.384	7.288	6.158	7.474	8.225	8.917	9.601	11.630	11.269	10.682	9.730	7.061
Ostala rezervna aktiva	297	258	260	186	208	205	212	254	292	304	303	298	293	160
PASIVA	27.499	28.567	29.492	30.290	31.098	31.590	33.426	34.193	34.407	37.012	36.898	37.443	37.993	38.194
Direktne investicije	11.324	12.231	12.253	13.063	13.382	14.166	14.957	15.535	15.609	16.546	16.585	16.708	16.973	17.336
Vlasnički vrijednosni papiri i dionice u investicionim fondovima	8.006	8.872	8.449	9.516	9.698	10.517	11.364	11.663	12.070	14.032	13.951	14.044	14.307	14.550
Zaduženje (razni dužnički instrumenti)	3.318	3.360	3.803	3.547	3.684	3.649	3.592	3.872	3.539	2.513	2.634	2.664	2.667	2.786
Portfolio investicije	703	544	474	349	299	240	246	207	178	417	391	419	426	425
Vlasnički vrijednosni papiri i dionice u investicionim fondovima	123	127	118	56	79	93	98	99	110	108	109	109	109	108
Zaduženje (razni dužnički instrumenti)	580	417	355	293	220	147	148	107	69	308	282	309	317	317
Finansijski derivativi	0	0	0	0	2	0	0	1	2	0	0	2	4	0
Ostale investicije	15.472	15.792	16.766	16.878	17.416	17.184	18.223	18.451	18.617	20.050	19.921	20.315	20.589	20.433
Ostali vlasnički kapital	66	42	50	47	26	29	36	47	48	78	78	78	78	77
Valuta i Depoziti	2.053	1.934	1.653	1.595	1.489	1.554	2.751	2.825	2.015	1.730	1.642	1.633	1.566	1.582
Zajmovi	10.758	11.113	12.310	12.632	13.074	12.890	12.494	12.527	13.369	14.192	14.175	14.499	14.825	14.708
Osiguranje, penzije i ostali standardizovani sistemi osiguranja	17	16	17	18	19	22	23	24	27	30	31	30	30	31
Trgovinski krediti i avansi	2.179	2.231	2.284	2.119	2.341	2.243	2.435	2.550	2.684	2.911	2.868	2.894	2.896	2.916
Ostale obaveze	32	105	76	68	65	73	102	88	101	104	118	154	119	102
Specijalna prava vučenje (Neto stvorene finansijske obaveze)	367	352	375	401	401	374	382	389	373	1.005	1.009	1.027	1.075	1.017

Napomena:

Međunarodna investiciona pozicija (MIP) za BiH kompilirana je u skladu sa najnovijom metodologijom Međunarodnog monetarnog fonda za kompilaciju statistike platnog bilansa (BOP) i međunarodne investicione pozicije, šesto izdanje (BPM6). Kompilacija međunarodne investicione pozicije za četvrti kvartal uključuje i redovnu reviziju prethodno objavljenih podataka za kvartale tekuće godine, u skladu s najnovijim dostupnim izvornim podacima. Skraćena verzija primijenjene metodologije za kompilaciju IIP za BiH dostupna je na web stranici CBBiH.

T24: Devizne rezerve CBBiH

- na kraju perioda, u milionima KM -

Bruto devizne rezerve											
Godina	Mjesec	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	9=3+...+8	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto strana aktiva CBBiH
1	2	3	4	5	6	7	8	9=3+...+8	10	11	12=10-11
2012.	12.	159,0	4,5	133,2	2.334,5	0,0	3.877,4	6.508,6	6.507,4	5.987,0	520,4
2013.	12.	164,1	2,7	91,6	2.217,6	0,0	4.592,3	7.068,3	7.067,3	6.659,2	408,1
2014.	12.	182,7	5,2	71,8	2.181,7	0,0	5.384,1	7.825,6	7.824,5	7.293,1	531,4
2015.	12.	182,3	3,8	128,5	1.003,6	0,0	7.288,1	8.606,3	8.605,0	8.064,6	540,4
2016.	12.	205,1	2,6	194,8	2.970,4	0,0	6.158,2	9.531,1	9.529,0	8.926,3	602,6
2017.	12.	203,9	1,5	236,4	2.698,6	0,0	7.416,1	10.556,6	10.555,0	9.977,1	577,8
2018.	12.	210,0	2,2	274,1	2.911,4	0,0	8.225,4	11.623,2	11.621,4	10.983,3	638,1
2019.	12.	254,1	0,2	322,6	3.102,8	0,0	8.917,4	12.597,1	12.595,4	11.824,2	771,2
2020.	12.	291,6	0,9	142,2	3.832,1	0,0	9.601,3	13.868,0	13.866,3	12.970,6	895,7
2021.	12.	302,0	1,9	469,6	3.945,1	0,0	11.629,6	16.348,1	16.345,8	15.573,0	772,8
2022.	12.	160,0	0,1	572,0	8.273,2	0,0	7.060,5	16.065,9	16.063,3	15.611,7	451,5
2022.	01.	300,3	4,8	471,4	4.198,6	0,0	11.467,4	16.442,5	16.439,9	15.715,2	724,7
	02.	319,3	2,2	440,6	4.025,1	0,0	11.553,1	16.340,1	16.337,5	15.619,3	718,2
	03.	301,3	2,1	457,0	3.926,1	0,0	11.268,7	15.955,3	15.952,3	15.306,2	646,2
	04.	309,6	5,2	453,0	4.254,5	0,0	10.932,7	15.955,1	15.952,2	15.354,8	597,4
	05.	294,6	1,6	452,6	4.647,1	0,0	10.574,1	15.969,9	15.967,3	15.407,3	560,0
	06.	296,7	1,6	452,6	4.465,2	0,0	10.681,4	15.897,5	15.895,1	15.361,1	534,0
	07.	297,3	8,0	455,7	5.452,4	0,0	10.052,5	16.265,9	16.263,1	15.682,8	580,4
	08.	292,8	1,3	475,7	5.243,8	0,0	10.507,0	16.520,6	16.518,0	16.008,4	509,6
	09.	291,5	1,4	476,1	6.019,9	0,0	9.730,2	16.519,1	16.516,5	16.067,7	448,8
	10.	155,1	11,6	480,3	7.326,2	0,0	8.286,5	16.259,7	16.257,3	15.811,1	446,2
	11.	159,6	0,1	482,8	7.686,6	0,0	7.577,7	15.906,8	15.904,4	15.442,0	462,4
	12.	160,0	0,1	572,0	8.273,2	0,0	7.060,5	16.065,9	16.063,3	15.611,7	451,5
2023.	01.	166,6	17,4	530,1	8.365,3	0,0	6.867,9	15.947,4	15.944,3	15.458,5	485,8
	02.	162,2	1,5	530,1	7.912,4	0,0	6.759,0	15.365,1	15.350,4	14.864,5	485,9
	03.	170,4	1,5	530,1	7.936,1	0,0	6.569,1	15.207,2	15.204,7	14.671,7	533,0

Napomena:

Bruto devizne rezerve čine stanja bilansnih pozicija kratkoročne strane aktive CBBiH (zlato, raspolaganje CBBiH SDR, devize u trezoru CBBiH, prenosivi depoziti u stranoj valuti kod nerezidentnih banaka i ostalo) i investiranja u vrijednosne papire od jula 2006. godine po odluci Investicionog komiteta CBBiH. Neto devizne rezerve predstavljaju razliku između bruto deviznih rezervi i obaveza prema nerezidentima. Monetarnu pasivu CBBiH čine novac izvan monetarnih vlasti i depoziti rezidenata kod monetarnih vlasti. Neto strana aktiva CBBiH predstavlja razliku između neto deviznih rezervi i monetarne pasive CBBiH.

Monetarni podaci ažurirani u skladu sa metodologijom MMF-a (Priručnik za monetarnu i finansijsku statistiku, 2000.), od januara 2006. godine.

T25: BiH - Izvoz prema zemlji destinacije

- u hiljadama KM -

Godina	Mjesec	Njemačka	Hrvatska	Italija	Srbija	Slovenija	Austrija	Turska	Crna Gora	Ostale zemlje	Ukupno
2012.		1.210.103	1.165.019	939.241	710.002	653.304	654.764	182.874	249.230	2.093.426	7.857.962
2013.		1.310.844	1.194.637	1.003.294	766.745	686.503	687.565	174.625	270.745	2.285.317	8.380.275
2014.		1.317.490	955.047	1.195.438	800.690	697.785	755.827	234.392	293.818	2.431.255	8.681.742
2015.		1.412.906	925.166	1.214.930	770.695	748.870	743.062	354.630	262.844	2.554.212	8.987.315
2016.		1.479.411	985.360	1.131.096	822.846	807.200	730.590	401.047	240.751	2.819.806	9.418.109
2017.		1.595.704	1.284.200	1.209.035	1.093.685	973.397	899.235	431.094	352.507	3.216.524	11.055.383
2018.		1.741.537	1.464.002	1.352.791	1.251.474	1.057.052	1.020.991	323.223	402.113	3.287.069	11.900.251
2019.		1.675.709	1.399.922	1.300.534	1.308.885	1.006.226	1.089.881	292.554	407.303	3.011.551	11.492.564
2020.		1.630.844	1.362.907	1.015.184	1.152.068	954.078	1.005.509	314.249	293.645	2.792.675	10.521.159
2021.		2.137.576	1.864.306	1.608.291	1.722.477	1.219.184	1.284.935	358.064	394.449	3.684.248	14.273.529
2022.		2.666.194	2.676.624	1.991.386	2.363.435	1.421.819	1.710.354	311.638	576.469	4.255.821	17.973.740
2022.	01.	202.932	204.123	156.137	185.373	95.755	109.074	24.633	51.629	292.644	1.322.299
	02.	221.388	194.430	158.922	189.138	105.310	118.545	24.865	41.938	321.084	1.375.620
	03.	237.971	224.334	178.014	215.198	128.618	146.106	31.897	50.597	383.265	1.596.000
	04.	233.332	244.220	185.495	213.482	128.528	140.357	31.306	53.202	379.655	1.609.578
	05.	221.049	254.621	196.510	222.706	126.119	147.829	26.004	57.403	355.317	1.607.557
	06.	222.860	219.813	196.954	222.178	124.215	158.929	23.940	40.372	367.309	1.576.571
	07.	221.382	214.002	203.043	176.352	112.167	142.417	19.657	33.885	337.502	1.460.408
	08.	204.002	218.864	100.539	180.427	104.280	145.104	20.829	58.616	309.457	1.342.116
	09.	226.222	273.832	163.817	191.870	124.224	162.654	27.350	47.200	418.779	1.635.948
	10.	235.076	208.637	155.124	186.477	134.382	154.514	31.175	55.981	360.754	1.522.119
	11.	245.020	212.984	155.567	175.442	132.692	159.417	22.135	39.167	376.130	1.518.554
	12.	194.959	206.766	141.262	204.792	105.530	125.410	27.846	46.479	353.927	1.406.969
2023.	01.	219.192	211.665	122.376	201.239	110.626	140.232	18.807	50.500	326.010	1.400.648
	02.	236.067	238.469	127.885	183.373	115.867	144.112	22.768	72.319	339.384	1.480.244
	03.	245.909	251.369	130.514	187.647	126.653	160.381	29.984	58.355	327.850	1.518.664

Napomena:

Kriterij za prikazivanje pojedinačnih zemalja je učešće izvoza iz te zemlje u ukupnom izvozu BiH u trogodišnjem periodu (2016., 2017., 2018.g.).

U skladu s navedenim, sve zemlje sa učešćem većim od 3,0% iskazane su pojedinačno, dok su ostale zemlje uključene u kategoriju "Ostale zemlje".

T26: BiH - Uvoz prema zemljama porijekla

- u hiljadama KM -

Godina	Mjesec	Njemačka	Italija	Srbija	Hrvatska	Kina	Slovenija	Ruska Federacija	Turska	Austrija	Ostale zemlje	Ukupno
2012.		1.725.796	1.429.362	1.431.534	2.202.545	816.377	803.360	1.493.885	449.381	504.094	4.396.607	15.252.942
2013.		1.734.842	1.482.256	1.485.608	1.956.353	914.082	754.344	1.505.995	493.202	521.188	4.321.922	15.169.792
2014.		1.869.564	1.653.565	1.629.521	1.851.693	1.359.548	763.235	1.292.467	582.203	532.109	4.665.372	16.199.278
2015.		1.914.123	1.758.287	1.728.431	1.673.068	1.091.670	773.503	910.072	644.698	560.859	4.797.152	15.851.863
2016.		1.998.877	1.899.582	1.828.142	1.617.713	1.091.966	831.403	729.427	687.349	556.399	4.920.158	16.161.014
2017.		2.103.758	2.062.127	2.029.997	1.828.432	1.186.073	912.704	907.315	766.728	618.743	5.769.765	18.185.642
2018.		2.297.072	2.170.785	2.070.768	1.915.158	1.339.232	917.011	892.371	874.490	672.990	6.124.091	19.273.968
2019.		2.337.802	2.333.081	2.150.219	2.020.597	1.449.423	906.606	451.193	964.624	721.547	6.163.492	19.498.584
2020.		2.074.858	1.949.017	1.895.718	1.523.371	1.355.872	840.875	359.084	896.725	682.570	5.308.196	16.886.285
2021.		2.566.643	2.600.538	2.427.344	1.922.537	1.702.427	984.015	629.494	1.269.716	823.775	6.670.410	21.596.900
2022.		2.992.889	3.540.600	3.057.570	2.844.749	2.327.506	1.113.095	658.099	1.675.148	1.003.269	9.423.523	28.636.447
2022.	01.	173.385	187.991	160.979	146.152	154.540	71.109	57.203	100.176	60.878	600.723	1.713.135
	02.	232.016	224.556	228.775	179.214	166.259	85.423	62.580	128.277	79.394	686.868	2.073.362
	03.	265.613	290.343	302.350	235.261	188.069	106.368	53.284	148.915	93.167	831.396	2.514.767
	04.	249.976	283.032	260.778	214.958	164.583	97.317	48.875	165.625	91.913	793.825	2.370.882
	05.	243.291	312.576	266.939	234.998	186.041	93.514	54.833	141.287	87.557	805.655	2.426.692
	06.	250.729	318.877	280.914	261.035	196.371	103.467	56.611	160.894	91.361	882.407	2.602.668
	07.	255.437	353.235	237.625	269.702	197.554	98.391	60.809	118.631	85.906	797.449	2.474.738
	08.	236.764	254.900	268.715	280.892	203.959	77.730	52.667	138.696	70.641	765.401	2.350.365
	09.	270.424	333.286	285.379	303.870	240.733	103.272	69.104	141.229	93.977	809.376	2.650.649
	10.	283.686	356.414	272.166	259.905	213.623	95.333	27.862	144.955	82.793	790.712	2.527.449
	11.	261.982	303.470	249.403	248.115	215.016	87.615	35.092	143.369	88.439	848.612	2.481.113
	12.	269.587	321.918	243.548	210.646	200.759	93.555	79.178	143.092	77.244	811.101	2.450.627
2023.	01.	201.258	220.343	172.589	181.840	154.128	73.667	43.520	105.510	70.979	620.051	1.843.886
	02.	260.498	303.502	204.406	172.743	183.900	86.442	37.818	115.416	79.115	709.043	2.152.883
	03.	301.631	372.120	276.463	175.981	210.520	107.756	47.310	146.176	96.611	810.836	2.545.404

Napomena:

Kriterij za prikazivanje pojedinačnih zemalja je učešće uvoza iz te zemlje u ukupnom uvozu BiH u trogodišnjem periodu (2016., 2017., 2018 .godine). U skladu s navedenim, sve zemlje sa učešćem većim od 3,0% iskazane su pojedinačno, dok su ostale zemlje uključene u kategoriju "Ostale zemlje".

T27: Struktura izvoza robe

Period Grupa proizvoda	januar - mart 2022.	januar - mart 2023.		Procentat promjene u odnosu na isti period prethodne godine
	Iznos u hiljadama KM	Iznos u hiljadama KM	Procentat učešća	
Životinje i proizvodi životinjskog porijekla	38.560	56.818	1,3	47,3
Proizvodi biljnog porijekla	54.957	42.057	1,0	-23,5
Masti i ulja životinjskog porijekla i biljnog porijekla	27.081	33.156	0,8	22,4
Prehrambene prerađevine	98.187	108.880	2,5	10,9
Proizvodi mineralnog porijekla	581.526	581.652	13,2	0,0
Proizvodi hemijske industrije ili srodnih industrija	278.277	318.661	7,2	14,5
Plastične mase, guma i kaučuk	193.416	196.908	4,5	1,8
Koža i krzno	32.402	28.441	0,6	-12,2
Drvo i proizvodi od drveta	252.140	258.876	5,9	2,7
Celuloza, papir i karton i njihovi proizvodi	122.997	109.388	2,5	-11,1
Tekstil i tekstilni proizvodi	185.639	220.202	5,0	18,6
Obuća, šeširi, kape i slični proizvodi	205.963	237.774	5,4	15,4
Proizvodi od kamena, gipsa, cementa i sličnih materijala, keramički proizvodi, staklo i stakleni proizvodi	42.052	53.496	1,2	27,2
Biseri, plemeniti metali i njihovi proizvodi, drago i poludrago kamenje	14.614	9.111	0,2	-37,7
Bazni metali i proizvodi od baznih metala	1.012.247	858.021	19,5	-15,2
Mašine, aparati, mehanički i električni uređaji	591.278	691.538	15,7	17,0
Transportna sredstva i njihovi dijelovi i pribor	117.290	144.700	3,3	23,4
Satovi, mjerni, muzički i medicinski instrumenti	17.699	16.649	0,4	-5,9
Oružje i municija; njihovi dijelovi i pribor	41.054	51.514	1,2	25,5
Razni proizvodi	386.471	381.673	8,7	-1,2
Umjetnička djela, kolekcionarski predmeti i antikviteti	40	29	0,0	-27,0
Nerazvrstano	29	9	0,0	-67,2
Ukupno	4.293.920	4.399.556	100,0	2,5

Napomena:

Izvor ovih podataka je Agencija za statistiku BiH i zbog toga se ukupan izvoz i uvoz robe razlikuju od vrijednosti iskazanih u statistici platnog bilansa koja uključuje razna prilagođenja.

Podaci su klasifikovani prema Harmonizovanom sistemu kodova Svjetske trgovinske organizacije.

T27: Struktura uvoza robe

Period Grupa proizvoda	januar - mart 2022.	januar - mart 2023.		Procenat promjene u odnosu na isti period prethodne godine
	Iznos u hiljadama KM	Iznos u hiljadama KM	Procenat učešća	
Životinje i proizvodi životinjskog porijekla	158.245	185.134	2,8	17,0
Proizvodi biljnog porijekla	277.385	277.552	4,2	0,1
Masti i ulja životinjskog porijekla i biljnog porijekla	49.669	36.253	0,6	-27,0
Prehrambene preradevine	465.307	541.581	8,3	16,4
Proizvodi mineralnog porijekla	913.717	985.909	15,1	7,9
Proizvodi hemijske industrije ili srodnih industrija	537.356	591.416	9,0	10,1
Plastične mase, guma i kaučuk	455.988	426.861	6,5	-6,4
Koža i krzno	88.314	81.640	1,2	-7,6
Drvo i proizvodi od drveta	118.920	113.564	1,7	-4,5
Celuloza, papir i karton i njihovi proizvodi	140.877	145.056	2,2	3,0
Tekstil i tekstilni proizvodi	363.714	401.393	6,1	10,4
Obuća, šeširi, kape i slični proizvodi	98.357	115.750	1,8	17,7
Proizvodi od kamena, gipsa, cementa i sličnih materijala, keramički proizvodi, staklo i stakleni proizvodi	117.631	126.746	1,9	7,7
Biseri, plemeniti metali i njihovi proizvodi, drago i poludrago kamenje	16.648	12.303	0,2	-26,1
Bazni metali i proizvodi od baznih metala	1.140.714	868.266	13,3	-23,9
Mašine, aparati, mehanički i električni uređaji	778.292	963.769	14,7	23,8
Transportna sredstva i njihovi dijelovi i pribor	341.803	428.661	6,6	25,4
Satovi, mjerni, muzički i medicinski instrumenti	89.155	86.612	1,3	-2,9
Oružje i municija; njihovi dijelovi i pribor	4.311	4.927	0,1	14,3
Razni proizvodi	144.313	146.060	2,2	1,2
Umjetnička djela, kolekcionarski predmeti i antikviteti	173	2.718	0,0	1.472,0
Nerazvrstano	373	0	0,0	-100,0
Ukupno	6.301.264	6.542.173	100,0	3,8

Napomena:

Izvor ovih podataka je Agencija za statistiku BiH i zbog toga se ukupan izvoz i uvoz robe razlikuju od vrijednosti iskazanih u statistici platnog bilansa koja uključuje razna prilagođenja.

Podaci su klasifikovani prema Harmonizovanom sistemu kodova Svjetske trgovinske organizacije.

T28: Pregled prosječnih srednjih kurseva konvertibilne marke

		EMU	Hrvatska	Češka R.	Mađarska	Japan	Švicarska	Turska	V. Britanija	SAD	Kina	Srbija
		EUR	HRK	CZK	HUF	JPY	CHF	TRY	GBP	USD	CNY	RSD
Godina	Mjesec	1	100	1	100	100	1	1	1	1	1	100
2012.		1,955830	26,003868	0,077784	0,676389	1,909803	1,622699	0,845478	2,412276	1,522668	...	1,732491
2013.		1,955830	25,806786	0,075328	0,658705	1,512911	1,589326	0,775940	2,304432	1,473557	0,239647	1,729721
2014.		1,955830	25,619449	0,071033	0,633710	1,393940	1,610337	0,673375	2,426325	1,474019	0,239264	1,668863
2015.		1,955830	25,688577	0,071687	0,631327	1,456462	1,832914	0,650180	2,694477	1,762605	0,280568	1,619915
2016.		1,955830	25,960428	0,072346	0,627987	1,628845	1,794449	0,586378	2,396405	1,768011	0,266189	1,588875
2017.		1,955830	26,205454	0,074317	0,632480	1,546889	1,761597	0,476205	2,232882	1,735482	0,256628	1,611317
2018.		1,955830	26,365492	0,076267	0,613697	1,500585	1,693763	0,351884	2,210985	1,657498	0,250633	1,653621
2019.		1,955830	26,365089	0,076197	0,601572	1,603053	1,758109	0,307940	2,230125	1,747204	0,252963	1,659447
2020.		1,955830	25,946780	0,074002	0,557563	1,607387	1,827419	0,247515	2,201320	1,716607	0,248658	1,663431
2021.		1,955830	25,977234	0,076253	0,545671	1,506596	1,808910	0,191301	2,274685	1,653851	0,256382	1,663495
2022.		1,955830	25,957036	0,079629	0,501501	1,420249	1,948176	0,113256	2,294933	1,860152	0,276500	1,665037
2022.	01.	1,955830	25,996011	0,079827	0,543995	1,504506	1,882231	0,127251	2,341072	1,728160	0,271877	1,663345
	02.	1,955830	25,962189	0,080109	0,548653	1,495972	1,867587	0,126492	2,333614	1,723864	0,271704	1,663296
	03.	1,955830	25,836210	0,078092	0,518531	1,501361	1,910814	0,121573	2,341104	1,776058	0,279958	1,662095
	04.	1,955830	25,875006	0,080084	0,522686	1,433318	1,914754	0,122507	2,339109	1,802198	0,280796	1,661349
	05.	1,955830	25,951530	0,079107	0,509405	1,436617	1,891062	0,119065	2,302850	1,850825	0,276553	1,663469
	06.	1,955830	25,991757	0,079122	0,492441	1,384156	1,908744	0,108736	2,283569	1,848738	0,276240	1,665462
	07.	1,955830	26,008840	0,079496	0,485134	1,404683	1,979336	0,110157	2,299766	1,918855	0,285061	1,666040
	08.	1,955830	26,028995	0,079613	0,486818	1,429335	2,019274	0,106979	2,315582	1,929271	0,283948	1,666605
	09.	1,955830	26,000744	0,079611	0,485704	1,382979	2,026399	0,107735	2,240012	1,971803	0,281512	1,666985
	10.	1,955830	25,976881	0,079734	0,467406	1,355352	2,002431	0,107293	2,243115	1,994232	0,277561	1,667177
	11.	1,955830	25,932866	0,080256	0,481296	1,347817	1,986095	0,103151	2,250632	1,919565	0,267564	1,667259
	12.	1,955830	25,923001	0,080562	0,479734	1,369943	1,982983	0,099057	2,250369	1,848342	0,264763	1,667226
2023.	01.	1,955830		0,081594	0,493759	1,391460	1,965054	0,096833	2,216435	1,818750	0,267412	1,666536
	02.	1,955830		0,082464	0,507182	1,376882	1,973557	0,096812	2,207511	1,824700	0,267086	1,666960
	03.	1,955830		0,082578	0,507819	1,369219	1,975767	0,096431	2,218829	1,831257	0,265449	1,667151

T29: Vladine finansije BiH - jedinice sektora vlade

- u milionima KM -

Godina	Period	Institucije BiH	FBiH	RS	Brčko	Konsolidovani prihodi	Institucije BiH	FBiH	RS	Brčko	Konsolidovani rashodi	Neto nabavka nefinansijskih sredstava	Neto suficit/deficit
2012.		1.045,6	6.642,8	3.652,6	246,1	11.459,5	952,9	6.595,9	3.534,1	215,5	11.170,8	815,7	-526,9
2013.		1.069,8	6.608,6	3.604,4	232,6	11.406,5	939,0	6.474,5	3.415,1	219,2	10.938,8	1.046,8	-579,2
2014.		1.109,8	6.972,1	3.769,8	223,7	11.961,7	940,3	6.652,2	3.652,3	219,0	11.350,1	1.166,8	-555,3
2015.		1.088,4	7.196,5	3.931,3	232,0	12.335,1	935,9	6.843,5	3.700,6	220,1	11.587,0	559,1	188,9
2016.		1.062,9	7.645,4	3.937,0	248,5	12.767,3	949,3	7.013,5	3.636,9	198,6	11.672,0	724,5	370,8
2017.		1.049,4	8.150,9	4.141,8	263,7	13.479,2	967,0	7.164,3	3.696,0	212,8	11.913,4	759,7	806,0
2018.		1.045,0	8.833,6	4.364,6	280,9	14.402,3	995,9	7.660,0	3.983,4	233,7	12.738,5	889,2	774,5
2019.		1.051,4	9.217,5	4.584,0	288,8	15.018,1	985,5	8.120,3	4.097,6	254,6	13.334,3	1.006,6	677,2
2020.		1.070,6	8.614,0	4.652,1	268,3	14.430,7	1.028,6	8.583,1	4.749,6	287,9	14.474,8	1.765,1	-1.809,2
2021.		1.093,0	9.616,7	5.147,2	305,9	16.055,3	982,3	8.792,8	4.861,0	268,5	14.797,0	1.368,9	-110,6
2016.	Q1	242,5	1.498,3	706,4	54,9	2.478,4	226,3	1.430,0	687,6	43,1	2.363,4	24,0	91,0
	Q2	288,3	1.622,2	813,1	57,9	2.745,9	230,2	1.521,8	747,5	43,6	2.507,4	51,7	186,7
	Q3	256,6	1.761,1	812,0	62,4	2.867,4	227,9	1.494,9	776,2	41,0	2.515,2	105,3	246,9
	Q4	275,6	1.791,9	897,5	65,6	2.990,8	265,0	1.818,6	882,6	67,9	2.994,2	166,0	-169,4
2017.	Q1	251,8	1.621,7	742,5	51,7	2.642,3	223,9	1.457,0	689,4	31,9	2.376,8	30,2	235,4
	Q2	273,3	1.792,9	827,2	61,1	2.920,7	231,1	1.556,0	747,9	44,0	2.545,1	70,1	305,4
	Q3	252,0	1.931,1	940,7	64,5	3.162,1	238,7	1.587,4	767,1	56,3	2.623,1	31,6	507,3
	Q4	272,3	1.851,2	887,8	76,2	3.050,0	273,3	1.863,6	906,1	77,0	3.082,6	204,3	-236,8
2018.	Q1	277,7	1.762,1	816,9	57,0	2.882,0	231,4	1.499,4	728,4	34,3	2.462,0	30,9	389,0
	Q2	242,8	1.914,5	884,1	61,4	3.075,2	231,7	1.683,3	784,4	51,8	2.723,4	66,5	285,3
	Q3	400,3	1.951,9	861,7	69,0	3.250,5	243,9	1.651,7	835,0	56,0	2.754,4	91,2	404,9
	Q4	124,1	2.138,2	960,8	75,4	3.259,2	289,0	2.104,9	983,4	78,9	3.416,8	237,9	-395,5
2019.	Q1	238,9	1.899,1	845,3	60,2	3.013,8	225,9	1.600,5	806,8	42,5	2.646,0	26,0	341,9
	Q2	261,7	1.990,1	902,3	67,3	3.187,1	239,2	1.770,8	789,9	63,1	2.828,7	71,9	286,5
	Q3	270,0	2.079,8	924,2	71,6	3.309,8	253,8	1.800,7	823,5	54,3	2.896,5	78,9	334,4
	Q4	280,8	2.080,5	1.015,2	72,2	3.412,9	266,6	2.177,5	972,4	81,1	3.461,9	210,4	-259,4
2020.	Q1	286,0	1.906,0	862,8	59,7	3.081,9	235,6	1.695,3	877,3	42,7	2.818,4	40,6	222,9
	Q2	235,6	1.674,2	887,0	53,6	2.815,4	232,8	1.834,2	1.090,5	62,6	3.185,2	102,1	-471,9
	Q3	266,9	1.963,7	970,8	67,0	3.236,3	231,7	2.024,8	933,7	69,8	3.227,7	96,5	-88,0
	Q4	282,1	2.027,8	1.067,1	71,3	3.418,9	328,5	2.249,0	1.117,7	93,8	3.759,7	231,1	-571,9
2021.	Q1	277,6	1.906,5	976,0	61,7	3.191,6	240,3	1.727,9	929,8	47,9	2.915,8	60,1	215,7
	Q2	275,1	2.094,2	976,5	69,9	3.390,8	235,1	1.919,4	1.022,4	59,7	3.211,7	93,3	85,8
	Q3	262,8	2.146,5	1.273,1	74,1	3.728,3	256,3	1.953,5	963,4	58,9	3.204,0	78,9	445,4
	Q4	277,5	2.272,0	894,9	82,3	3.501,4	250,5	2.430,2	1.170,4	85,6	3.911,4	288,6	-698,7
2022.	Q1	256,1	2.181,7	1.070,1	72,9	3.550,1	243,1	1.818,4	979,0	57,4	3.067,3	22,0	460,8
	Q2	278,1	2.498,0	1.193,2	81,2	4.026,0	236,4	2.227,9	1.146,3	62,6	3.648,6	82,3	295,1
	Q3	326,9	2.424,2	1.209,6	83,2	4.009,0	269,8	2.266,2	1.261,1	63,5	3.825,9	108,6	74,6

Napomena:

Administrativni podaci prikupljeni od: ministarstava finansija svih nivoa vlasti, fondova socijalnog osiguranja svih nivoa vlasti, entitetskih javnih preduzeća za ceste i entitetskih javnih preduzeća za autoceste. Podaci na godišnjem nivou za konsolidovane prihode/rashode uključuju lokalni nivo vlasti (opštine i gradove), JP Ceste svih nivoa vlasti FBiH, JP Putevi RS, JP Autoceste FBiH i JP Autoputevi RS, dok ih podaci za kvartale zbog nedostupnosti izvornih podataka ne uključuju. Razlika između prihoda, s jedne, i rashoda s neto nabavkom nefinansijskih sredstava, s druge strane, predstavlja neto suficit/deficit

T30: Vladine finansije BiH - struktura konsolidovanih prihoda i rashoda

- u milionima KM -

Godina	Period	Prihodi				Rashodi						Neto nabavka nefinansijskih sredstava	
		Porez	Doprinosi za socijalno	Grantovi i ostali prihodi		Kompensacije zaposlenih	Korištenje roba i usluga	Kamate	Subvencije	Socijalna davanja	Grantovi i ostali rashodi		
2012.		6.037,9	4.046,6	1.375,0	11.459,5	3.323,8	2.156,4	200,6	416,1	4.394,4	679,5	11.170,8	815,7
2013.		5.917,2	4.105,2	1.384,1	11.406,5	3.278,1	2.122,7	201,1	383,9	4.423,7	529,3	10.938,8	1.046,8
2014.		6.078,6	4.234,8	1.648,3	11.961,7	3.265,5	2.127,2	238,9	364,9	4.658,0	695,6	11.350,1	1.166,8
2015.		6.439,7	4.329,6	1.565,8	12.335,1	3.294,3	2.138,8	264,3	384,8	4.729,5	775,4	11.587,0	559,1
2016.		6.760,4	4.473,6	1.533,4	12.767,3	3.295,5	2.187,5	252,0	382,8	4.755,0	799,3	11.672,0	724,5
2017.		7.151,1	4.734,2	1.594,0	13.479,2	3.312,6	2.340,6	223,0	444,0	4.758,5	834,7	11.913,4	759,7
2018.		7.688,4	5.041,8	1.672,0	14.402,3	3.422,1	2.534,0	242,5	476,0	5.013,2	1.050,8	12.738,5	889,2
2019.		8.014,1	5.345,7	1.658,4	15.018,1	3.738,1	2.688,3	241,1	507,3	5.223,4	936,1	13.334,3	1.006,6
2020.		7.363,3	5.383,9	1.683,5	14.430,7	3.921,8	2.702,8	255,9	870,1	5.508,0	1.216,3	14.474,8	1.765,1
2021.		8.485,4	5.798,0	1.771,9	16.055,3	4.039,2	2.847,7	240,2	742,9	5.718,3	1.208,7	14.797,0	1.368,9
2016.	Q1	1.290,0	998,7	189,6	2.478,4	711,1	400,5	44,3	30,4	1.097,8	79,3	2.363,4	24,0
	Q2	1.412,5	1.095,5	237,8	2.745,9	706,1	418,8	71,8	66,5	1.135,6	108,6	2.507,4	51,7
	Q3	1.468,4	1.136,0	262,9	2.867,4	702,8	409,8	42,8	65,3	1.163,2	131,3	2.515,2	105,3
	Q4	1.612,0	1.243,2	135,5	2.990,8	732,8	552,0	56,9	160,9	1.220,8	270,8	2.994,2	166,0
2017.	Q1	1.349,6	1.076,7	220,7	2.646,9	707,8	403,5	45,6	35,4	1.114,3	69,5	2.376,1	30,0
	Q2	1.530,4	1.192,4	197,9	2.920,7	703,6	438,4	74,0	85,8	1.133,6	109,6	2.545,1	70,1
	Q3	1.692,0	1.196,0	274,0	3.162,1	720,4	440,3	46,8	109,6	1.134,6	171,4	2.623,1	31,6
	Q4	1.568,6	1.269,1	212,3	3.050,0	726,8	538,0	54,2	146,5	1.224,5	392,7	3.082,6	204,3
2018.	Q1	1.526,1	1.153,2	202,7	2.882,0	719,0	432,2	47,4	42,4	1.136,3	84,9	2.462,0	30,9
	Q2	1.597,5	1.243,8	234,0	3.075,2	742,6	464,6	65,0	108,2	1.198,7	144,2	2.723,4	66,5
	Q3	1.787,5	1.241,5	221,6	3.250,5	730,6	470,6	46,4	103,1	1.224,5	179,2	2.754,4	91,2
	Q4	1.570,5	1.403,3	285,4	3.259,2	766,9	587,9	56,2	148,4	1.295,6	561,8	3.416,8	237,9
2019.	Q1	1.528,5	1.247,2	238,1	3.013,8	787,8	462,1	41,8	40,5	1.202,7	111,1	2.646,0	26,0
	Q2	1.669,1	1.335,2	182,8	3.187,1	806,1	494,9	68,5	81,8	1.254,2	123,2	2.828,7	71,9
	Q3	1.734,1	1.336,0	239,6	3.309,8	805,4	517,7	43,3	112,2	1.252,3	165,5	2.896,5	78,9
	Q4	1.904,0	1.427,3	81,6	3.412,9	850,7	617,2	52,5	189,6	1.349,2	402,7	3.461,9	210,4
2020.	Q1	1.556,2	1.286,5	239,2	3.081,9	817,7	482,1	69,8	60,4	1.274,3	114,1	2.818,4	40,6
	Q2	1.327,2	1.223,4	264,8	2.815,4	861,7	495,5	43,3	157,1	1.277,1	350,5	3.185,2	102,1
	Q3	1.564,3	1.418,6	253,4	3.236,3	850,4	486,3	42,4	262,8	1.357,6	228,3	3.227,7	96,5
	Q4	1.848,8	1.455,5	114,7	3.418,9	872,7	638,3	71,6	299,2	1.419,6	458,2	3.759,7	231,1
2021.	Q1	1.560,9	1.319,3	311,4	3.191,6	851,1	486,3	55,0	47,5	1.318,9	156,9	2.915,8	60,1
	Q2	1.690,2	1.437,0	263,5	3.390,8	866,7	529,2	60,3	142,9	1.376,4	236,2	3.211,7	93,3
	Q3	1.854,4	1.441,1	232,0	3.527,5	865,8	547,5	31,9	123,2	1.405,4	230,2	3.204,0	78,9
	Q4	2.082,2	1.600,5	19,6	3.702,2	913,6	651,8	60,8	336,5	1.430,2	518,6	3.911,4	288,6
2022.	Q1	1.851,2	1.462,0	236,9	3.550,1	908,3	517,6	52,7	55,2	1.377,3	156,2	3.067,3	22,0
	Q2	2.110,4	1.604,5	311,1	4.026,0	960,2	570,0	68,1	160,9	1.531,3	358,0	3.648,6	82,3
	Q3	2.124,8	1.643,0	241,3	4.009,0	988,8	599,2	67,7	154,3	1.631,2	384,8	3.825,9	108,6

Napomena:

Administrativni podaci prikupljeni od: ministarstva finansija svih nivoa vlasti, fondova socijalnog osiguranja svih nivoa vlasti, entitetskih javnih preduzeća za ceste i entitetskih javnih preduzeća za autoceste. Podaci na godišnjem nivou za konsolidovane prihode/rashode uključuju lokalni nivo vlasti (opštine i gradove), JP Ceste svih nivoa vlasti FBiH, JP Putevi RS, JP Autoceste FBiH i JP Autoputevi RS, dok ih podaci za kvartale zbog nedostupnosti izvornih podataka ne uključuju. Razlika između prihoda, s jedne, i rashoda s neto nabavkom nefinansijskih sredstava, s druge strane, predstavlja neto suficit/deficit.

T31: Vladine finansije FBiH - jedinice sektora vlade

- u milionima KM -

Godina	Period	Budžet Federacije BiH	Fondovi socijalnog osiguranja	Kantoni	Konsolidovani prihodi	Budžet Federacije BiH	Fondovi socijalnog osiguranja	Kantoni	Konsolidovani rashodi	Neto nabavka nefinansijskih sredstava	Neto suficit/deficit
2012.		1.416,5	2.986,2	1.830,7	6.642,8	1.378,5	3.031,6	1.936,2	6.595,9	442,5	-395,5
2013.		1.457,5	2.988,2	1.709,7	6.608,6	1.344,2	3.034,8	1.826,9	6.474,5	645,6	-511,5
2014.		1.581,3	3.117,2	1.812,1	6.972,1	1.361,0	3.164,5	1.846,5	6.652,2	685,7	-365,8
2015.		1.510,0	3.175,8	1.919,5	7.196,5	1.354,1	3.224,3	1.869,1	6.843,5	221,4	131,6
2016.		1.652,8	3.323,4	2.012,1	7.645,4	1.380,2	3.314,2	1.885,5	7.013,5	248,1	383,7
2017.		1.876,9	3.538,4	2.108,4	8.150,9	1.394,8	3.423,3	1.970,4	7.164,3	353,6	633,1
2018.		2.008,2	3.815,7	2.292,5	8.833,6	1.552,7	3.660,1	2.075,7	7.660,0	426,4	747,2
2019.		1.878,3	4.069,5	2.473,2	9.217,5	1.493,6	3.953,0	2.274,3	8.120,3	564,8	532,5
2020.		3.718,6	1.733,5	2.417,9	8.614,0	4.008,2	1.757,6	2.331,0	8.583,1	821,3	-790,4
2021.		4.141,4	1.848,2	2.730,4	9.616,7	3.998,3	1.809,7	2.521,5	8.792,8	804,3	19,5
2016.	Q1	336,4	763,3	465,1	1.498,3	274,9	811,7	409,9	1.430,0	4,0	64,3
	Q2	392,2	809,2	493,1	1.622,2	337,3	821,0	435,8	1.521,8	10,1	90,3
	Q3	474,2	829,7	531,7	1.761,1	305,9	817,1	446,4	1.494,9	14,4	251,8
	Q4	450,1	907,2	522,2	1.791,9	462,1	850,6	593,5	1.818,6	44,3	-71,1
2017.	Q1	331,3	821,8	501,9	1.621,7	273,6	834,9	412,6	1.457,0	6,2	158,5
	Q2	407,4	891,5	541,7	1.792,9	345,2	841,5	445,9	1.556,0	12,6	224,4
	Q3	439,1	869,8	589,8	1.931,1	341,8	841,6	479,6	1.587,4	11,9	331,9
	Q4	699,1	933,5	475,1	1.851,2	434,1	885,8	632,2	1.863,6	57,3	-69,7
2018.	Q1	414,4	884,7	531,6	1.762,1	273,2	866,2	428,7	1.499,4	6,4	256,2
	Q2	465,1	947,8	589,1	1.914,6	366,7	910,3	493,8	1.683,3	15,8	215,4
	Q3	478,4	933,5	629,2	1.951,8	341,4	902,7	496,9	1.651,7	32,1	268,0
	Q4	650,3	1.029,9	542,6	2.138,2	571,3	961,8	656,3	2.104,9	82,4	-49,1
2019.	Q1	412,7	947,2	612,9	1.899,1	267,8	937,0	469,4	1.600,5	-4,7	303,3
	Q2	459,2	1.017,7	605,2	1.990,1	351,5	986,1	525,1	1.770,8	35,9	183,5
	Q3	491,1	1.010,4	678,4	2.079,8	379,3	987,6	533,9	1.800,7	21,0	258,1
	Q4	515,3	1.072,8	576,8	2.080,5	495,1	1.020,8	745,9	2.177,5	79,4	-176,4
2020.	Q1	895,0	408,3	614,8	1.906,0	809,3	427,7	470,4	1.695,3	7,3	203,4
	Q2	823,9	388,3	482,2	1.674,2	882,4	426,8	545,2	1.834,2	28,6	-188,6
	Q3	971,5	444,0	757,0	1.963,7	1.233,7	431,2	568,7	2.024,8	29,7	-90,8
	Q4	1.028,2	470,7	563,9	2.027,8	1.082,8	454,6	746,6	2.249,0	53,4	-274,6
2021.	Q1	903,2	407,4	604,0	1.906,5	810,6	432,3	493,1	1.727,9	9,9	168,7
	Q2	997,0	458,8	666,8	2.094,2	930,2	436,6	581,0	1.919,4	17,8	157,1
	Q3	1.068,4	442,7	748,8	2.146,5	1.063,0	440,8	563,2	1.953,5	21,2	171,8
	Q4	1.172,8	514,8	710,9	2.272,0	1.194,5	477,7	884,3	2.430,2	70,6	-228,7
2022.	Q1	1.020,4	454,8	713,2	2.181,7	800,3	445,8	579,0	1.818,4	-12,6	375,9
	Q2	1.165,2	504,8	953,8	2.498,0	1.202,3	456,9	694,6	2.227,9	20,1	250,0
	Q3	1.172,4	512,4	840,3	2.424,2	1.114,0	497,4	755,7	2.266,2	38,0	120,0

Napomena:

Administrativni podaci prikupljeni od: ministarstva finansija, fondova socijalnog osiguranja svih nivoa vlasti u FBiH, JP Ceste svih nivoa vlasti FBiH i JP Autoceste FBiH. Podaci na godišnjem nivou za konsolidovane prihode/rashode uključuju lokalni nivo vlasti (opštine i gradovi), JP Ceste svih nivoa vlasti FBiH i JP Autoceste FBiH, dok ih podaci za kvartale zbog nedostupnosti izvornih podataka ne uključuju. Razlika između prihoda, s jedne, i rashoda s neto nabavkom nefinansijskih sredstava, s druge strane, predstavlja neto suficit/deficit.

T32: Vladine finansije FBiH - struktura konsolidovanih prihoda i rashoda

- u milionima KM -

Godina	Period	Prihodi				Rashodi						Neto nabavka nefinansijskih sredstava	
		Porez	Doprinosi za socijalno	Grantovi i ostali prihodi		Kompenzacije zaposlenih	Korištenje roba i usluga	Kamate	Subvencije	Socijalna davanja	Grantovi i ostali rashodi		
2012.		3.172,8	2.668,8	801,1	6.642,8	1.681,9	1.573,3	99,4	258,5	2.539,0	443,6	6.595,9	442,5
2013.		3.121,9	2.706,9	779,8	6.608,6	1.700,2	1.580,7	93,8	239,9	2.520,2	339,9	6.474,5	645,6
2014.		3.299,8	2.819,9	852,5	6.972,1	1.655,5	1.569,0	103,0	233,5	2.636,5	454,7	6.652,2	685,7
2015.		3.500,3	2.875,6	820,6	7.196,5	1.660,1	1.607,1	120,1	256,8	2.672,9	526,5	6.843,5	221,4
2016.		3.779,4	3.005,6	860,4	7.645,4	1.656,8	1.664,0	129,0	253,6	2.723,9	586,2	7.013,5	248,1
2017.		4.058,5	3.203,9	888,4	8.150,9	1.685,2	1.739,2	119,2	284,4	2.787,5	548,8	7.164,3	353,6
2018.		4.416,3	3.456,5	960,8	8.833,6	1.753,1	1.845,8	103,9	300,5	2.932,6	724,1	7.660,0	426,4
2019.		4.646,9	3.688,8	881,8	9.217,5	1.994,9	2.009,1	101,2	344,0	3.094,9	576,2	8.120,3	564,8
2020.		4.119,4	3.662,0	832,7	8.614,0	2.062,7	2.033,7	97,5	583,8	3.246,0	559,4	8.583,1	821,3
2021.		4.842,4	3.927,4	846,9	9.616,7	2.119,5	2.123,1	81,5	529,8	3.295,6	643,4	8.792,8	804,3
2016.	Q1	700,1	691,4	106,8	1.498,3	352,4	336,4	24,2	21,7	645,1	50,2	1.430,0	4,0
	Q2	777,6	735,1	109,5	1.622,2	347,6	353,1	40,1	49,0	659,8	72,3	1.521,8	10,1
	Q3	830,1	758,0	173,0	1.761,1	341,9	340,4	22,1	35,3	664,5	90,6	1.494,9	14,4
	Q4	925,2	821,1	45,5	1.791,9	374,4	417,0	36,5	104,4	693,4	192,9	1.818,6	44,3
2017.	Q1	739,3	749,3	133,1	1.621,7	357,3	346,4	24,3	25,9	657,4	45,7	1.457,0	6,2
	Q2	882,6	812,2	98,2	1.792,9	350,9	364,3	39,7	54,4	671,6	75,0	1.556,0	12,6
	Q3	955,3	792,6	183,2	1.931,1	365,6	354,4	22,6	63,3	676,5	105,0	1.587,4	11,9
	Q4	909,5	849,8	91,9	1.851,2	363,4	419,3	30,0	91,4	707,4	252,2	1.863,6	57,3
2018.	Q1	841,7	806,8	113,6	1.762,1	360,7	366,2	24,0	25,1	670,2	53,2	1.499,4	6,4
	Q2	937,8	859,8	117,0	1.914,6	380,9	383,3	32,0	72,0	717,4	97,7	1.683,3	15,8
	Q3	952,3	858,7	140,8	1.951,8	365,4	381,1	20,4	58,6	721,5	104,7	1.651,7	32,1
	Q4	990,3	931,2	216,8	2.138,2	397,1	450,4	26,4	89,7	747,3	394,0	2.104,9	82,4
2019.	Q1	876,0	864,8	158,2	1.899,1	415,5	396,4	21,4	22,8	716,1	28,3	1.600,5	-4,7
	Q2	963,8	925,1	101,2	1.990,1	429,9	415,8	32,6	54,3	758,6	79,5	1.770,8	35,9
	Q3	1.015,3	922,5	142,0	2.079,8	423,1	432,2	20,9	76,2	749,6	98,8	1.800,7	21,0
	Q4	1.041,7	976,4	62,4	2.080,5	465,3	488,8	24,5	128,1	794,6	276,2	2.177,5	79,4
2020.	Q1	888,3	889,9	127,8	1.906,0	418,4	417,2	23,1	37,1	753,1	46,5	1.695,3	7,3
	Q2	759,7	823,9	90,5	1.674,2	460,9	424,3	29,5	68,0	770,3	81,2	1.834,2	28,6
	Q3	842,5	973,2	148,0	1.963,7	443,5	419,7	24,1	190,6	820,7	126,1	2.024,8	29,7
	Q4	1.406,4	1.001,7	97,4	2.505,6	411,0	471,9	22,7	-14,3	674,7	229,1	1.795,1	66,0
2021.	Q1	853,9	896,3	156,3	1.906,5	442,8	423,5	25,2	26,8	775,3	34,4	1.727,9	9,9
	Q2	993,6	974,5	126,2	2.094,2	455,5	439,7	15,4	100,9	782,7	125,1	1.919,4	17,8
	Q3	1.062,8	973,0	110,7	2.146,5	447,6	449,8	22,7	74,7	826,0	132,8	1.953,5	21,2
	Q4	1.148,2	1.083,5	40,3	2.272,0	491,4	528,5	16,6	260,1	830,1	303,6	2.430,2	70,6
2022.	Q1	1.038,9	1.009,0	133,8	2.181,7	483,2	445,0	24,2	35,9	781,9	48,3	1.818,4	-12,6
	Q2	1.251,4	1.096,9	149,7	2.498,0	518,8	481,1	18,2	103,2	893,2	213,4	2.227,9	20,1
	Q3	1.183,1	1.116,4	124,7	2.424,2	507,9	501,8	25,9	102,0	939,4	189,2	2.266,2	38,0

Napomena:

Administrativni podaci prikupljeni od: ministarstva finansija, fondova socijalnog osiguranja svih nivoa vlasti u FBiH, JP Ceste svih nivoa vlasti FBiH i JP Autoceste FBiH. Podaci na godišnjem nivou za konsolidovane prihode/rashode uključuju lokalni nivo vlasti (opštine i gradovi), JP Ceste svih nivoa vlasti FBiH i JP Autoceste FBiH dok ih podaci za kvartale zbog nedostupnosti izvornih podataka ne uključuju. Razlika između prihoda, s jedne, i rashoda s neto nabavkom nefinansijskih sredstava, s druge strane, predstavlja neto suficit/deficit.

T33: Vladine finansije RS - jedinice sektora vlade

- u milionima KM -

Godina	Period	Konsolidovani prihodi			Konsolidovani rashodi			Neto nabavka nefinansijskih sredstava	Neto suficit/deficit
		Budžet Republike Srpske	Fondovi socijalnog osiguranja		Budžet Republike Srpske	Fondovi socijalnog osiguranja			
2012.		1.666,5	1.566,5	3.652,6	1.647,9	1.595,1	3.534,1	307,7	-189,2
2013.		1.638,4	1.616,9	3.604,4	1.546,7	1.637,1	3.415,1	310,3	-121,0
2014.		1.778,7	1.683,3	3.769,8	1.749,3	1.704,1	3.652,3	360,5	-243,1
2015.		1.804,1	1.713,5	3.931,3	1.707,5	1.754,9	3.700,6	235,3	-4,6
2016.		2.556,5	744,4	3.937,0	2.415,9	749,7	3.636,9	366,3	-66,3
2017.		2.713,7	780,7	4.141,8	2.422,3	746,2	3.696,0	268,7	177,1
2018.		2.839,4	774,2	4.364,6	2.700,8	720,0	3.983,4	337,4	43,9
2019.		2.963,6	834,5	4.584,0	2.775,6	728,5	4.097,6	376,0	110,3
2020.		3.041,5	907,2	4.652,1	3.395,7	784,0	4.749,6	821,8	-919,2
2021.		3.312,2	984,5	5.147,2	3.399,0	862,5	4.861,0	415,9	-129,7
2016.	Q1	574,5	138,4	706,4	537,3	156,8	687,6	13,3	5,4
	Q2	658,7	165,1	813,1	578,4	179,7	747,5	31,0	34,6
	Q3	633,4	207,3	812,0	604,3	200,5	776,2	70,5	-34,6
	Q4	690,0	228,8	897,5	695,9	208,0	882,6	49,3	-34,4
2017.	Q1	604,2	147,4	747,1	531,5	161,7	688,7	11,0	47,4
	Q2	656,9	183,1	827,2	584,8	175,8	747,9	26,4	52,9
	Q3	747,7	229,5	940,7	604,5	199,1	767,1	21,2	152,4
	Q4	704,9	216,0	887,8	734,3	204,9	906,1	64,1	-82,4
2018.	Q1	665,5	170,8	816,9	585,9	161,9	728,4	8,8	79,7
	Q2	719,3	185,4	884,1	637,6	167,4	784,4	33,4	66,3
	Q3	699,7	182,4	861,7	682,5	172,8	835,0	37,2	-10,5
	Q4	754,9	230,4	960,8	794,8	213,1	983,4	80,0	-102,7
2019.	Q1	677,6	192,4	845,3	666,6	164,9	806,8	26,1	12,4
	Q2	724,1	204,3	902,3	643,5	172,7	789,9	30,6	81,7
	Q3	743,8	210,1	924,2	677,1	176,2	823,5	46,3	54,4
	Q4	818,1	222,2	1.015,2	788,5	209,1	972,4	95,4	-52,6
2020.	Q1	687,2	201,3	862,8	722,0	181,0	877,3	29,2	-43,7
	Q2	716,2	198,0	887,0	957,7	160,0	1.090,5	56,3	-259,8
	Q3	780,2	249,8	970,8	801,3	191,6	933,7	46,4	-9,3
	Q4	857,9	252,4	1.067,1	914,7	246,2	1.117,7	99,3	-149,9
2021.	Q1	792,8	214,2	976,0	771,8	189,0	929,8	35,6	10,6
	Q2	771,2	255,8	976,5	853,6	219,4	1.022,4	52,1	-98,0
	Q3	870,3	251,8	1.072,2	788,2	225,1	963,4	44,6	64,3
	Q4	877,9	256,6	1.095,8	985,5	223,7	1.170,4	121,1	-195,7
2022.	Q1	881,8	232,7	1.070,1	805,5	217,9	979,0	31,7	59,5
	Q2	989,3	277,4	1.193,2	981,2	238,6	1.146,3	59,0	-12,0
	Q3	991,5	276,5	1.209,6	1.061,6	257,8	1.261,1	62,2	-113,7

Napomena:

Administrativni podaci prikupljeni od: Ministarstva finansija, fondova socijalnog osiguranja u RS, JP Putevi RS i JP Autoputevi RS. Podaci na godišnjem nivou za konsolidovane prihode/rashode uključuju lokalni nivo vlasti (opštine i gradovi), JP Putevi RS i JP Autoputevi RS, dok ih podaci za kvartale zbog nedostupnosti izvornih podataka ne uključuju. Razlika između prihoda, s jedne strane, i rashoda s neto nabavkom nefinansijskih sredstava, s druge strane, predstavlja neto suficit/deficit.

T34: Vladine finansije RS - struktura konsolidovanih prihoda i rashoda

- u milionima KM -

Godina	Period	Prihodi				Rashodi						Neto nabavka nefinansijskih sredstava	
		Porez	Doprinosi za socijalno	Grantovi i ostali prihodi		Kompenzacije zaposlenih	Korištenje roba i usluga	Kamate	Subvencije	Socijalna davanja	Grantovi i ostali rashodi		
2012.		1.895,6	1.342,3	414,7	3.652,6	937,0	346,2	100,1	146,1	1.801,5	203,2	3.534,1	307,7
2013.		1.831,8	1.362,6	410,1	3.604,4	881,3	303,6	105,7	123,2	1.854,8	146,5	3.415,1	310,3
2014.		1.847,8	1.379,9	542,1	3.769,8	922,4	313,3	133,9	108,3	1.968,7	205,8	3.652,3	360,5
2015.		1.967,1	1.417,9	546,3	3.931,3	939,3	305,2	149,3	105,0	1.998,0	203,8	3.700,6	235,3
2016.		2.001,5	1.431,1	504,4	3.937,0	946,1	300,6	120,7	111,7	1.982,3	175,5	3.636,9	366,3
2017.		2.100,5	1.490,2	551,2	4.141,8	925,8	372,6	102,2	132,6	1.925,6	237,2	3.696,0	268,7
2018.		2.279,6	1.543,1	541,9	4.364,6	950,3	436,5	136,8	148,4	2.031,5	279,9	3.983,4	337,4
2019.		2.357,8	1.612,0	614,2	4.584,0	1.002,7	424,2	137,5	145,6	2.084,0	303,5	4.097,6	376,0
2020.		2.228,7	1.675,6	747,9	4.652,1	1.093,6	433,8	155,9	254,2	2.216,7	595,4	4.749,6	821,8
2021.		2.589,5	1.823,9	733,9	5.147,2	1.138,9	475,7	156,4	192,4	2.374,2	523,4	4.861,0	415,9
2016.	Q1	359,1	299,2	48,1	706,4	186,0	15,9	19,6	5,3	445,9	15,0	687,6	13,3
	Q2	403,7	351,1	58,3	813,1	186,4	19,9	31,6	10,7	468,5	30,4	747,5	31,0
	Q3	394,6	368,8	48,6	812,0	183,7	23,2	20,1	28,4	490,5	30,5	776,2	70,5
	Q4	413,0	411,9	72,6	897,5	188,8	54,5	19,4	50,9	500,8	68,1	882,6	49,3
2017.	Q1	379,2	321,1	46,8	747,1	179,0	17,4	20,8	7,7	450,4	13,5	688,7	11,0
	Q2	416,9	370,9	39,4	827,2	180,3	23,2	34,0	24,5	455,3	30,6	747,9	26,4
	Q3	495,3	393,8	51,6	940,7	177,1	23,7	23,6	35,5	450,6	56,7	767,1	21,2
	Q4	370,5	404,3	113,0	887,8	184,9	45,0	23,9	47,4	492,6	112,4	906,1	64,1
2018.	Q1	429,8	339,9	47,1	816,9	182,5	23,7	23,0	16,7	458,7	23,8	728,4	8,8
	Q2	453,2	374,1	56,8	884,1	184,9	27,8	32,6	27,6	473,6	37,9	784,4	33,4
	Q3	448,9	372,0	40,8	861,7	182,8	31,6	25,5	37,7	495,2	62,1	835,0	37,2
	Q4	435,0	457,1	68,6	960,8	188,1	50,1	29,4	47,5	522,0	146,4	983,4	80,0
2019.	Q1	424,0	373,3	48,1	845,3	191,8	24,0	19,9	17,1	479,3	74,7	806,8	26,1
	Q2	468,5	398,4	35,3	902,3	194,0	32,1	35,7	21,8	487,1	19,4	789,9	30,6
	Q3	463,2	402,2	58,8	924,2	192,6	26,6	21,7	35,1	493,3	54,1	823,5	46,3
	Q4	457,2	438,1	119,9	1.015,2	199,8	44,7	27,0	51,0	535,3	114,7	972,4	95,4
2020.	Q1	429,9	389,1	43,8	862,8	211,7	25,5	46,1	22,8	512,4	58,6	877,3	29,2
	Q2	347,7	389,0	150,2	887,0	212,9	26,1	13,7	80,2	496,5	261,2	1.090,5	56,3
	Q3	459,4	430,1	81,3	970,8	211,0	27,6	17,7	63,3	526,9	87,2	933,7	46,4
	Q4	477,3	467,5	122,3	1.067,1	217,1	46,6	51,6	65,0	582,7	154,7	1.117,7	99,3
2021.	Q1	468,5	413,4	94,1	976,0	215,0	23,6	29,6	19,9	534,3	107,4	929,8	35,6
	Q2	450,9	449,4	76,2	976,5	217,9	40,2	44,3	37,1	582,4	100,5	1.022,4	52,1
	Q3	531,2	458,9	82,2	1.072,2	220,8	31,2	8,8	43,0	571,0	88,5	963,4	44,6
	Q4	532,9	502,1	60,7	1.095,8	227,8	45,2	43,2	67,2	580,5	206,6	1.170,4	121,1
2022.	Q1	563,1	442,3	64,7	1.070,1	232,7	28,3	25,1	15,4	585,5	92,0	979,0	31,7
	Q2	600,2	495,1	97,9	1.193,2	250,0	35,3	48,4	49,8	627,5	135,2	1.146,3	59,0
	Q3	611,0	513,8	84,8	1.209,6	267,7	38,7	45,6	47,0	678,8	183,3	1.261,1	62,2

Napomena:

Administrativni podaci prikupljeni od: Ministarstva finansija, fondova socijalnog osiguranja u RS, JP Putevi RS i JP Autoputevi RS. Podaci na godišnjem nivou za konsolidovane prihode/rashode uključuju lokalni nivo vlasti (opštine i gradovi), JP Putevi RS i JP Autoputevi RS, dok ih podaci za kvartale zbog nedostupnosti izvornih podataka ne uključuju. Razlika između prihoda, s jedne strane, i rashoda s neto nabavkom nefinansijskih sredstava, s druge strane, predstavlja neto suficit/deficit.

T35: Tokovi direktnih stranih investicija u BiH klasifikovani prema zemlji stranog ulagača - u milionima KM -

Godina	Austrija	Holandija	Hrvatska	Italija	Njemačka	Rusija	Slovenija	Srbija	Švicarska	Turska	Ostale zemlje	Ukupno
2012.	133,6	1,6	86,1	28,5	37,7	147,5	-81,1	81,8	8,7	-5,4	161,9	601,1
2013.	8,5	32,7	18,6	22,5	36,9	-82,8	-35,6	104,6	44,0	31,1	226,7	407,1
2014.	171,1	26,0	88,7	24,0	-6,1	195,8	-1,2	33,1	8,9	17,6	253,1	811,1
2015.	5,3	83,3	161,5	66,3	52,3	28,5	21,1	36,8	-33,5	56,1	159,2	636,9
2016.	112,8	57,6	142,5	25,2	2,0	-44,3	34,6	-25,8	11,3	34,6	267,7	618,4
2017.	84,1	-3,3	159,6	46,9	57,7	-6,8	101,1	56,9	30,6	-0,3	327,1	853,6
2018.	90,7	100,9	129,1	23,6	105,1	143,4	42,6	21,1	46,5	7,4	252,9	963,3
2019.	68,8	6,7	148,0	17,5	54,4	213,0	22,0	41,6	-19,8	3,2	244,0	799,3
2020.	99,3	-3,9	178,6	33,6	78,3	-14,8	57,1	132,5	-23,2	60,3	139,0	736,7
2021.	96,1	-65,8	82,0	58,7	76,9	-94,6	70,7	79,5	210,8	147,0	310,0	971,2
Jan - Sep 2022.	165,4	69,4	71,4	59,3	85,7	-198,5	97,3	70,4	134,1	43,6	242,7	840,8

Napomena:

Direktne strane investicije (tokovi i stanja) kompilirane su u skladu s najnovijim metodološkim uputstvima i preporukama Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) i Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD). Detaljan metodološki pristup kompilaciji i prezentiranju je predstavljen u MMF-ovom Priručniku za platni bilans - šesto izdanje i OECD-ovom Okvirnom konceptu definicije direktnih stranih investicija - četvrto izdanje.

T36: Tokovi direktnih stranih investicija u BiH prema NACE Rev 2 klasifikaciji djelatnosti

- u milionima KM -

Godina	Proizvodnja prehrambenih proizvoda	Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; proizvodnja predmeta od slame i pletarskih materijala	Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	Proizvodnja baznih metala	Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	Telekomunikacije	Financijske uslužne djelatnosti, osim osiguranja i penzijskih fondova	Poslovanje nekretninama	Ostale djelatnosti	Ukupno
2012.	-5,9	-0,1	2,6	18,7	3,4	-26,0	7,0	144,8	40,2	6,4	130,2	6,4	267,7	601,1
2013.	-4,0	2,2	-101,1	26,5	13,9	4,0	5,0	-44,4	73,7	46,1	138,5	46,1	226,9	407,1
2014.	0,3	-5,7	180,6	3,0	-25,4	35,5	-59,4	64,1	37,3	6,8	138,4	187,1	248,5	811,1
2015.	45,0	5,2	24,0	58,4	-4,4	-52,9	6,7	84,0	-29,3	57,8	116,8	89,5	236,1	636,9
2016.	16,3	5,6	-52,0	51,9	-17,6	2,0	20,3	148,4	6,4	37,1	161,4	-9,8	248,4	618,4
2017.	20,8	13,5	-26,0	1,2	-8,8	58,8	47,3	59,3	96,1	17,1	203,0	41,9	329,2	853,6
2018.	34,9	9,3	139,0	33,2	15,5	63,7	40,3	121,3	11,9	8,3	140,1	28,4	317,4	963,3
2019.	-13,4	15,1	200,3	26,5	6,4	-2,5	5,9	119,7	17,8	-20,6	153,3	19,0	271,7	799,3
2020.	27,9	-0,6	1,5	37,7	18,3	-29,3	30,2	98,3	34,0	4,6	156,2	40,5	317,3	736,7
2021.	11,3	9,3	-52,1	16,7	5,2	102,7	25,9	78,1	172,9	11,8	20,0	22,0	547,4	971,2
Jan - Sep 2022.	10,8	11,6	-177,8	n/a	10,8	129,5	3,2	133,0	69,8	8,4	232,3	6,0	403,2	840,8

Napomena:

Tokove direktnih stranih investicija u BiH prema NACE 1. Rev 1. klasifikacije djelatnosti za period 2004.-2012. možete naći na web stranici.

Direktne strane investicije (tokovi i stanja) kompilirane su u skladu s najnovijim metodološkim uputstvima i preporukama Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) i Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD). Detaljan metodološki pristup kompilaciji i prezentiranju je predstavljen u MMF-ovom Priručniku za platni bilans - šesto izdanje i OECD-ovom Okvirnom konceptu definicije direktnih stranih investicija - četvrto izdanje.

"n/a"u ovoj djelatnosti manje je od tri preduzeća s direktnim investicijama, te u skladu sa statističkim standardima nismo u mogućnosti prikazati iznose investicija.

T37: Stanje direktnih stranih investicija u BiH po komponentama

- u milionima KM -

Godina	Vlasnički udjeli i zadržane zarade	Ostali kapital		Ukupno direktna strana ulaganja
		Zaduživanja	Ostalo	
2012.	8.006,0	2.616,4	589,8	11.212,2
2013.	8.871,6	2.632,5	554,7	12.058,8
2014.	8.449,4	3.092,7	550,9	12.093,0
2015.	9.515,7	2.891,1	457,6	12.864,4
2016.	9.698,2	3.057,6	491,9	13.247,7
2017.	10.516,6	3.058,6	373,8	13.949,0
2018.	11.364,4	2.973,0	408,0	14.745,4
2019.	11.663,0	3.184,2	494,7	15.342,0
2020.	12.070,2	2.764,1	568,2	15.402,5
2021.	14.032,4	1.667,0	577,1	16.276,4

Napomena:

Direktne strane investicije (tokovi i stanja) kompilirane su u skladu s najnovijim metodološkim uputstvima i preporukama Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) i Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD). Detaljan metodološki pristup kompilaciji i prezentiranju je predstavljen u MMF-ovom Priručniku za platni bilans - šesto izdanje i OECD-ovom Okvirnom konceptu definicije direktnih stranih investicija - četvrto izdanje.

T38: Nominalni i realni efektivni kurs konvertibilne marke

Godina	Mjesec	Efektivni kurs KM/ KM (2015=100)	
		NEER	REER
2012.		98,50	105,08
2013.		99,81	103,89
2014.		101,10	103,04
2015.		99,98	99,99
2016.		101,26	98,90
2017.		101,83	98,05
2018.		103,39	98,55
2019.		104,14	97,56
2020.		106,20	97,03
2021.		107,59	96,67
2022.		109,21	99,99
2022.	01.	108,85	98,14
	02.	108,91	98,54
	03.	109,41	99,82
	04.	108,95	100,26
	05.	108,87	100,15
	06.	109,28	100,64
	07.	108,92	100,25
	08.	108,99	99,92
	09.	108,97	99,86
	10.	109,31	100,77
	11.	109,72	100,82
	12.	110,29	100,70
2023.	01.	110,53	100,60
	02.	110,48	100,16

Napomena:

Detaljna metodološka objašnjenja za kompilaciju i izračun NEER i REER indeksa su dostupna na web stranici CBBiH
<http://www.cbbh.ba/content/read/1109>

7. Dodatak

SPISAK BANAKA

Banke koje pokriva Glavna jedinica Sarajevo

- ❶ 1. Sparkasse Bank d.d. Bosna i Hercegovina Sarajevo
- ❶ 2. Bosna Bank International d.d. Sarajevo
- 3. Razvojna banka Federacije BiH d.d. Sarajevo
- ❶ 4. ASA Banka d.d. Sarajevo
- ❶ 5. ProCredit Bank d.d. Sarajevo
- ❶ 6. Privredna banka d.d. Sarajevo
- ❶ 7. Raiffeisen Bank d.d. Bosna i Hercegovina Sarajevo
- ❶ 8. ZiraatBank BH d.d. Sarajevo
- ❶ 9. NLB Banka d.d. Sarajevo
- ❶ 10. Union Banka d.d. Sarajevo
- ❶ 11. Intesa Sanpaolo Banka d.d. Bosna i Hercegovina
- ❶ 12. Addiko Bank d.d. Sarajevo

Banke koje pokriva Glavna jedinica Mostar

- ❶ 1. Komercijalno – investiciona banka d.d. Velika Kladuša
- ❶ 2. UniCredit Bank d.d. Mostar

Banke koje pokriva Glavna banka RS Banja Luka

- ❶ 1. Addiko Bank a.d. Banja Luka
- ❶ 2. UniCredit Bank a.d. Banja Luka
- ❶ 3. Nova banka a.d. Banja Luka
- ❶ 4. Naša Banka a.d. Bijeljina
- ❶ 5. NLB Banka a.d. Banja Luka
- ❶ 6. Atos banka a.d. Banja Luka
- ❶ 7. Banka Poštanska štedionica a.d. Banja Luka
- ❶ 8. MF banka a.d. Banja Luka

- ❶ Članica programa za osiguranje depozita

UPRAVNO VIJEĆE I VIŠE OSOBLJE

UPRAVNO VIJEĆE:

Predsjedavajući i guverner
dr. Senad Softić

Članovi

mr.sci. Šerif Isović
dr. Danijela Martinović
dr. Radomir Božić
dr. Dragan Kulina

Viceguverneri

Viceguverner nadležan za Sektor za statistiku, servisiranje vanjskog duga, europske integracije i platne sisteme
dr. Željko Marić

Viceguverner nadležan za Sektor za monetarne operacije, upravljanje deviznim rezervama i gotovinom
mr. Marko Vidaković

Viceguverner nadležan za Sektor za administraciju i finansije
mr. Ernadina Bajrović

Glavni interni revizor

-
Zamjenici glavnog internog revizora
mr. Edis Kovačević
Tomislav Ivanković

-
Ured vodećeg ekonomiste
Rukovodilac ureda
dr. Belma Čolaković

Sektor za statistiku, servisiranje vanjskog duga, europske integracije i platne sisteme
Rukovodni tim
Renata Barić
Đorđe Racković
mr. Verica Božić
mr. Amir Hadžiomerađić

Sektor za monetarne operacije, upravljanje deviznim rezervama i gotovinom

Rukovodni tim

mr. Emina Ćeman
Vesna Papić
dr. Dejan Kovačević
Edin Sijerčić
mr. Vidosav Pantić

Sektor za administraciju i finansije
Rukovodni tim

mr. Jasmin Hadžigrahić
Rade Jovanović
mr. Vesna Pačuka
mr. Ivan Soldo
mr. Dragan Crnogorac
Sulejman Aljović

Centralna banka Bosne i Hercegovine
Glavna jedinica Sarajevo, direktor
Indira Čaušević

Centralna banka Bosne i Hercegovine
Glavna jedinica Mostar, direktor
Silvija Ramljak

Glavna banka Republike Srpske Centralne banke BiH, direktor

-
Filijala Centralne banke Bosne i Hercegovine na Palama, rukovodilac

-
Centralna banka Bosne i Hercegovine
Filijala Brčko, rukovodilac
Jasminka Burić

Priprema:

Štamparija Fojnica d.d.

Publikovanje i umnožavanje u obrazovne i nekomercijalne
svrhe je dozvoljeno uz obavezno navođenje izvora.

© Centralna Banka Bosne i Hercegovine | sva prava zadržana

